

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

HAYVAN

haayy hayy buyursuun geelsiın haayy hayy

**Öldürdüğüm
Hiç Kimse
Öbür Dünyada
Benden Hesap
Soramaz**

**Çakıcı'nın
Sağ Kolu
Mücahit Göze
Hayvan'a
Konustu**

Bir Canlı Bile Özgür Değilse Hepimiz Tutsağız

PANTER EMEL

Ankara Büyük Şehir Belediyesi Türkiye'nin en büyük hayvanat bahçesini kurmaya hazırlanıyor. Breh, breh, breh! Hangi akıllının fikri olduğunu bilmiyorum ama (sanırım Melih Gökçek'in) bakın hayvanat bahçeleri ne işe yarar: Anaokulu ve ilkokul yıllarında ikişerli, üçerli sıralar halinde dolaştırılarak, hayvan sevgisini ağaç yaşken kazan(ama)mamızı sağlar.

Hayvanları tel örgü ve demir kafesler arkasında sinir hastası yapar. Bu hayvanları gören insanların, hayvanların ne kadar aşağılık ve akılsız oldukları yönündeki düşüncelerini kuvvetlendirir. Bu düşünce sayesinde hayvanlara fındık, fıstık atılır.

Özgürlük timsalleri olan kartal, kurt gibi canlıları kafeste görmek ise, otoriter ideolojilerin ne kadar

güçlü ve yıkılmaz olduğunu bir kez daha hissettirir.

Kafeslerin bunları doğadan koparması, hapishanelerin ve hiyerarşinin daha rahat içselleşmesini, insanı doğanın bir parçası olduğunu reddeden, ilerlemeci (modernist) kapitalist ideolojinin "doğal" olduğunu yanılsamasını yaratır.

Hayvanat bahçesindeki canlıların hilkat garibesi durumu, yaşayan ölü pozisyonları, kendilerini çevreci, insan hakları savunucuları, doğayı koruma dernekleri, veterinerler, hayvan hakları savunucuları ve kimliklerini edinmiş "hilkat garibelerinin" gerçek yüzlerini ortaya koyar. Kafeslerin ve tel örgülerin ardındaki yapay ortam yüzünden, hayvanlarla kurulamayan doğrudan ilişki, insanların birbirleriyle kuramadıkları ilişkileri, iletişimsizliği somutlar. İnsanın doğa üstündeki tahakkümü nü gösteren bu ortamlar bir an önce dağıtılmalıdır. Aynen insanın insan üstündeki tahakkümünün yapıları olan hapishaneler gibi.

Nato Kafa Nato Mermer

Küresel katiller için gene İstanbul'un altı üstüne getirildi. Tozu dumana katan tadilat cengaverleri, sokaklara yeni beton elbiseler giydirdi. Durum müzedeki kolu, bacağı kırık Venüs'ün temiz görünsün diye pembeye boyanması gibi. (Biz bu filmi Habitat

sırasında da görmüştük, Yüzyılların İstanbul'una New York muamelesi yapılmış Beyoğlu bir gecede ağaçlandırılmıştı. Sokak çocukları toplanmış, travestilerin evleri yakılmıştı) Taksim civarındaki sokaklar betondan taklit arnavut kaldırımlarıyla kaplandı. Eee ne de olsa akıl taşta değil baştadır. Artık sokak taşlarını iki de bir değiştirmek âdet haline geldi. En uzun ömürlü madde olan taşların ömrü mü kısaldı ne, durmadan sökülüp yerine başka renk ve modeldekiler takılıyor, sokak hayvanları hızla yok ediliyor. Beni ilgilendiren sokağa ilişkin her şeyin yokedilmesi, en ağır bedeli de hiçbir sahibin malı olmayan sokak hayvanlarının canlarıyla ödüyor olması. Ya-

ni olayın ırkçılık ve mülkiyet yönü.

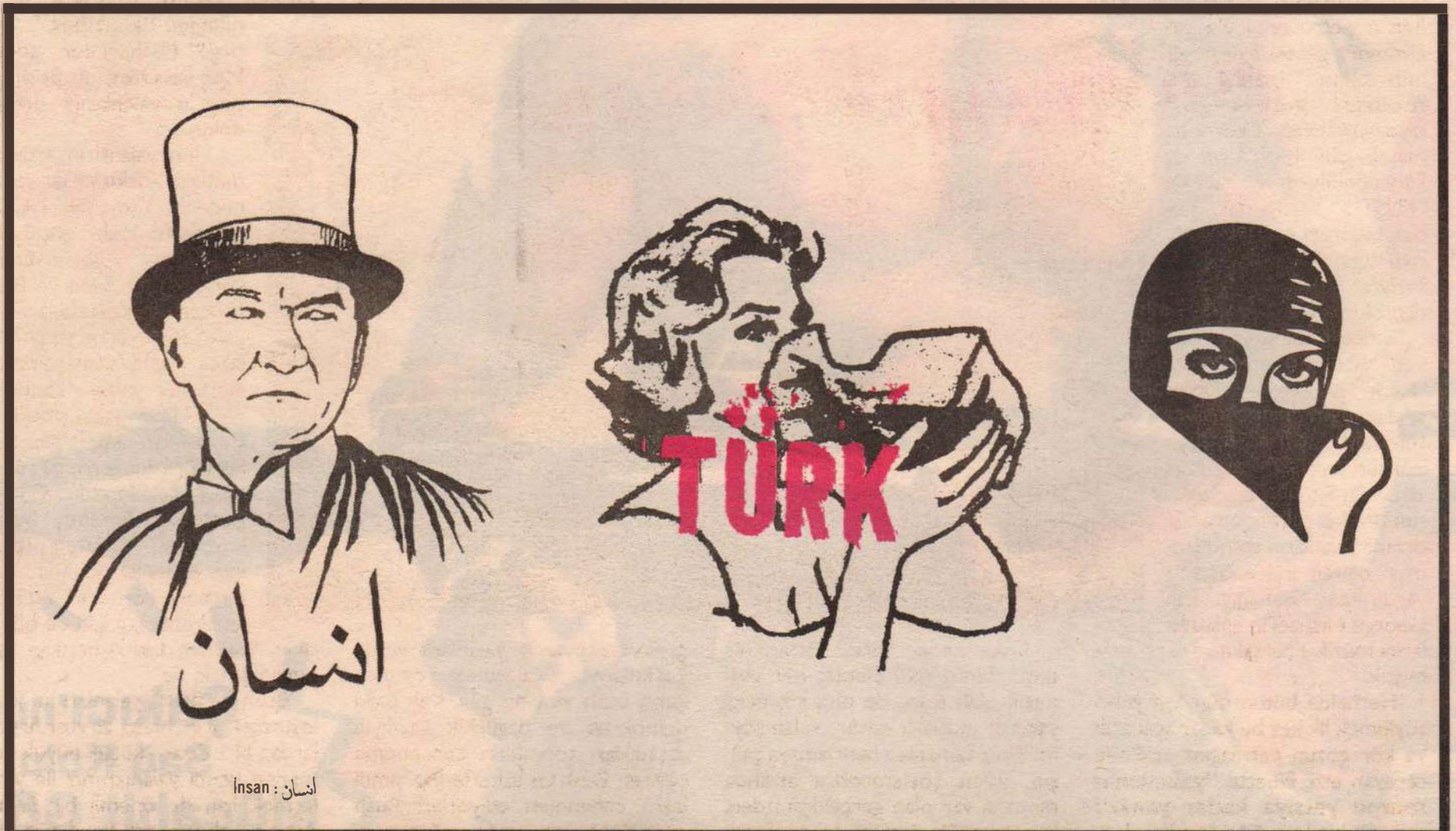
Bütün hayatımızı, bütün dünyamızı satanlara, yaşatmayanlara bıkmıp usanmadan katil olduklarını haykırmalıyız. Ölümün çözüm olduğu yerde yaşam yeşermez. Zamanla üstünde (Bir Belediye Başkanı'nın yaptırdığı) "dünyanın en büyük bayrağının" dalgalandığı kimse-siz bir kayalık olur.

Develer Geliyor Alı Yeşilli

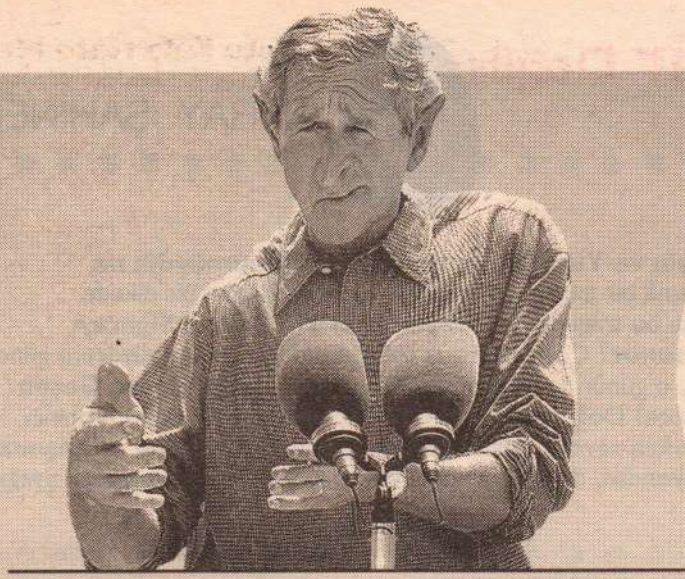
Çevreciliğin iyi bir rant getirdiği günümüzde bir çevre günü daha geçti. Bu içi boşaltılmış gün kendi acizliğinde afiyetle tüketildi.

Gene aynı belediye başkanı geçen yıl olduğu gibi Harbiye asfaltında develeri yürüterek doğaya saygı yürüyüşü yaptı. Doğadan bahsedebilmek için önce çevre gününe ve onun mantığına karşı çıkılmalıdır. Çünkü doğa hayatın kendisidir. Doğa ile uyum içinde yaşamak isteyen insanlar önce bu sistemin temsilcileri öncülüğünde değil, bu düzeni her açıdan karşılarına alarak mücadele etmelidir. H

Not: Sevgili Duygu ve Can dergiyi ararsanız size telefonumu verecekler. Veya siz telefonunuzu bırakın. Size ulaşmak istiyorum.

**Şimdi
bu PUŞT
İstanbul'a geliyor.
Eteğindeki yeni yalanlar
ve senaryolar ile.
İstanbul'lular da
çeşitli etkinliklerle
"Gelme PUŞT"
diyorlar,
yalanlarına
ihtiyacımız yok.**

**Yalan
söylediğiniz
zamanları
hatırlamaya çalışın,
yalan söylemenizin
ardında mutlaka varolan
gerçekliğinizden,
bu gerçekliği ötekine
karşı savunamamaktan
dolayı duyulan
korku vardır.**

Bush Geliyor Dünya Yalan Söylüyor

MERT ÖZMEN

Bush ve Blair ikilisi dünyaya yeni-
den "şekil vermek" planları ya-
parken bir yandan da dünyaya ya-
lan söylemek üzerine uzun uzun
yalan senaryoları hazırlıyorlardı.
Örneğin, Irak'ı işgal etmemiz gere-
kiliyor diye düşünüp bunu "**Irak
kiimyasal silah üretiyor**" şek-
linde söylemeyi seçiyorlardı. Yine
Irak'ın petrollerini ele ge-
çirmemiz gerek diye düşü-
nüp bunu "**Irak'a de-
mokrasi getireceğiz**"
diye söylediler. Tipik kurt
masalı gibi. Bush'a ya da
kahvedekilerin diliyle
"PUŞT'a soruyorlar, ne-
den başımıza bomba yağdı-
rıyorsunuz? PUŞT da cevap
veriyor "Size özgürlük ve
demokrasi getirmek için".

Sadece "Careless Whis-
per" gibi romantik ya da
"Faith" gibi dans şarkıları
söyler sandığımız **George
Michael** "Shoot the dog"
adlı şarkısının klibinde Puşt
ve ortağı Blair'in bu yalanla-
rını deşifre ettiğinde henüz
ortada yalanların somutlan-
ması olarak Irak'a bomba
yağdırılması olmadığı için
George Michael'in anlattık-
larını müzikal bir şaka ve espri san-
mıştık.

Herhalde bütün dünyaya yalan
söylemek ilk kez bu kadar açık açık
ve kör gözün parmağına şeklinde
cereyan etti. Elbette "**yalancının
mumu yatsıya kadar yanar**"
atasözü bir kez daha kendini doğ-
ruladı ama olanlar Irak halkına ol-
du.

Şimdi bu PUŞT Nato zirvesi için
İstanbul'a geliyor. Eteğindeki yeni
yalanlar ve senaryolar ile. İstan-
bul'lular da çeşitli etkinliklerle
"**Gelme PUŞT**" diyorlar, yalan-
larına ihtiyacımız yok. Ama gelecek
ve koruma ordularının kalkanları
ardında eteğindeki yalanları bir bir
yumurtlayacak.

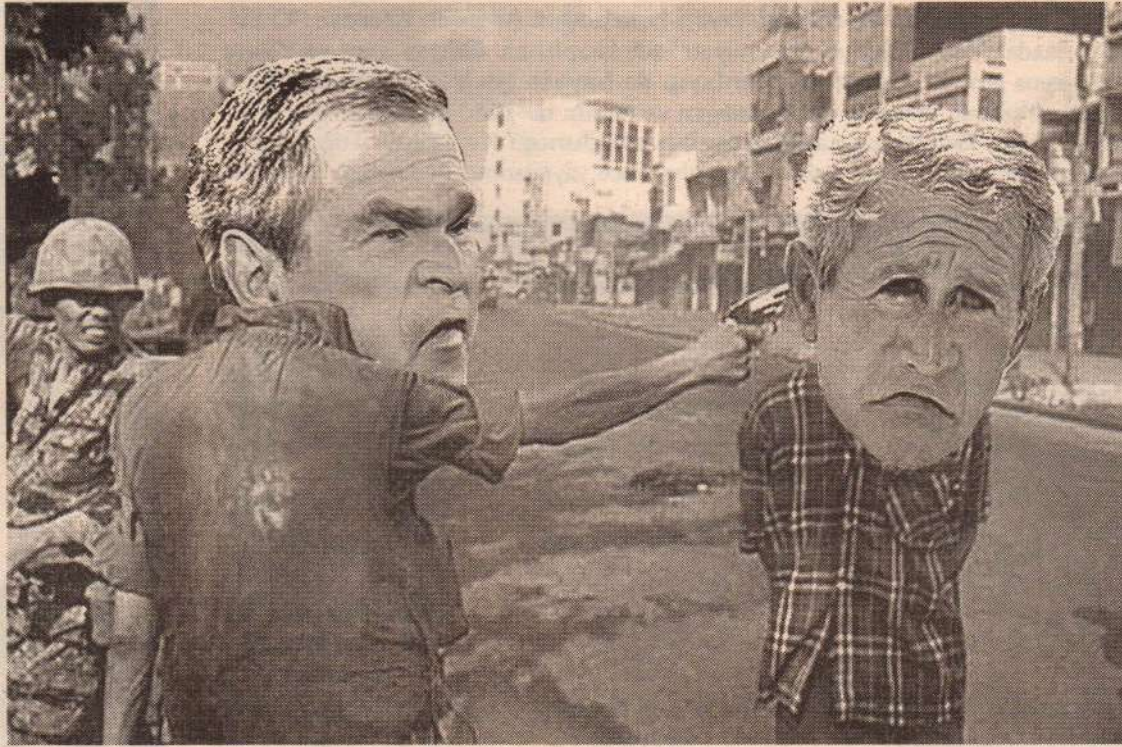
zen acı vericidir, her eylemimiz bi-
ze her zaman hoşnut olduğumuz
durumlar getirmez. Ama yalan,
gerçekliğin verdiği acıdan daha faz-
la acı verir. Çünkü yalan sonsuza
kadar sürmez, bir süre sonra "ya-
lanın" yalan olduğu anlaşılır ve yüz-
leşemediğimiz gerçeklikle daha
sert ve daha acımasız yüzleşiriz. Bu

Büyük olasılıkla Amerikan başkan-
lık seçimlerinde de yalanlarıyla da-
ha acı yüzleşmek zorunda kalacak.

Bush'un İstanbul'u ziyaret ettiği
şu günlerde de müzik kanallarında
Bush ve Blair'in de yalanları ve
bombaları ile yer aldığı bir video
klip dönüyor. **Mor ve Ötesi'nin
Dünya Yalan Söylüyor** albü-
münden "**Cambaz**". Ge-
orge Michael'den sonra
Mor ve Ötesi de Bush ve
Blair'in yalanlarını ortaya
döküyor.

Tüm yalanların ardında
mutlaka korku vardır ve bu
nedenle tüm yalancılarda
aslında ne kadar güçlü gö-
rünürlerse görünsünler
korkaktırlar. Bush ve Blair
de korkak. Korktukları için
yalan söylüyorlar ve perva-
sızca saldırganlaşıyorlar.
Ama her yalanın sonunda
gerçeklikle yüzleşmesinin
kaçınılmaz olması gibi her
korkak saldırganın da yenil-
mesi kaçınılmazdır. Çünkü
gerçeklik kazanır, yalan
kaybeder; haklarına teca-
vüz edilenler kazanır, sal-
dırganlar kaybeder. Bu Hit-
ler, Mussolini için de böyle
oldu, Vietnam'daki Amerikan sal-
dırganlığı için de.

Bush ve Blair'i yalanları ile yüz-
leştirmek için Nato zirvesi fırsat-
lardan biri. Bence küçük büyük de-
meden kendi yalanlarımız ile yüz-
leşmek için de önemli bir fırsat.
Aynaya baktığımızda kendimizi de-
ğil de birer küçük Blair, Bush, par-
don PUŞT GÖRMEK İÇİN... H

İnsan neden yalan söyler, hiç
düşündünüz mü? Elbette her biri-
mizin ufak tefek de olsa söylediği
yalanlar mutlaka vardır. Yalan söy-
lediğiniz zamanları hatırlamaya çalış-
şın, yalan söylemenizin ardında
mutlaka var olan gerçekliğinizden,
bu gerçekliği ötekine karşı apaçık
savunamamaktan dolayı duyulan
korku vardır. Çünkü gerçeklik ba-

günlerde söylediği yalanlarla ve de
korkularıyla yüzleşmek zorunda
kalan Bush ve Blair gibi. Irak halkı
demokrasi ve özgürlük vaadiyle
yaşadıkları toprakları cehenneme
çeviren Bush'un askerlerine şimdi
Irak'ı cehennem ediyorlar. Bush
adım attığı her yerde yoğun pro-
testolarla karşılaşılıyor ve yalanla-
rın yüzleşmek zorunda kalıyor.

Geçen Ay

SERAY ŞAHİNER

küçük İskender

Geçen ayın 6'sı Deniz, Hüseyin ve Yusuf'un asılmasının yıldönümüydü; ne düşünüyorsunuz? Her gün önemli bir insanın asılmasının yıldönümü olan bir ülkede yaşıyoruz, ne diyebilirim ki? Bence bu tragedyadır. **Geçen ayın 31'i Dünya Sigarayı Bırakma Günü'ydü, ne diyorsunuz?** Çok lüzumsuz bir gün olduğunu düşünüyorum günde dört paket sigara içen biri olarak, o günün takvim yaprağını sigarama zıvana yaptım. **Geçen ayın en önemli olayı neydi sizce?** Doğum günümün ve Edip Cansever'in ölüm tarihinin çakışması. 28 Mayıs doğumgünümdü. Pastamı keserken sevinci vehüznü bir arada yaşadım. **Geçen ay başınıza gelen en garip olay neydi?** Çok ağır bir depresyondan, dostlarımla telkinleriyle çıkıp ilaç kullanmadan ayağa kalkmam.

Güler Kazmacı

Geçen ayın en önemli olayı neydi sizce? İnsanlara kitap okumayı unutturan türden evlenmek veya şarkıcı olmak isteyenlerin "röntgenlendiği" yarışmaların izlenme oranının düşmesi. Çünkü ardından ne yazık ki derhal başka yarışmalar "icat edildi". **Geçen ay sizi en mutlu eden olay neydi?** Bodrum'a bir düzine müreffeh Avrupa ülkesinden üniversite gençliğinin gelip, bizim gençlerimizle dostluk köprüleri oluşturacağı UNIFEST festivalinde görev almamı. **Geçen ayın en hüzünlü olayı neydi sizce?** Irak'taki işkence ve tecavüz fotoğraflarının yayınlanmasının ardından bazı ABD yardakçısı grupların "Canım ne olacak, Saddam da işkence yapıyordu, mühim değil" diyecek kadar çıkarıcı ve arsız davranması.

Nejat Yavaşoğulları

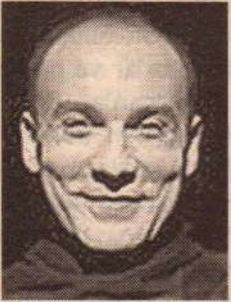
Geçen ay çıkan kasetinizle ilgili ne söylemek istersiniz? Çok güzel bir kaset oldu. Kendi yaptığımız işlerle ilgili pek böyle konuşmam aslında ama, bunun için söylüyorum; mükemmel oldu. **Geçen ay nerelerde konser verdiniz?** Sivas, Gonen, Alanya, Antalya, İzmir, Ankara, İstanbul, Balıkesir. **Geçen ay "Bulutsuzluk Özlemi" açısından nasıl geçti?** Çok yoğun, yorucu fakat zevkli. **Geçen ayın müzikal açıdan en önemli olayı neydi?** Bizim "Çılgın Tur" ismini verdiğimiz turnemiz.

Tülin Er

Geçen ay en çok neye zaman ayırdınız? Yayına hazırladığım Ardashir Vakıl'den "O Bir Gün" ve Neval el-Saadavi'den "Şeytanın Masumiyeti" adlı kitaplarına. **Geçen ayın en ilginç olayı neydi?** 30 yaşına girmek. **Geçen ay planlayıp da hayata geçiremediğiniz bir projeniz var mı?** Yok. Muhtelif zamanlarda planladığım ve hayata bir türlü geçiremediğim milyonlarca projem var ama... **Geçen ay hangi kitapları okudunuz?** Kemalettin Tuğcu'nun biyografisini okudum. Bir de Neval el-Saadavi'nin daha önce yayınlanmış üç kitabını okudum.

Gün Boyunca En Çok Kullandığınız Laflar

Mahir Günşiray
(aktör)

"Yani olacak şey değil" "Oyunlar Yaşamıyor" "Biraz daha çalışmamız lazım" "Geçmiş olsun" "Çok iyiyim çok"

"Merhaba",
"Görüşmek üzere"
"Ali"
"Teşekkür ediyorum"

Demet Akbaş
(tiyatrocu)

"Şaka gibi",
"Bi dakika",
"Hadi canım",
"Oram ağrıyor,
buram ağrıyor,
belim ağrıyor"

İzal
(şarkıcı)

"Tamam"
"Tabi tabi tabi"
"Atıyorum"
"Ama ne yapabilirim"
"Alo"
"Nasılsın"
"Heee"

Selami Şahin
(yazar)

Gazeteci Yüce Yöney'in, bu bir çırpıda okunup, sonra tekrar okunmak istenen bu dürüst ve cesur ilk "romancık"ını, özellikle hayatı düzene koymadan önce, onun karmakarışıklığının derinliklerine dalmayı seçenler sevecekler.

üçüncü

Yüce Yöney

Çitlembik

www.citlembik.com.tr

Nerelere nerelere geldik? 5 yıl öncesine kadar bölgedeki çatışmalarda günde ortalama 15-20 kişi can veriyordu; asker, Kürt silahlı militanı, sivil... Diller, renkler, bazı sözcükler yasaktı. Şimdi nisbeten daha özgür bir ortamda, şiddetsiz, yasa dışı bir çözüm olanağı doğar gibi.

Ankara'da Sulh Diyarbakir'de Sulh

RAGIP DURAN

Hukuk, zamana ve mekana göre değişiyorsa, siyaset ağır basıyor demektir. **'Dün yasaktı, bugün serbest'** ya da **'Burada yasak, orada serbest'**, belki zamanın ve coğrafyanın cilvesi, ama yine de hoş değil. İşte bu yüzden siyaset çirkin kapaşmalara, hukuksa güzel anlaşmalara fide verir. Merak etmeyin, hiçbir şey de sabit değildir.

Leyla Zana'nın on yıl önce TBMM'de konuştuğu dille bugün TRT yayın yapıyor. O gün Zana'nın yakasındaki renkler sorun yaratmıştı, sarı-kırmızı-yeşil artık dağa taş, kente kasabaya işleniyor, zılgıtlı, govendli, davullu zurnalı gösterilerde. Renklere özgürlük, gökkuşağı eksik kalmasın! Dillere hürriyet, sağır-dilsiz kalmasın!

Güneş batınca Batman ya da Diyarbakir'in merkez caddesine bile çıkamazdık. Faili meçhul (meşhur!) korkusu vardı. Bugün gençler diskolara filan gidiyor oralarda. Şiwan'ı, Civan'ı dinliyor. Esnaf kasayı doldurmadan kepenkleri kapatmıyor. Eskiden, kasa tamtakırken kapatırdı kepenkleri. Bazen de hiç açmazdı, gelen bir telefon üzerine. Hoş, açsa da kimsenin alış-veriş yaptığı, yapacağı yoktu.

Gökten zembille inmedi Medlerin torunlarına hayırlı gelişmeler: Brüksel diye bir kent var Avrupa'nın ortasında, onlar itti kalktı dışarıdan, e 1925'ten bu yana Dicle'de, Sason'da, Koçgiri'de, Derim'de (Süleyman Demirel ezbere bilir 28 Kürt İsyanının merkezini) sonra Ankara'da İstanbul'da da onbinlerce insan didinip durdu, yazdı çizdi, vuruldu, yaralandı, sürgüne

gitti, mapusaneye düştü ve gelmeye başladı işte hasat zamanı.

Yoktur, karlı dağda zemine basınca çıkan sestir, Farsça'nın bozulmuş halidir, Japon bilimciye göre uydurma bir dildir filan dediler, sonunda inkarın anlamsızlığını kabul etmek zorunda kaldılar. Şimdilik on beş dakika, yarım saat ama herhalde artacak yakında. İnsan anadilini haftada bu kadar az konuşmuyor ki... Ne kadar konuşuyorsa o kadar dinlemesi doğal değil mi? Süre ve içerik konusunda kimi kaygılar haksız sayılmaz. Ama biçim, içeriği de yumuşatıyor. Şimdi TRT'nin kalkıp Kürtçe olarak **'Kürtler yoktur, onlar Türktür, Kürtçe de yoktur o dil sahtedir'** diyecek hali yok ya! **Biji TRT dedi mi acaba kimse?** Kürt meslekdaşlarının hülyalarını biliyorum: Resmisi pek lezzetli olmaz herhalde ama onların bileceği iş yani...

Leyla, Orhan, Selim, Hatip önemli şahsiyetlerdir bana göre. Meslek ve ilgi alanım gereği tanım kendilerini. Her birinin kendine has özellikleri, meziyetleri vardır. Ulucanlar'daki birkaç ziyarette gördüm ve anladım ki, ciddi bir şekilde entelektüel ve kültürel birikimlerini, siyaset için en gerekli olan düşünme, tartışma, fikir üretme beceri ve yeteneklerini üst düzeye çıkarmışlar. İlk açıklamalar, tutum ve davranışlar bunu sergili-

yor. Filiz açmaya başlayan yeni dönemde ağırbaşlı, sorumluluk bilincine uygun davranacaklarının işaretleri görülüyor.

Kürt arkadaşlarımda da bir parça kuşkulu bir sevinç var.

Bakıyoruz televizyonlara, yine birtakım adamlar boy göstermeye başladı: Örgüt Stalinist bir yapıya sahiptir, Öcalan, partiyi İmralı'dan yönetiyor, savaştan örgüt çatışmaya girmezse paslanır, El-Kaide'nin taşeronu olabilirler, şiddetle başaramadılar şimdi siyasetle memleketi bölecekler türünden atıp tutuyorlar.

Ekranlarda birtakım PKK uzmanları boy gösterdi. Aklına geleni söylüyor. Karşısında ona yanıt verecek kimse yok.

PKK'nin 1 Haziran'da ateşkesi bozduğunu açıklaması ve Haziran'ın ilk haftası içinde de bölgede bazı askeri eylemlerin gerçekleştirilmesi, çatışma çıksın diye dua eden kesimleri heveslendirmişe benziyor. DEP'li-lerin sevinç gösterilerini sömürmeye çalışanlar var, şehit anneleri edebiyatına sarılanlar bağılıyor, Korkut Ekencilik yapanlar var, lüzumsuz! Bu arada PKK'nin de, Zana'ların çağrısına verdikleri olumsuz yanıt Korkut Ekencilere müjde gibi geldi...

Kısa vadeli ve taktik meseleleri bir kenara bırakalım. 79 yıldır şiddetle, kanun zorlamasıyla bastırılmaya ya da görmezden gelinmeye

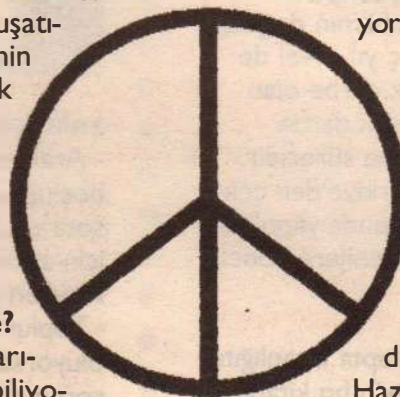
çalışılan siyasal, toplumsal ve kültürel bir sorunu artık barış içinde, siyaset marifetiyle, yumuşakça, toplumsal mutabakat ve diyalogla çözme ihtimali ortaya çıkıyor. Kolay değil, Kürdü bölücü ya da terörist olarak görmeye alışmış, oğlunun kızının katili bellemiş kesimlerin hemencecik hoşgörü dünyasına girmesi güç. Aslında o kesimlerde fazla sorun yok. Çünkü neyse ki, oğlunun, kızının, kocasının, babasının katili olarak Türkleri gören pek yok Kürt cenahında. Sorun üniformalıların bir kesiminde, medyadaki apoletlilerde, kimi kravatlı şahsiyetlerde. AKP hükümeti de - ki bir Kürt politikası bile yoktur- olaya Cumhuriyet Başsavcısı mantığıyla yaklaşmış, **'Ben yaptım, sen sus ve otur'** derse başarı kazanamaz.

Kültür ve kimlik meselesi hassastır. Siyasete alet edildi mi içeriğini yitirir. İşin içine şiddet ya da intikam girerse de anlamsızlaşır.

Kürt siyasetçiler de örgüt, teşkilat, önderlik gibi mefhumlara ağırlık verip sorunu çözmek isterlerse, hem Ankara'nın hem de kamuoyunun tepkisini çekeceklerini herhalde biliyorlar.

Anlaşma, uzlaşma ya da barış, zaten anlaşamayan, uzlaşamayan, çatışan taraflar arasında yapılır.

Korkut Eken, cezaevine girmeden **'Devlet ona çok iyi bakıyormuş, beni de İmralı'ya götürsünler'** mealinden bir açıklama yapmıştı. Şimdi ayrımsız, koşulsuz siyasi genel af talep edildiğine göre, acaba Eken de İmralı sakini olsaydı, içeride anlaşmış, beraber tahliye olabilirler miydi? **H**

ALO OOOOO!

HAYVAN'dan ARİYORUZ

Hazırlayan: SİNAN SÜLÜN sinansln@yahoo.com

Alo Hayvan'dan arıyoruz, İhsan Tevfik'le mi görüşüyoruz?

-Evet Sinan, bir kez de böyle görüşelim kardeşim.

Hazırlamakta olduğunuz Cemal Kırca'ya ait "Geçit" adlı kitap çıkmış, hayırlı olsun. Kitaptan bahsedebilir misiniz?

-2001'den beri bu kitapla uğraşıyorum. Geçit, 40 kuşağı içinde bulunmuş ama bir kitaba varamamış Cemal Kırca'nın dergilerde kalan ve bir kısmı da yayımlanmamış şiirlerinden oluşuyor. Şair, 1971 yılında taslak olarak bastırmış ama giriş bölümünde anlattığım talihsizlikler yüzünden kitap olarak basılıp dağıtılamamış.

Kitapta sadece şiirleri mi var Cemal Kırca'nın?

- Bir Cemal Kırca kitabı niteliği taşıyor. Dostlarıyla yapılan söyleşiler, hakkında yazılan yazılar, şairin mektuplaşmaları...

Kimlerle söyleşi yaptınız, kimlerin yazıları var?

- Söyleşi yaptıklarımız arasında Yaşar Kemal, Naim Tiralı, Mahmut Makal; hakkında yazmış olanlar arasında da Turgut Uyar, Salâh Bırsel gibi isimler var.

Bu kitap sizin için ne anlam taşıyor?

- İlk şiiri 1942'de Varlık'ta çıktıktan sonra, öldüğü 1995 yılına kadar şiirin peşinde olmuş bir mücadele adamının terekesinin ortaya çıkarılmasıydı. Ve ölmüş bir edebiyatçının, amcanın kadrinin bilinmesiydi. Bu kitap çıkmadan kitap çıkaramazdım. Şimdi yolum açık.

Son sözünüz?

- Cemal Kırca ile ölümünden önce son söyleşiyi yapmış Fikret Karadeniz'in sözüyle: Ölümünden sonra doğan bu kitabı dolayısıyla 'Hoş dirilişler ola Sayın Cemal Kırca' demekten kendimi alamıyorum.

Teşekkür ederiz abi, ellerinize sağlık.

-Ben teşekkür ederim Sinancığım. Size kolay gelsin.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Samsun Deniz Kültür Merkezi mi?

- Evet, ben Sedat Dursun.

Yayıncılığa ne zaman başladınız?

- Bir sene oldu. Kurulma amacı akademik yayınlar çıkarmaktı. Ama ağırlıklı olarak dil üzerine kitaplar yayınlıyoruz.

Anadolu'da yayıncılık yapmanın ne gibi zorlukları oluyor?

- Ürününüz ne kadar kaliteli olursa olsun pazarlamakta, dağıtımda zorluk çekiyorsunuz. Örneğin okur Remzi'den çıkan bir kitabın içeriğine bakmaksızın o kitabı alıyor.

Bu durumda ne yapmayı düşünüyorsunuz?

- Biz yine Anadolu'da iyi kitaplar basmayı ve varolmayı sürdürmeye çalışacağız. Bence en sonunda sadece biz değil bütün Anadolu'da iyi şeyler yapan yayınevleri başarılı olacak.

Sizin ve bütün Anadolu'daki yayınevlerinin bu varolma mücadelesini destekliyoruz.

- Sağ olun, çok teşekkür ederiz.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Nihat Behram ile mi görüşüyoruz?

- Buyrun benim.

Yeni kitabınız Miras'dan bahsedebilir misiniz?

- Babamın bir acı kuyusu olan yaşam öyküsü, insanlığın yaşadığı acıların aynası gibidir. Zor bir dönemdir. Birinci cihan harbinin sonrasındır. Osmanlı savaştan yeni çıkmıştır, emperyalist işgal altındadır. Babamın doğduğu dönem böyle bir döneme rastlar; birkaç yıl evvel de emperyalizme karşı vurulmuş en büyük darbe olan

1917 Lenin'in Sovyetler Ekim Devrimi olmuştur. İkinci büyük darbe Anadolu halkının Mustafa Kemal önderliğinde vurduğu darbe sürecidir. Mustafa Kemal'le Lenin'in yaptığı anlaşmalar sonucunda Türkiye'den çekilen, çekilmek durumunda kalan Ermeni'lerin o çekilme yolunda yaptıkları kıyım anlatılır. Aynı yerlerde 1915 yılında Osmanlıların Ermenilere yönelik çok büyük kıyımları olmuştur.

Siz de bu kitabın kahramanlarından biri misiniz?

- Bence siz de bu kitabın kahramanlarından birisiniz. Bu kitapta insanlığın acıları ve geleceği ilişkin umutları gizliyse, olabildiyse herkesin bu kitabın kahramanlarından biri olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederiz.

- Ben teşekkür ederim.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Aydılgöze Sarp ile mi görüşüyoruz?

- Benim.

Yeni kitabınız Altın Aşk Vuruşu'na aldığınız tepkiler nasıl?

- İsminden dolayı insanlar ilk başta uyuşturucu ile ilgili bir kitap zannediyorlar. Temasının aşk olduğunu görünce farklı bakıyorlar.

Uyuşturucu bağımlısı bir piyanist ile mazoşist bir kızın aralarındaki aşkı

anlatıyorsunuz...

- Aralarındaki aşk şiddetli bir aşk. Şimdiye kadar içlerindeki boşluğu uyuşturucu ve mazoşizmle dolduran bu iki insan, daha sonra bu boşluğu aşkla dolduruyorlar. Ve bu boşluğun dolması için aşkın da şiddetli olması gerekiyor.

Neden böyle bir kitap yazmayı düşündünüz?

- Topluma faydam olsun diye yazmıyorum. Ama bu kitap faydalı oluyorsa diyeceğim bir şey yok. Yazmak benim kendimle olan bir sorunum. Ben de yazdığım karakterler gibi hayatı yoğun yaşayan bir insanım ve bazen kendimden sıkılıyorum.

İyi çalışmalar.

- Teşekkür ederim.

Bize Gelenler

Tepetaklak
Eduardo
Galeano

Türkçesi:
Bülent Kale

Çitlembik

Oyun Kişisi
Olmak
Osmanlı
Padişahları
Mustafa
Kırca

Deniz
Kültür

Çöl
sıcaklarını
nedeni ile bir
okuyucumuz
vahşi batının
kaktüslerinden
getirdi

ya çek defteri
ya cruise füzesi
Arundhati
Roy

Türkçesi:
Kemal Ülker

Agora
Kitaplığı

Hayat Siyah
Ölüm Beyaz
Turgay
Kantürk

Sel
Yayıncılık

Ruh
Hastası
İsmail
Güzelsoy

İletişim

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Kırkambar Antik Cafe mi?

- Merhaba ben Bayram Koç.
Ne zaman açıldı Kırkambar?
- İki sene önce, kitap sevgisinden dolayı. Önce bir

kitapçıydı. Daha sonra büyümeye karar verdik.

İçinde neler var?

- Mekanımız üç katlı. Kafe, okuma salonu, sinema makinaları, kamera müzesi ve sinema salonumuz var. Ayrıca antika eşyalar ve eski objeler satan bir bölümümüz de var. Genelde üniversite öğrencileri geliyor.

Kitaba mı rağbet fazla yoksa diğer bölümlere mi?

- Kitaba. Çünkü biz bu işe kitapla başladık geçmişimizde kitap var.

Hayırlı işler.

- Sağ olun.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Nedret Selçuker ile mi görüşüyoruz?

- Evet.
"Sapıttırılmamış gerçek diksiyon dersi" veriyor-muşsunuz, biraz bahsedebilir

misiniz?

- Sapıttırılmamışdan kastım Türkçe'deki bazı kelimelerin yanlış telaffuz edilmesinden kaynaklıdır. Örneğin eğer'in eyer gibi telaffuzu. Türkçe yazıldığı gibi okunmalı, okunduğu gibi yazılmalıdır. Bunun için otuz iki senedir insanlara Türkçe'yi doğru kullanma dersleri veriyorum. Bilgimi öğretmek istiyorum insanlara.

Bugün Türkçe'nin kullanımı hakkında ne düşünüyorsunuz?

- Ortada doğru düzgün Türkçe olmadığı için kullanımı da söz konusu olamaz. Spikerler bile dilimizi gerektiği gibi konuşmıyor.

Teşekkür ederiz, iyi dersler.

- Ben teşekkür ederim.

Alo, Hayvan Dergisi'nden arıyoruz, Bora Uslusoy'la mı görüşüyoruz?

- Evet.

Umutsuz Aşk adlı albümünüz hayırlı olsun.

- Sağ olun. Dört yıldır üzerinde çalıştığımız bir proje, 10 tane şarkı var içinde. Türkçe sözlü rock, blues, funk, pop gibi tarzlarda öğeler de

barındırıyor. Ayrıca alaturka ezgiler de var. Umarım insanlar beğenir.

Albümde kimlerle çalıştınız?

- Tüm vokal ve gitarlar bana ait. Prodüktör Serdar Öztöp, davulda Berke Özgümüş, basta Savaş Yatmaz, klavyede Arda Algül, geri vokalde Esin Gündüz var. İki şarkı da kemanlar "Şen Yaylar" tarafından çalındı.

Albüm çalışması ne kadar sürdü?

- Altı ay süren bir stüdyo çalışması yapıldı, şarkıların yazılma aşaması 2000 yılına kadar uzuyor.

Albümünüzde kendinizi yeterince yansıtabildiğinizi düşünüyor musunuz?

- Prodüktörün ve plak şirketim Öztöp Müzik'in müziğine ve sözlerime hiçbir müdahalesi olmadı, %100 istediğim müziği yapıyorum.

Yakın gelecekte hedefleriniz neler?

- İkinci albüm ve ikinci gitar metodu. "Progressive Solo Gitar Metodu" adında yayınlanmış bir kitabım var.

İngilizce şarkı söyleyecek misiniz?

- Kendimi ifade etmenin en iyi yolu kendi anadilimi kullanmak. İngilizce yazmayı düşünmüyorum.

Teşekkür ederiz. İyi çalışmalar.

- Size de.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Anarşistanbul mu?

- Evet, buyrun.

Anarşistanbul nasıl bir organizasyon?

- Anarşistanbul NATO'ya Karşı oluşturulan bir organizasyon.

Şimdiye kadar neler yaptınız?

- İstanbul'un pek çok yerinde binlerce afiş ve sticker yaptık, binlerce

bildiri dağıttık. Yerel eylemler gerçekleştirdik ve küresel katillerin, gaspçıların işkencecilerin, doğa katillerinin ordusu NATO'dan nefret eden herkesi eyleme çağırıyoruz.

Eyleme katılmak isteyenler size nasıl ulaşacak?

- (0212) 293 21 29 - (0216) 346 14 45 nolu telefonlardan bize ulaşabilirler.

Kolay gelsin.

- Sağ olun. H

Neler gördüm?

her gün gide gele

- > Bilmişler (sakalları olsa herşeyin farklı olacağını zannederler)
- > Akıllılar (Çok şey bilmekten doğruyu iskalarlar)
- > Zekiler (az şey bilseler de, napıcaklarını bilirler)
- > Çalışkanlar (aslında sevgilileri yoktur)
- > Tembeller (bütün kalemeleri eve götürürler, zamlarını beğenmezler)
- > Nemrutlar (öyle olduklarını bilmezler, aslında empatileri zayıftır)
- > Memurlar (isteksizlikten sistemleşirler)
- > Yalakalar (yarı insan yarı maymun yarı papağandırılar)
- > Yeteneksizler (eksiklerini hükmederek örtmeye çalışırlar)
- > Yetenekliler (Dengeyi tutturamazlarsa yeteneklerinin kölesi olabilirler)
- > Emektarlar (İlk sevgiliyle evli müzmin kocalara benzerler)
- > Keneler (nasıl geldiklerini anlamazsın, nasıl kurtulacağını bulamazsın)
- > Hevesliler (Bi umutla kendilerini telef ederler)
- > Sessizler (dışarıdaki hayatları daha önemlidir)
- > Gürültücüler (patlak egzozla gaza daha çok basarlar)
- > Mantıklılar (hepsinden birazdırlar)

Hayatımı
hem kurtaran
hem mahveden
iş hayatında.

BAKANGÖR

"Tombikliğe son" diyen arkadaşımız Mehmet Duru bir sabahlama esnasında gbek eritme tozu getirdi

Alo Cep
Cafer Zorlu
Klasikleri
Karikatürler
Panasonic

Bedava
Gergedan
Orhan
Cem Çetin
Okuyan Us
Yayın

Sana
Bakmak
Abdülkadir
Budak
Can
Yayınları

Buğulu Pencere

AHMET ERHAN

Ödül Olsun

N e zaman bir ödül almaya kalksam başıma olumsuz bir şeyler geldi.

Yıl 1981. 21 yaşındaydım. Katılmadığım halde -hinliğimden değil, çünkü haberim yoktu böyle bir şeyden- ödül sekreterliğinin önerisi ile, ilk kitabım **"Alacakaranlıktaki Ülke"**'ye **Behçet Necatigil Ödülü** verildi. Ankara'dan hallice bir şair güruhu olarak trene bindik; kendimizce bir İstanbul çıkarması yaptık: **A. Kurtuluş, H. Ergülen, H. Ferhad, A. Azar...** ve beni bağışlasınlar, ne olur adını unuttuğum başka arkadaşlarım. Güzelce -sanıyorum Beşiktaş'tı- bir salona girdik; bir de baktım ki edebiyatımızın hemen hemen bütün ustaları orada. Ortalık **R.Mutluay, E.Cansever, T.Uyar, D.Hızlan, H.Yavuz, C.Süreya, E.Canberk...** yani bilcümle erken.

Aradan neredeyse otuz yıl geçmiş. R. Mutluay'ın önce bir şiirimi okuyup, daha sonra da beni sahneye çağırdığını şöyle böyle hatırlıyorum, saklandığım perdenin ardından duyduğum seslerden. Neyseki **H.Ferhad**, o perdenin ardında beni yakalayıp sürüklüyor sahneye doğru.

Olumsuz ne mi? Hala kursağımda tren sesleri... Dönüş yolunda bindiğimiz tren tam sekiz saat yolda kalıyor; karlara saplanıyor. Bize gelince paso bira içiyoruz ve içtiğimiz bira şişelerini garsona çaktırmadan pencereden fırlatıyoruz, hesap az gelsin diye. O sekiz saat boyunca çektiğimiz çileyi anlatmaya bilmem gerek var mı? **"Ya alkol olmasaydı!"**

İkinci ödüle gelince, 1992 Yunus Nadi Şiir Ödülü... Bu ödüle de, kimse alınmasın ama ben değil, o zaman bağlı bulunduğum Bilgi Yayınevi katılmıştı. Eşimle birlikte, bir gün önceden **Dr.Erhan'ın (Kesal) Etiler'deki evine**

gidiyoruz. O, birazcık yol yorgunluğumuzu atmamız için bizi Sarıyer'e birer bira içmeye götürüyor. (Evet, iki gözüm önüme aksın ki, sadece küçük birer bira). Daha sonra eve dönüp yemekten önce, bir duş almak istiyorum; doktor benden önce giriyor banyoya. Meğerse yerleri sabunlu bırakmış; düşünüyorum ve aynen bir beyin travması. Bütün gecemiz o hastane senin, bu hastane benimlerde geçiyor ve ertesi gün ödül töreni var. Alkol yasak bana. O zamanki belediye

Antoloji

Hayat, daha önce söylemiş miydim

Buzdan artı, yağmurdan eksik

Topraktan da duru bir şeyler aldım

Çocuktum, annem ellerini üstümde saklardı

Ölüm günlerini ajandalara yatan babam

Boş bir sayfada göçüp gitti

Hayat, daha önce söylemiş miydim

Ben babamın oğluyum, eksik bir antoloji gibi...

başkanı **Nurettin Sözen**'in elinden şapurtular eşliğinde buna da atlatıyorum.

Üçüncü ödül, hayatımda kendi rızamla katıldığım tek ödül: Cemal Süreya Şiir Ödülü. Yıl 1998. Ocak ayazı. Ankara'dan iki arkadaşım ile birlikte (**Burak Çelik** ve **Hüseyin Alemdar**) adını unuttum, TCDD'nin en berbat treni neyse işte ona biniyoruz. Tren değil sanki koyun ağılı. Öyle bir sıcak var ki, ikide bir aralığa çıkıp sigara tütürüyorum. Konpartımda hallice içip yükünü almış bir vatandaş var; kafayı Hüseyin'e takıyor. Amirim, bak İstanbul'da beni aramazsan... O tip şeyler işte. Hüseyin bunalıyor iyice ve diyor ki, "amir ben değilim, şu önde oturan kravatlı var ya o." Adam beni görünce korkup susuyor. Uzatma-

yalım, İstanbul'a kan ter içinde varıp, ödülümüzü alıyoruz. Ama asıl hikaye bundan sonra başlıyor. Taksim'de hiçbir otobüsten bilet bulamamak; Harem'e gitmek için girdiğimiz çevre yolunda birdenbire karşımıza çıkan bir adama çarpmamak için, bariyerlere vurarak arabanın (BMW) önünü haşat etmek; sonra Harem'de de -sabahın 6' sına kadar araba yok abi!- muhabbetiyle karşılaşmak; hem de nasıl, hem de nasıl bir yağmur altında...

Yer Ankara Küçükesat semti. Canım sıkkın, neye ya da niye bilmem? Rakı içiyorum, bir dilim portakalla. Telefon çalıyor. Ahmet Erhan'la görüşülüyor ve deniliyor ki: "Ahmet Bey, İzmir'den arıyoruz, bu yılki Halil Kocagöz Ödülü'ne değer bulundunuz (1999), uçak biletinizi gönderiyoruz, eşinizle birlikte yarın sizleri İzmir'e bekliyoruz. Bir de Efes Oteli, bir de kokteyl..." Beynimden vurulmuşa dönüyorum.

"Ama ben uçağa binemem ki, ama benim eşim yok ki, ama ben zibil gibi sarhoşum ki..." Uzunca bir duraksama. Biz sizi on dakika sonra arasak, şaşkınlığı... Sahiden de arıyorlar ve çok incelikli bir insanla -oğluymuş Halil Kocagöz'ün- benim fakirhanede ödülün kokteyli ben bir büyük, o bir parmak rakıyla kutlamış oluyoruz. Ertesi yıl, Halil Kocagöz Şiir Ödülü kaldırılıyor...

Sevgili Okur, işte böyle... Hani bu sayıda da aşkı yazacaktın, bu ödül furyası nerden çıktı diyeceksin.

Vallahi, bu yıl yıllardan kaç bilmem ama ben ikinci kez **Yunus Nadi Ödülü**'ne değer görüldüm. Bu sefer ben katıldım; neden mi bir çeşit güven tazeleme yüzünden. Çünkü birileri yıl sonu değerlendirmelerinde son kitabım **"Kaybolmuş Bir Köpek İlanı"**nın bir yerinde sayma kitabı olduğunu, diğer birileri de yılın en iyi şiir kitabı olduğunu söylüyordu. Bari dedim, bu ödülle katılayım da, iki arada bir derede kalma durumum bir açıklık kazansın; en azından kendi gıybımda... Ayrıca da ben ödüllere filan da karşı değilim.

Gerçi bu dergi senin eline ulaştığında ödül bana verilmiş olacak. Bakalım bu kez başıma neler neler gelecek! Benim için duanı eksik etme. Amin! H

aherhan@myynet.com

KÜLTÜREL ÇALIŞMALAR

Kültür
tarihi affetmez

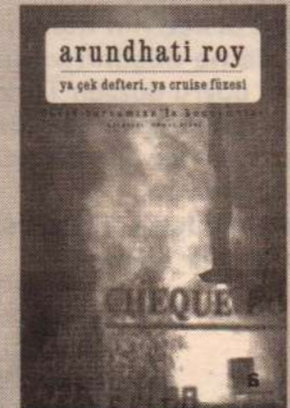
Hasan Bülent Kahraman, popüler kültüre, kitle kültürüne ve onların yozlaştırıcı etkisine eleştirilerini yansıttığı "Kitle Kültürü Kitlelerin Afyonu"ndan sonra, şimdi de kültür sorunsalları üzerine düşüncelerini ortaya koyan "Kültür Tarihi Affetmez" adlı çalışmasıyla okurların karşısında...

SIYASET

Amerikan İmparatorluğu'nun 'ikinci Vietnam' batağına saplandığı şu günlerde, Irak'ta başkaldıran ve direnişin başını çeken Şii Hareketi'nin tarihsel kökenleri, Baas rejimindeki serüveni ve günümüzdeki durumu; yazarın Mayıs 2004'te kaleme aldığı "Türkçe Basım'a Önsöz"le birlikte...

SIYASET

Edebiyatseverlerin 1997'de Booker Ödülü'nü aldığı nefis romanı "Küçük Şeylerin Tanrısı"yla tanıdıkları ve "İşte, şirketlerin küreselleşmesi; Arjantin'i çek defteriyle, Irak'ı Cruise füzesiyle dize getirmek..." diyen Arundhati Roy, 11 Eylül sonrası dünya ve muhalefetin küreselleşmesi hakkındaki görüşleriyle...

www.agorakitapligi.com
tel: 0212 243 96 26-27
faks: 0212 243 96 28

6

agorakitapligi

**Ünlü Kabadayı
Alaattin Çakıcı'nın
Sağ Kolu
Mücahit Gözen,
Hayvan'a konuştu.**

Öldürdüğüm Hiç Kimse Öteki Dünyada Benden Hesap Soramaz

MEHMET DURU

.....
Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

- 1938'de şanlı Türk Atatürk öldüğü için anam babam üzüntüden Rize Ekizdere'den İstanbul'a gelmişler. Burada kalmışlar. O zamandan bu zamana burada Koşuyolu'ndayız. Tabii biz doğmuşuz, büyümüşüz. Okul okuduk. Bizim zamanımızda siyasi meseleler vardı. Ama biz sağa sola karışmadık. Fakat "bir tarafa karışmayan adam yaramaz adamdır" derler ya... Biz tabii ki milliyetçiyiz, vatanseveriz, milletperveriz, okuldan ayrıldık. En önde de Alaattin beyle Savaş Çakıcı; aynı zamanda semttaşımızdır, abimizdir, canımız, ailemiz feda olsun yoluna. Eskiden de, şimdiden de. Onunla doğduk büyüdük; bize hiçbir kötü iş öğretmedi. Askerin, polisin, hatta karakol bekçisinin bile karşısında el pençe durmamızı öğretti bize. Hiçbir yüz kızartıcı işimiz ol-

madı, hiçbir onursuz, gurursuz işe tamah etmedik. Girdik bir mücadeleye, okuduk, okuldan ayrıldık. Hapishanelere düştük.

İlk olarak hangi sebeple cezaevine düştünüz? Kaç yılında?

- İlk Yüzüak'ı vurdum, 89 yılında. Şu ünlülerin avukatı var ya. Meşhur olmak için gazeteye ilan verdi kendisi, Alaattin abi hakkında. Alaattin abinin ismini kullandı. Tabii bu konuda Alaattin abi bize yapın edin diye hiçbir telkinde bulunmamıştır. Bu olayı şahsım bizzat hayata geçirmiştir. Bunu da ilk kez bir gazeteciyle yüzyüze konuşarak söylüyorum, kıymetinizi bilin ha. Her neyse ondan sonra da devam etti gitti bi ton mevzu-

muzda, Allahımıza şükür hiçbir yüz kızartıcı suçumuz olmadı.

Şimdiye kadar cezaevi yaşantınız

Türk polisi, İstanbul'da bir hafta grev yapsa İstanbul'un nüfusu yarıya iner. İnsanlar birbirlerini ısırarak yerler yani.

Ben nev-i şahsına münhasır bir insanım. Ben Türkiye'nin alışık olmadığı bir profilim. Ben bir kabadayıyım. Bir dilim ekmeği üçe beşe bölerek paylaşan adamım. Gerekirse o ekmeği yemeyen adamım.

ne kadar sürdü?

- On dört yıldır cezaevlerindeyim. Cinayetler, yaralamalar, cezaevlerinin bütün ezginliğini yaşadık, bütün cezalarımızı yattık çıktık Allah'ımızın izniyle.

Neden insanları öldürdün abi?

- Şimdi bir insan senin ekmeğini alıyorsa, sen onun işini yapıyorsan ve o senin hakkını vermiyor, bir de zevk-i sefa içinde yaşıyorsa, senin kazandığı paraları afedersin ama karılara, kızlara yediri-yorsa, seni kandırıyorsa, aç bırakı-yorsa... Tabii ki kelimelerin bittiği yerde silahlar konuşur. İstanbul'daki cinayetlerin -İstanbul diyorum, İstanbul demek Türkiye demektir- yüzde doksan beşi alavere meselesindendir. Parayı bulmuş ve yolunu şaşırmış insanlardır. Parayı bulan insanlar yanındakilere de yanlış yapıyor tabii. Yüzde doksan beşi kendini öldürttürür. Yüzde biri ikisi namus meselesidir. Yüzde biri ikisi de alkol ya da uyuşturucu meselesidir. Piskopat hesaabi. Bir iki tane de böyle hasbelkader kazayla olur yani.

Erol Köse'yi sen mi vurdurttun abi?

- Benim kardeşim vurmuştu onu. Kendi aralarında alacak verecek meselesi vardı. Hatta benim alakam olmadığı halde ihaleyi de bana yıktılar. Kardeşimi bir sürü tahsilat işine gönderdi, sonra da kardeşimi çırak çıkardı; kardeşim de onu vurdu yattı çıktı. Ondan sonra hani "ara beni öp beni alo kanalları" var ya onlardan, vergi hesabından Cem Uzan'a yedi bu-çuk trilyon borç takıyor. Cem Uzan da demiş ki "Ben Türkiyeyi koparıyorum, bu şerefsiz beni mi

kopartacak" Müştak Ayvaz mıdır nedir, o adama vurdurtuyor, o da siyasi baskı hesabı aynı meyanda gayri meşru oluyor.

Bütün mevzu bu mu?

Biraz daha açar mısın abi?

- Tam mevzuyu bilmiyorum. Bunlar grup seks yapan adamlar. Bunlar var ya bunlar; Türkiye'nin gerçekleri bunlar. İnsanlar tüm gerçekleri bilmiyorlar, bilseler bunları tükürükleriyle boğarlar. Bunların yatacak yerleri yok. En başta Erol Köse ve Hakan Uzan bir şeyler yapıyorlar aralarında; Cem de duyuyor yaptıklarını "Ulan ben Türkiye'yi kopartıyorum, bu şerefsiz mi beni kopartacak" diye çaktırıyor. Duyduğum bildiğim bu. Türk polisi hayatta faili meçhul bırakmaz. Sen ne diyon yaa? Adamı oyarlar yaa. Hiçbir iş faili meçhul olmaz Türkiye'de.

Siyasi konular hakkında neler söyleyeceksiniz?

- Geçenlerde seçim yapıldı ya. Kandıra F tipi cezaevindeydim. Bundan önce bütün oylarımı Hep Albay'a vermiştim. Yani hep MHP'ye vermiştim. En son geçen seçimlerde neydi o topal, sakallı? Hah! Doğu, Doğu Perinçek onun partisine verdim. Bu Apo mapo davasından dolayı. Keşke vermeseydim, pişman oldum. Koskoca Kandıra'da beş on kişi vermiş ona. Neyse tek bir oydu; adamı tanımam etmem ama iyi konuşuyordu kandık bir kere. Keşke Tayyip beye verseydim oyum ziyan olmazdı. Ama Allah var kardeşim, Tayyip bey çok güzel yapıyor hani. Bütün hırsızları boy-nundan yakalamış. Yazıyor ya Kuran-ı Kerim'de "hırsızları nerede yakalarsan öyle bir bağ vurun ki kurtulamasın" diye. Helal olsun vallahi. Hırsızları yakalayacak ki memleket yürüsün, ilerlesin anlıyor musun? Şimdi burada bizi bilen biliyor. Biz Milliyetçiyiz. Biz milli duygularımızı kabartanı severiz. Ülkücüyüm falan demiyorum; milisiz biz. Mücahit zaten benim adım. Sivil asker demek. Ülkesi için savaşan, milisim ben.

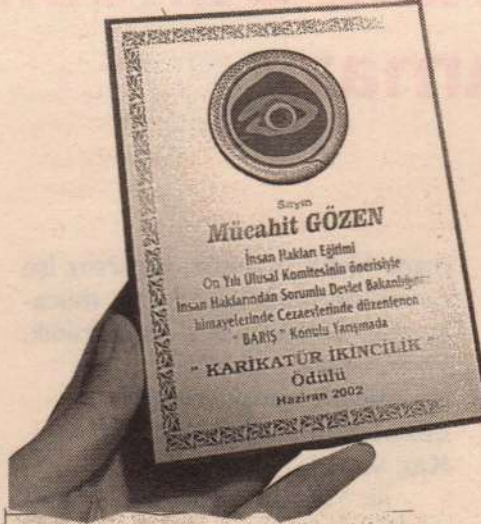
Abi tetikçilik konusunda ne söyleyeceksin? Parası olan bir insan bir tetikçiyi nerede bulabilir?

- Şimdi yeni kanun çıktı. Tokatçının biri üç beş milyon dolar dolandırıyor; alacaklı da gidiyor diyor ki "Gardaş paramı ver." Bak tokatçı şikayet ediyor, alacaklının belinden su alıyorlar, alacaklıyı çeteden içeriye atıyorlar. Adam haklı, alacaklı halbukusi. İcra İflas yasasının değişmesi lazım. Borçlu, bu ül-

kedeki halihazır yasalarla isterse beş sene borcunu ödemiyor kardeşim. Ne yapıcın, ya bir tetikçiye gidecen ya da sinirinden, bunalmından kendi başına sıkıp gidecen. Sistem bozuk kardeşim. Bak sözlerim yanlış anlaşılmasın. Devletimize canım kurban; ama sistem de bir arıza var, o giderilsin. Türkiye'de tetikçinin varoluş nedeni sistemin bozukluğudur. Türkiye'de mafya diye bir kavram yoktur. Türkiye'nin delikanlısı da kabadayısı da polislerdir. Türk polisi İstanbul'da bir hafta grev yapsa İstanbul'un nüfusu yarıya iner. İnsanlar birbirlerini ısırarak yerler yani. Türkiye'nin sigortasıdır polisler. Evinde rahat rahat kahveni içebiliyorsan, bunun sebebi polistir. Mafya, -aslında siz çok iyi biliyorsunuz diğer kişilerle de görüş-

let orada haklı. Şimdi ülkemize gelelim. Burada iş yok, aş yok, araba yok, ev yok, bark yok. Adam sana iş verememiş kalkmışın yaşın yirmi bir, yirmi iki olmuş seviyorsun birini, evlenmek istiyorsun, evlenmiyecek misin? Evlenemiyorsun. Bir sürü evlilik hayallerin var. Ne yap-sın adam? Teyp çalışıyor, hırsızlık yapıyor. Daha da azgınsa ne yapıyor, maalesef adam vurmaya başlıyor, tetikçi oluyor. Şimdi kırsal kesimde ne var? Feodal sistem var. Ağalar var, mesela ağalarda taba-

Cezaevinde karikatür yarışmasını kazandı

İNSAN Hakları Eğitimi On Yılı Ulusal Komitesi'nin "bana" konusunda açtığı yarışmada karikatür alanında ikinci olan, Alaattin Çakıcı'nın yakın adamı Mücahit Gözen, ödülünü almaya bekliyor. Halen DGM'de "çıkartma amaçlı suç örgütü kurmak" suçuyla yargılanan ve Kocaeli'deki Kandıra Cezaevi'nde tutuklu olarak bulunan 35 yaşındaki Gözen'in mizik organizatörü olan kardeşi Ali Gözen de "Benim yaşam tarzım ngabeyimle benzer. Ben artık ngabeyimin de içinde gücünde olmanın bir amacı olmasın" diyor. O da bunu istediğini yaptığı karikatürle gösterdi. Artık teniz bir insan olmak ve geçmişi silmek istiyor" dedi.

kaçılık vardır. Bir paket sigaradan ağa önüne bir dal sigara atar, içtin içtin; içemedin, oradan bıktın İstanbul'a geldin. İstanbul'da ne var. Tetikçilik var. Ne var. Otopark var. Korumalık yaparsın, ex satarsın. Devlet bu meyanda ne yapmalıdır. İşsizliği önlemelidir. O insanlara iş vermelidir. Yani sinekleri öldürmek yerine bataklık kurutmalıdır. Bataklık nedir. İşsizliktir, kültürsüzlüktür, eğitimsizliktir. Önce devlet bunları halletmelidir. Genci okutacaksın. Bak bilgisayar sistemine girildi artık. Bak Hindistan'da yüz milyonlarca genç bilgisayar ortamına girdi, yazılım sistemleri işletiyorlar. Bizim o bildiğimiz Hintli gençler şimdi kravatlı bir şekilde karşımıza çıkıyorlar. Türkiye'de çocuklarını okutacaksın. Çocuğunu okutmazsan ya dağa çıkar, ya tetikçi olur. Sen bunu istediğin kadar ez, döv ne yapar-

sın yap. Türkiye'de bir sistem bozukluğu var. Rahmetli Sakıp Sabancı'nın karısı Türkan hanım dedi ki "Niye af çıkarıyorlar, neden o kadar katili affediyorlar" dedi. Türkan hanıma cevaben Rahşan Ecevit'te dedi ki "Onların tuzu kuru" Doğru söyledi Rahşan hanım. Onlar zevk-i sefa sürerken diğer taraftan evine bir lokma ekmek götüremeyen babalar vardı. O babalara iş, aş verilmiyordu. Sistem o insanları gayri meşruiyeye yönlendiriyordu. Türkan hanım Atılı Köşk'ünden oraları nasıl görebilirdi ki. Tabii ki onların tuzları kuruydu. Devlet sistemin bozuk olduğunu bildiği için af çıkartıyor. Yani bu olaylar bir nevi bozuk sistemin manüplasyonu.

Yani bumerang gibi bir olay mı? Devlet başından işsizlik olayını savıyor, o bumerang geliyor yine devletin başına dert oluyor. Köklü çözümler üretilsin mi diyorsunuz?

- Aynen öyle oluyor. Şimdi ben hapishanede adama soruyorum, diyorum ki "Lan oğlum şimdi senin altında kıcı kırık bir araban olsa, bir karın, bir de doğru dürüst bir gelirin olsa, hırsızlık yapar mısın?" Adam ne diyor bana biliyor musun. "Abi, beni deli mi düzdü abi" diyor. "Çalışırım bir lokma ekmeğimi kazanırım abi" diyor. "İşim yok diye çalışıyorum, işim yok diye ateş ediyorum" diyor. Hani bu mafya falan dedik ya, hah işte onları buralarda aramayacaksın. Onları Boğaz'a karşı yalılarda arayacaksın. Nasıl oluyor o işler? Banka hortumlayanlar aralarında mal paylaşımı sırasında birbirlerine kazık atanlarda arayacak-sın. Anlıyor musun haaa...

Eskiden banka hortumlama yoktu be abi... Son on yılın olayı bu.

- Dikkat et, Alaattin bey en son Fransa'da yakalandıktan sonra banka hortumlayanlar patır patır ortaya çıktı.

Ne alakası var?

- Çünkü Alaattin bey bir dengeyi sağlıyordu. Korkuyorlardı ondan.

Abi, cezaevinden çıktıktan sonra normal bir hayat sürebildin mi?

- Hükümlü veya tutuklu olarak cezaevlerinden tahliye edilen birçok kişinin kamu haklarından kısıtlı olmasının yanında bir de ayrıca sosyal hayatta yararlanması gereken birçok hakkının da kanunen kısıtlı olduğunu görüyoruz. Ehliyetinin alınması, üç sene alıkonulması, herhangi bir şekilde ticaret

odasına kayıt olamaması, vergi levhası alamaması, maliyeye kaydola-maması. Ben şimdi şunu soruyorum. Ben cezaevinden çıkmışım. Cezamı çekmişim. Demişim ki artık yeter, elimi bir işe uzatayım, yaşım olmuş otuz, kırk neyse. Gidiyorsun savcılığa veya neyse işte onunla ilgili mercilere, diyorsun ki 'Ben cezaevinden çıktım, ehliyetimi istiyorum.' Hayır veremeyiz, diyorlar. Şimdi ehliyetimi veremeyince ne oluyor. Şoförlük yapabilme ve bununla ilgili kazanç sağlabileceğim bütün hak ve imkanlarımı kısıtlıyorsun. Adamın bir işyeri açma ve sosyal olarak topluma üretken bir hale gelmesini engelliyorsun. Peki çok net bir soru soruyorum. Bu adam üç sene boyunca ne halt edecek? Devlet desin ki "Kardeşim sana bunları üç sene vermiyorum ama rehabilitasyon olarak şu şu pilot bölge-miz var, gel burada çalış, ekmeğini kazan." Haa onu da yapmıyosun. İşte demek istediğim siste-

Kandırmaca dünyası bu. Kandırmaca girerse işin içine, silahlar konuşur. Bu alemde isim olup yaşayanlar yanındakilerin hakkını verenlerdir. Hem yanındakinin hakkını vereceksin, hem de devletin hakkını vereceksin. Devletin hakkı hapisanedir.

min tıkanıklığı bunlar. Bir tepsinin altını ateşte yakıp bu adamı cezaevinden çıkartıp yine kızgın bir tepsiye koyuyorsun. Bu durumda ortada kalan adam ne yapar. Bir başkasını da öldürür, kendisini de öldürür.

Sevdaların oldu mu abi?

- Olmaz mı yaa... Sevdasız, aşksız bu hayat çekilir mi yaa... Dede dede can dede tespihi mercan dede... Ooof off... Ah gardaşım can gardaşım işte bu durumlardan dolayı evlenemedik ki. Şimdiye kadar polislerle tanıştık, gardiyanlarla evlendik. Hep böyle geçti ömrümüz. Allah kimseyi düşürmesin canım gardaşım hapisanelere; oralarda geceler ay, aylar yıl, yıllar asırdır.

Abi Kurtlar Vadisi adlı televizyon dizisi hakkında ne diyeceksin?

- Bizim burada çekiliyor. Burada Sinegrafta. Geçen küfrettim. Yanlış işler yapıyorlar. Zaten memle-

kette işsizlik almış

yürümüş, genç-

ler işsizlikten

kırılıyor, ço-

cukların akıl-

ları çorba

olmuş karış-

mış. Bu ço-

cuklara yanlış

yol gösteriyorlar. Ben

bu konuda

acayip takmış

durumdayım. Bak

Amerika'da insanları

yanlış yöne yönlendire-

cek, özendirecek filmlere izin

vermiyorlar. İkaz ediyorlar. Burada ne yapıyorlar. Bir kere gençleri

silahlara iyice özendiriyorlar. Bakıyorsun leblebi gibi mermi harcıyorlar. Bir çatışma sahnesi çekiyorlar, film bitene kadar tak tuk tak tuk... Ne oluyor lan. Bu

memleketin polisi, jandarması

yok mu. Bir insan iki gün üst

üste İstanbul'da silahla geze-

mez kardeşim. Gezerse en-

sesinde polis boza pişirir.

Polisi niye hiçe sayıyorsunuz

kardeşim. Her taraf sivil po-

lis dolu; bilmeyenler bu polis-

leri göremez ama sağolsunlar

biz akraba gibi olduğumuz için

bu insanları görebiliyoruz. Yok öyle birşey. Ateş etmek kolay değil,

adam vurmak kolay değil, vurdur-

turmak da kolay değil. Geçen gün

Sinegrafın önünden geçerken kü-

für ettim, bağıra bağıra "Bunlar

yanlış şeyler, gençlere yanlış şeyler

gösteriyorsunuz, öğretiyorsunuz,

insanları paranoyak yapıyor-

sun."

dedim. RTÜK'ün bunlara izin vermemesi lazım. Yazdıkları, oynadıkları her şey yalan dolan. Siyah takım elbiseyi giydirip kurusıkı çatapat tabancaları sıkırtıp film yaptıklarını sanıyorlar. Beline silahı koyup da eylem yapan hangi bir siyasi eylemciyi siyah takım elbiseyle gördünüz söyler misiniz. Kotla, blucinle gezerler, bir iki tanesi de gece kulübünde hava atan kolpacı. Kurtlar Vadisi'nde bir adam var, uzun saçlı, Osman mıydı adı, gençleri böyle şeylere özendirmesin. Onun saçlarını ben kesicem, kestiricem saçlarını adam olsun diye. Bak ayıp ediyor. Biraz da insan hapisanenin pisliğinden bahseder. Oraya girmenin ne kadar zulüm olduğundan bahseder. Hapishanenin yaşanmazlığından bahsetsin; polisin sertliğinden bahsetsin. İstanbul boş bir yer değil. Burası bizim memleketimiz. Ayıp oluyor bak. İnsan para kazanmak için etrafı har vurup harman savurmaz. O kadar işsiz gencimizi kötü işlere özendirmesin yazıktır, günahtır. Bak ayaklarını onun... Falakaya yatırırlar, yatırılması lazım bizim hadimize değil ama.. Onun yüzünden organize şube yoruldu yani... Organizmeye öyle çok gelen varmış ki "Kurtlar Vadisi'nden mi geldin oğlum" diyorlarmış. Olmuyor, olmuyor yazıktır günahtır. Polis durduk yere kimseyi rahatsız etmiyor. Çocukluğumdan beri polislerin içinde büyüdüm ben.

Mücahit abi, adamları öldürdükten sonra hiçbir vicdan azabı duymadın mı?

- Vicdan azabı meselesine gelince... Benim çıktığım, öldürdüğüm, vurduğum adamların hiçbirisi benden şikayetçi olamaz. Benim alnım açık. Hepsi arıza yaptı. Arıza yapanlar ölmüştür ve ölecektir. Ben de arıza yaparsam, ben de ölürüm. O kadar.

Nasıl arıza yapıyorlar?

- Bizim alemde arıza parayı paylaşamamaktan oluyor. Para dediğin nedir ki? İnsan insana güvenemedikten sonra. Bir insana abi dersin, reis dersin saygı gösterisin, onun için içerilerde yatmışsın, sonra çıkıyorsun onu öldürüyorsun nasıl oluyor bu iş? Kimse kimseyi çırak çıkartamaz. Herkes herkesin hakkını verecek. Kim kimin parasını vermezse, silahlar konuşur. Kandırmaca dünyası bu. Kandırmaca girerse işin içine silahlar konuşur. Bu alemde isim olup yaşayanlar yanındakilerin hakkını verenlerdir. Hem yanındakinin hakkını vereceksin, hem de devletin hakkını vereceksin. Devletin hakkı

hapishanedir. Bak demin bahsetmiştim. Amerika'da bu suçun cezası ömür boyu ceza, bizim burada üç sene beş sene anlıyormusun?.. Sistem bozuk yani.

Türk gençlerine neler önerirsin?

- Bizim gençlik diğer ülkelere göre dünyanın en azılı, en sağlam, en şerefli gençliğidir. Ben annelere bir şey söylüyorum. Diyorum ki, "Anam, bacım, çocuğun evden giderken beline silahı takıyor ya, aman ha onunla onu birlikte gönderme. Gönderiyorsan da arkasından ağlama. İşlerde çırak çıkar, kendini öldürttürür. Akıllı olsun, efendi olsun. Ceketini satacan, ayakkabısını satacan çoluk çocuğunu okutacan. Çocuğunu belinde silahla gönderiyorsan, göz yumuyorsan yarın bir gün mezarının başında da ağlamıyacaksın. Herkes ekmeğine bakacak. Çalışacak kazanacak, böyle televizyondaki kolpa mafya mufya işlerine aldanmıyacak. Bu işler köprüaltı çocuklarının işi. Basına da söyleyeceğim bir kaç söz var. Mafyayı bizde aramayın, Vaniköy'de, Çamlıca'da Tarabya'da büyük milyondolarların olduğu yalılarda, villalarda arayacaksınız arayın. Her kapının önünde jaguarı, jipi, dördüncü beşinci arabası çekilmiş, kaynağı belli olmayan paraların biriktiği gerçek vergilerin verilmediği villalarda mafya. Spor kulüplerinin başında mafya. Biz burada neyiz biliyor musun. Mafyanın arkasında bıraktığı o küçücük artık izlerin peşinden giden insanlarız. Bütün halk böyle. Küçücük ekmek parçalarıyla yetinenleriz. Ben nevi şahsına münhasır bir insanım. Ben Türkiye'nin alışık olmadığı bir profilim. Ben bir kabadayıyım. Bir dilim ekmeği üçe beşe bölerek paylaşan adamım. Gerekirse o ekmeği yemeyen adamım. 1984'ten 2004'e kadar bu devletten 75 milyar dolar çalınmış. Bu hükümette dahil olmak üzere 20 senedir bu paranın ancak beş yüz bin dolarını tahsil edebilmişlerdir. İnsanların mafyayı nerede arayacaklarının cevabı buradaki geri kalan 74 buçuk milyar dolarda saklıdır. Bu paralar kimdeyse mafya odur.

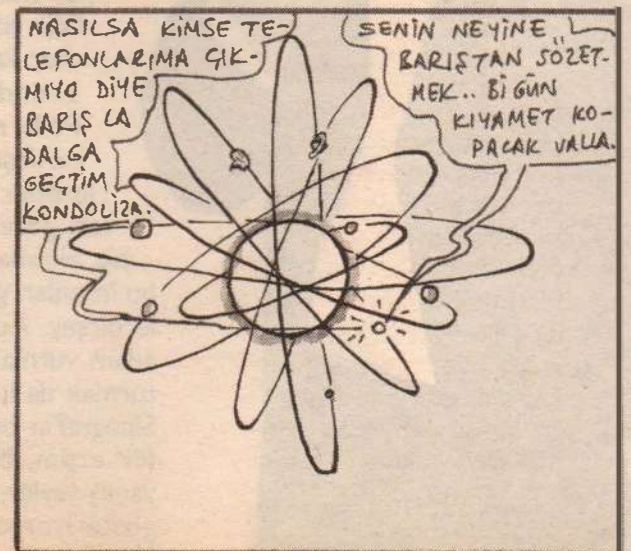
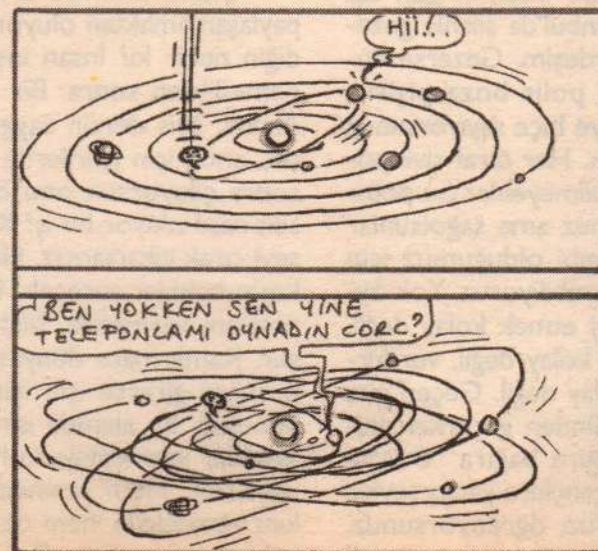
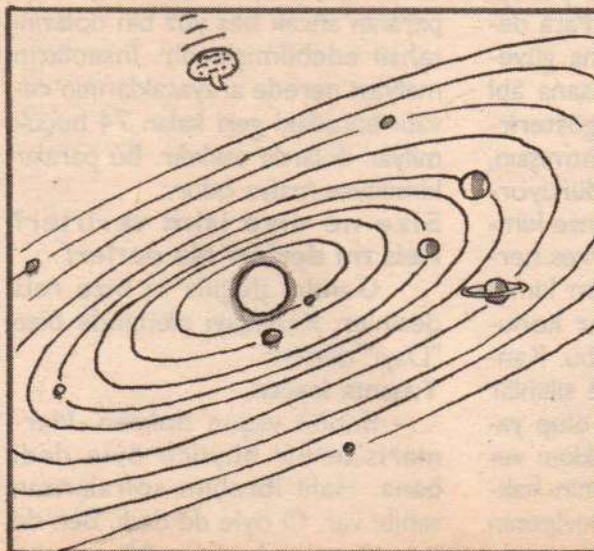
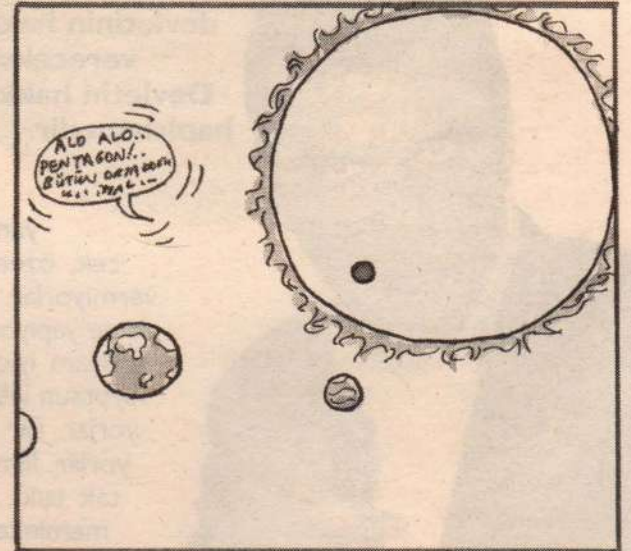
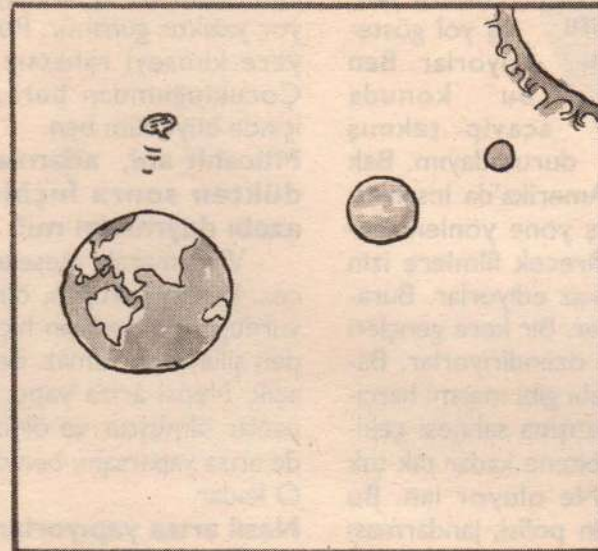
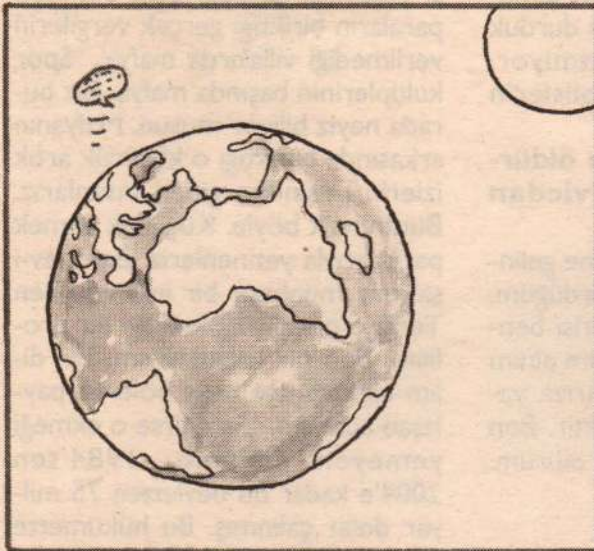
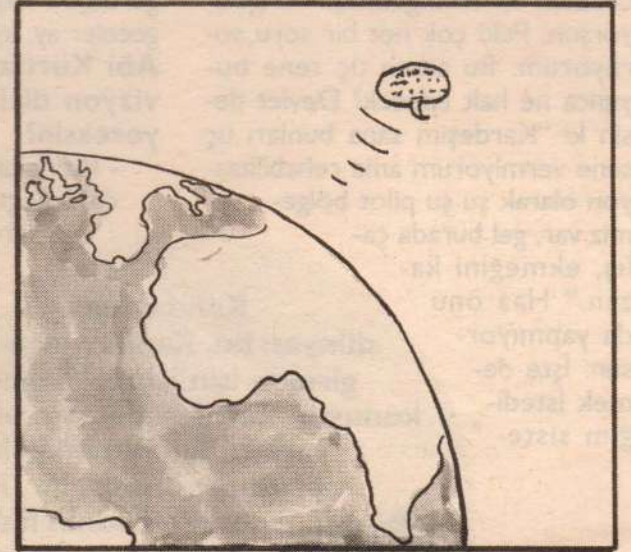
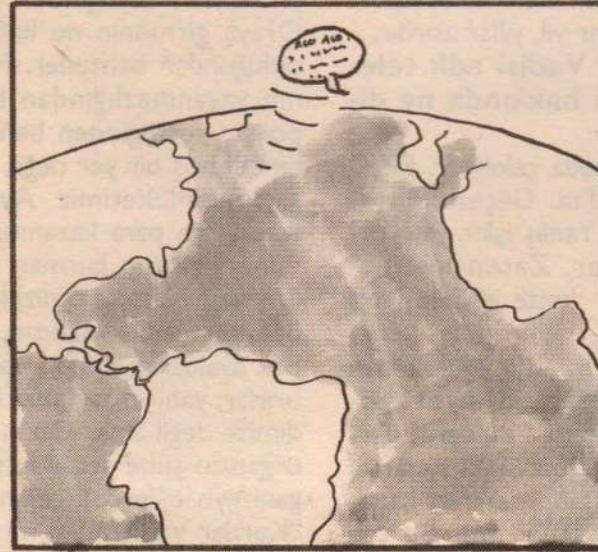
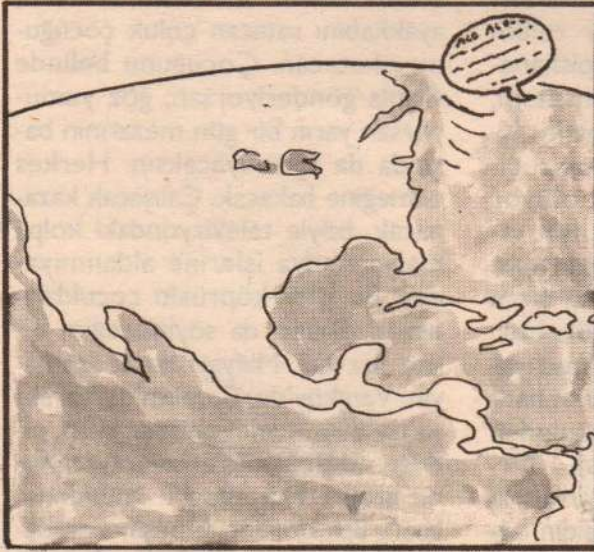
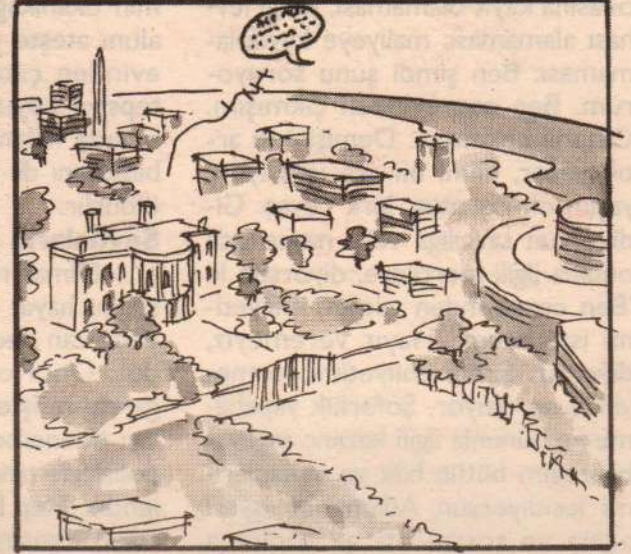
Size ne diye isim verirler? Reis mi derler? Ne derler?

- Gemici değiliz ki bize reis desinler. Kabadayı aleminde bize "Dayı" derler.

Yaşınız kaçtı?

- Benim yaşım doksan. Marmaris'te bir büyücü öyle dedi bana. Halil İbrahim sofralarının sahibi var. O öyle de dedi. Ben de öyle diyorum herkese. H

Cemile, Türk sinema tarihinin hasılat rekorunu hala elinde tutuyor; tam beş milyon kişi biletli izlemiş; yani Vizonteale falan ıska. Bir kuşağı yedi bitirdi Cemile. Verem olanlar, kuruyanlar, koluna çakıyla Cemile yazanlar, karısını musluktan kiskananlar...

Cemile

OSMAN CAVCI

60'lı yıllarda doğmuş erkek çocukları **Dilber Ay**'ı bilir. Hele hele onun kült olmuş filmi **CEMİLE**'yi. (Hani banyoda düşün vana-sıyla fantazyaya yaptığı sahneyi) hatırlamayan yoktur. Hisar kahvedeki geyik kızartmalarımızda konu açılır, sonu Cemile'nin banyo sahnesine bağlanır. Bizim Kerim, "Abi filmi nereden buluruz ya... Bulursan bizi de gör" gibi tekliflerde (ahlaksız teklif) bulunur. Ben bu yazıların peşine düşünce CD marketlerin eşiklerini aşındırmaya başlamış ama bir türlü CEMİLE'nin izine rastlayamamıştım. Hatta Cemile'yi ararken yanlış anlaşılmıştım. "Abi Cemile var mı?", "Anlamadım... Af buyur canım?" "Cemile, Cemile" falan filan. Evden kaçan kızını arayan baba ya da terkeden sevgilisinin peşindeki dallama gibi, dükkan dükkan dolaşıp "Cemile, Cemile" deyip durmuştum. Aldığım cevaplar ise kısa ve özdü, "Cemile kim ulan", "Hastir len", "Nerden tanıyon ulan Cemile'yi" gibi.

İnanılmaz bir şey oldu ve sonunda Cemile'yi buldum. Sanki **Ferhat ile Şirin** gibi ya da **Romeo ve Jüliet** gibi iki sevgili yıllar sonra birbirine kavuşmuştu. Tamamen tesadüftü bu. Marketteki herhangi bir Dilber Ay filmi almış eve gelmişim. CD'nin üzerinde alakasız bir ad yazıyordu. Filmi makinaya taktım. Aaaaaaa

bu bizim Cemile. Filmin başında Dilber sokakta ciklet çiğneyerek ve pazar magazin dergisi okuyarak yürümekte, nereden biliyorum ben bu filmi... Film ilerledikçe tanıdık çıkıyor....

Uzaktan başka bir kız sesleniyor "Heyyyy Cemile!". Cemile dönüp bakıyor. Artık hiç şüphem yok bu bizim Cemile. Cemile ve kız arkadaşları hem kaşınmakta hem de yürümektedir; derken iki baltaya rastlıyorlar, baltalardan biri **Tarzan Çetin**... Tanıdıklarımız meğer biraz konuşuyorlar ve plaja gitmeye karar veriyorlar. Kızlar "Ama bizim mayomuz yok ki", "Şimdi eve girsek bir daha çıkamayız." diyor. Tarzan Çetin'in yanındaki dallama "Bizim evde fazla mayo var size veririz" diyor. (Ulan kimin, hangi zampananın evinde fazla kadın mayosu vardır)??? Neyse plaja gidiliyor. Tarzan başlıyor ufak ufak başlamaya, plaj faslı kısa sürüyor. (burada yönetmen çeşitli nedenlerden dolayı çekim yapamamış olabilir) Neyse eve geliniyor. Tarzan öbür kıza iş koymuş. Dilber sevi-

şen çifti izliyor. Kendine sarkan baltaya da "Bakireyim olmaz" diyor. (İşte yüzyılın yalanı bu). Sevişenlerden çok etkilenen Dilber yani (Cemile) banyoya giriyor ve meşhur sahne başlıyor. Banyonun uzun sağa sola yatan mandal vana-sı bile heyecanlı. Bu ne biçim bakireymiş böyle ortada ne vana kalıyor, ne de boru. Ünlü sihirbaz David Capirtfeet bile böyle kaybedemez vanayı, boruyu. Film 79 yılında başlayan artık adlı adınca uzun metraj porno filmlerin ilklerinden. CEMİLE Türk sinema tarihinin hasılat rekorunu hala elinde tutuyor tam beş milyon kişi biletli izlemiş; yani **Vizonteale** falan ıska. Cemile'yi bir kuşak bir jenerasyon seyretti. Bir kuşağı yedi bitirdi Cemile. Verem olanlar, kuruyanlar, askerde kendine jilet atanlar, koluna çakıyla Cemile yazanlar, psikopat olanlar, kız arkadaşının adı Cemile diye cinayet işleyenler, evinin banyodaki muslukları boruları söküp eskiciye satanlar, karısını musluktan kiskananlar... Daha neler neler.

Film 79 yılı falandı vizyona çıktığında biz tıfıldık, o zamanlar bin atlı çocuklar gibi şendik, hatırlıyorum bütün mahalle arkadaşları toplanıp gitmiştik filme, hurraaaa diye. 15 kişi vardık, yaşlarımız 17 falan bir sırayı baştan sona doldurmuştuk. İğrenç espiriler yapıp, filmi şamataya boğmuştuk, sinema full doluydu.

Filmi tekrar seyrettiğimde bana aynı

heyecanı vermedi ama yine de zaman durup, geriye ta ergenlik çağıma gitti. O zamanlar için ne kadar çılgındı bu film. Türk sinema tarihinde hiç böyle film yapılmamıştı. **Dilber Ay, Zerrin Egeliler**'in papucunu dama atmıştı.

Dönelim filme. **Turgut Özatay** yine kadrolu kötü adam, üvey baba. Dilber yani Cemile de evde çırılçıplak dolaşmakta, şeffaf gecelikler külotsuz toz almalar falan. Turgut baba ne yapsın azıyor adam. Üstelik Cemile'nin üvey anesi de çirkin bir kocakarı.

Bu arada Cemile sokakta tezgahı olan işportacı Yaşar Yağmur'la tanışıyor. Onunla bir ilişki yaşıyor. İkisi de varoş çocuğu, ikisi de doğuştan kaybeden. Birbirlerini buluyorlar. Bütün bu hikayede filmin pansumanı, yani hikaye olsun diye eklenmiş şeyler. Niye kızın adı Cemile? Mesela Jülide değil, Burcu değil. Cemile'de başka bir entere-san çağrışım var sanki. Hem köy kökenli, hem varoşlu, hem halk. Yani Cemile Etiler'de, Bebek'te oturmuyor. Bir gecekonuda, kenar mahallede yaşıyor. Seyircilerden biri o.

Sonunda Turgut baba senaryonun gereğini yapıyor ve Cemile'ye tecavüz ediyor. Bizim kutsal bakire Cemile'de (bu nasıl bakireyse) tabancayla üvey babayı öldürüyor ve namusunun iffetinin öcünü alıyor. Acıklı bir şarkı eşliğinde gidip karakola teslim oluyor ve film bitiyor. Ah Cemile ah. H

Binaların hep ara katlarında rastladığımız Erotik Shop'lara gittim, olanı biteni yerinde sordum, araştırdım, öğrendim.

Seydi Merak Ediyor
SEYDİ ŞAHİN

İade Yoktur Teklif Etmeyiniz

Sait Taşçı, Yaş 35 / AvrupaShop - Taksim

- Dünyanın her yerinde bu tür dükkanların adı "Seks Shop"tur. Ama Türkiye'de biz "Erotik Shop" demek zorundayız. Aslında çok saçma. Sex shop yazınca insanlar burayı genelev mi zannedecek sanki? Yani şekilcilikten başka bir şey değil.
- Bu tür yerler ara katlarda açılmak zorunda çünkü Türkiye'de zemin katta erotik shop açmak yasaktır.
- Hiçbir zaman ne iş yaptığımı gizlemedim. Soranlara her zaman erotik shop sahibi olduğumu söyledim. Bunda utanılacak bir şey yok. İnsanların ihtiyaçların karşılamak amacıyla bir mağaza açtım. Ticaret yapıyorum, hepsi bu.

- Buraya her çeşit insan geliyor. Genelde orta yaş üstü ve kültürlü insanlar geliyor. Erkek müşterilerimiz kadınlara oranla daha fazla ama erkeklerin bir çoğu da karısı için bir şey alıyor. Tabi bazı şeyleri aşmış insanlar beraber geliyorlar. Kadının kullanacağı ürünü kendisinin seçmesi çok doğal.

- Bir gün 75-80 yaşlarında bir karıkoca geldi. Bunları görünce şaşırdım. Sonra "Ne istemiştiniz" diye sordum. Adam "Bakıyoruz" dedi ve dükkanda dolaşmaya başladı. Vibratörlerin önüne gelince adam karısına döndü ve; "Ya işte bak, ben sana demedim mi, yapay penis var diye! Al işte gör!" dedi. Kadın da utana sıkıla gözucuyla bakıyordu. Meğersem iddiaya girmişler, yapay penis var mı yok mu diye.

- Anadolu'dan çokça sipariş alıyoruz. En çok İzmir ve Kayseri'den.

- Kız patlak çıkarsa geri almıyoruz. Çünkü böyle bir ihtimal yok. Sattığımız bebekler her türlü kalite kontrolünden geçiyor. Ancak kullanıcının hatası sonucu patlayabilir. Bunun da olmaması için gereken talimatı veriyoruz zaten.

- Bu ürünlerin ikinci el piyasası olmaz. Bunlar sağlık ürünleri olduğu için zaten yasak.

- Eskiye oranla şimdi daha çok müşterimiz var. Şunun şurasında Avrupa Birliği'ne girmeye az kalmışken, erotik shopları tartışmak yersiz. Adamlar Hollanda'da serbestçe esrar satıyorlar, bizim burada porno cd satmamız yasak. Önyargıları kırmak lazım.

Alaattin Aydın, Yaş 31 / Lipsdelta - Beşiktaş

- En çok sattığımız ürünler, vibratör ve vakum pompası. Vakum pompası, penis büyütme aleti değil ereksiyon sağlama aletidir.
- Herkesin bir cinsel kimliği vardır. Ama çevre yüzünden bunu baskı altında tutar. Eskiden daha çok telefonla sipariş alırdık. Ama şimdilerde dükkana gelip alışveriş yapanlar daha fazla.
- Müşterilerimizin çoğu kültür seviyesi yüksek ve maddi durumu iyi olan insanlar. Genç müşterilerimiz daha çok masturbasyon ürünlerini, orta yaş civarındaki müşterilerimiz ise fantazi ürünlerini alıyorlar.

- Tesettürlü bayan müşterilerimiz var. Onlar daha çok vibratör alıyorlar.

- Son yıllarda lezbiyenlerin sayısı bayağı bir arttı. Onlara "Bir erkek yerine neden vibratör tercih ediyorsunuz" diye sorduğumda bana şöyle diyorlar; "Bir vibratör hiçbir zaman yorulmaz ve seni tatmin ettikten sonra bir sigara yakıp, 'iyi miydi' diye sormaz."

- Burada kırbaçtı, kelepçeydi her şeyi satıyoruz ama porno cd satmamız yasak. Bu kadar saçma şey olmaz. Yasaklayarak hiçbir şeyin önüne geçemezsiniz. Piyasada zebil gibi porno cd satılıyor. Devlet bunu yasallaştırıp vergiye bağlasa kendi de kazanacak. Şimdi bu Avrupa Birliği Uyum Yasaları içerisinde porno kanunu da mecliste, sanırım erotik shopların porno cd satması yasal olacak.

- İlginç ürünlerimizden bir salıncığımız var. Değişik pozisyonları denemeye imkan sağlayan. Son zamanlarda üretilmeye başlanan ve evde rahatça saklanabilen kamuflajlı vajina ve vibratörler var. Mesela el feneri şeklinde vajina var. El fenerinin kapağını açıyorsunuz içinde vajina var. Biblo salatalık şeklinde vibratör var. Vidasını çıkarıp kabuğunu soyduğunuzda içinden vibratör çıkıyor.

- Şişme bebeklerden en çok sarışın olanları satıyor. Türk erkeği sarışın hastası yani. H

Şişme Kadın Kullanım Talimatı

- Şişirirken taş gibi şişirmeyin, hafif inik olsun.
- Fazla abanmayın kaç kilo kaldırdığını mutlaka kontrol edin.
- Keşici, delici, sivri uçlu

ve yakıcı maddelerden uzak tutun.

- İlişkiye girmeden önce mutlaka cinsel uzuvlarını kremleyiniz. (Herhangi bir krem olabilir)
- Arkadaşlarınıza peşkeş çekmeyin, zira sağlık ve hijyen açısından sadece bir kişi tarafından kullanılması gerekmektedir.

Pazartesi Dil Kursuna Başlıyorum

LEVENT TÜLEK

Ne büyük eksiklik! Bu global dünyada, kendi günlük hayatına sıkışmış üç yüz kelimenin esirisin... Oysa başka bir dil, ne bileyim tabi ki İngilizce ya da hani bebeler bile konuşuyor ben öküzlü gibi yeni başlıyorum diyorsan daha fan-tezi diller... Ne bileyim on-on beş mükemmel cümle bile kurabilen her kadını ve her erkeği anında etkileyebileceğin Fransızca... Pezevenk dil! Ya da ne bileyim, pek kimsede olmayan ispanyolca, Grekçe ve hatta daha da dibine vurarak Latince... Üstelik kimse bilmediği için çok az öğrenmeniz yeter, gerisini salla gitsin!

Ama ben bu kararı verdim... Pazartesi başlıyorum... Bu sefer tamam!

Üstelik bu kararımı Sinema Günleri'nde daha da pekiştirdim...

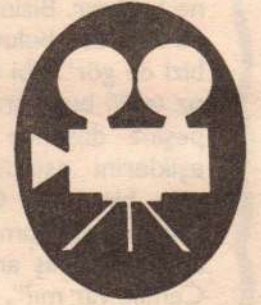
Eminim Sinema Günleri'nde benim başıma gelen sizin de başınıza gelmiştir... Hani orijinal İngilizce bir filme gittiğinizde, "Ben var ya, İngilizce'nin mına koyuyorum" tercümesi çıkarttığınız bir vücut diliyle koltuklarına aşırı yayılmış abi ve ablaların, masnasız olduğuna kendilerinin bile inandığı her soğuk espriye kahkahalar patlatırken, siz de tabii ki "Ben de biliyorum abi" tarzında onlar kadar güvenli patlatmasanız bile, birazcık daha kalender gülüveriyorsunuz yalandan... Hadi tek başınasınız neyse de, çıktığınız bir çocuk ya da kız, hele bir de kolejliyse o ilişkinin en azından Sinema Günleri boyunca çok sağlam gittiğinden bence pek emin olmamalısınız...

Hele kız arkadaşınız hayatı boyunca San Francisco'da yaşamış da geçen hafta yurda dönmüş gibi en alaturka kelimeleri bile İngiliz aksanı ile yutarak söylüyorsa sizi kurs bile kesmez...

Üstelik sizin gideceğiniz kursun sonunda "Mr. And Mrs Brown" henüz hayatınızı terk etmemişse sadece kursa bayıldığınız bilmem kaç küsur dolarla kalırsınız... En iyisi yurt dışı... O da şu an işler dolayısıyla imkansız... Kurs olmaz!

Boşa masraf!...

Ben en iyisi pazartesi kız arkadaşımı bir türkü bara götürüyem, o geçsin güzel dilimizin çetrefilli yollarından... Böylece hem Sinema Günlerinin intikamını alırım... Hem de bir Pazartesi'yi daha atlatmış olurum... See you next Monday! OK? H

seidoo@hotmail.com

Esasında amacımız dünyayı kurtarmak. Artık kendimi Alp Dağları'nın korunmasına adadım.

Ben zaten o dağlara giderim arkadaş. Aklımda gezerim hem de her yeri. Jüpitere domates eker, şarap denizinde gemilerimi batırırım, kurtaran namerttir.

Gökhan Dabak

Nilüfer Açıkalın

Fotoğraflar: Orhan Oğuz

Düğme Deliğinden Deve Geçer mi

Tanışma

Gökhan Dabak : Arkadaşlık babında on yılımız var, ama bu albüm işi kesinlikle emprovizedir; yani hiç kararlaştırılmış bir şey değil. Nasıl olduğunu ben de anlamadım doğrusu. Birdenbire oldu.

Nilüfer Açıkalın : Ben şarkı söylemeye bayıldım.

Gökhan: Sen zaten söylüyordun. Reçel'i çok dinleyip söylüyordun değil mi? Nasıl oldu da böyle bir işe kalkıştık doğrusu hiç hatırlamıyorum.

Nilüfer: Her şeyi şarkılar yaptı. Senin şarkıların çok güzeldi ve onları çok seviyor, kendi kendime söylüyordum, yıllarca sürdü bu. Hatırladın mı, şarkı üretme fikriyle yola çıktık. Ben neşeli şarkılar söylemek istiyordum hani.

Gökhan: Hatırladım, şimdi hatırladım. Şöyle bir şey oldu: Muhabbet ediyorduk. "Hadi stüdyoya girelim, sen bir şeyler söyle, ben de bir şeyler yapayım" diye başladık. Bu arada hiç albüm yapalım hesabı kitabı falan olmadı; düşünülmedi bunlar. Yarıya geldikten sonra belki de, "A yapalım" dedik.

Nilüfer: Çalışmak çok eğlen-

celiydi ama.

Gökhan: Sonradan da iş ciddiye bindi, çok ciddiye bindi. Kayıt esnasında çıktı bazı işler. İleride herhalde bayağı bir şaşıracağız.

Nilüfer: Ben şimdi bile şaşıyorum Gökhan. Nasıl oldu başladık, çalıştık ve bitti.

Gökhan: Bitmedi daha.

Nilüfer: Bitmez!.

Gökhan: Yeteneğe inanmam, kesinlikle çalışmışsın ve hak etmişsindir. Yoktan var olur mu bir şey?

"Gitar çalmak kolay mıdır zor mudur" diye sormuşlar iyi bir gitariste. Cevabı şu: "Çok kolaydır, zor olan sadece ilk yirmi senedir." Hakikaten sen bir işe günde sekiz saat, sekiz sene emek ver, olmazsa git kendini bir yerden at.

Nilüfer: Ama şunu unutma ki paylaşan çoğaltır Gökhan.

Gökhan: Kesinlikle.

Amacımız Alp Dağlarının Korunması

Gökhan: Esasında amacımız dünyayı kurtarmak. Artık kendimi Alp Dağları'nın korunmasına adadım.

Nilüfer: Ben zaten o dağlara giderim arkadaş. Aklımda gezerim hem de her yeri. Jüpitere domates eker, şarap denizinde gemilerimi batırırım, kurtaran namerttir.

Ezan Sesi

Gökhan: "Minareden at beni, in aşağı tut beni." İlk rock'n roll çaldığım yıllarda benim favori parçam bu türküydü. Bütün gençliğimi bu parçayla geçirdim diyebilirim. Aslında bu türküyü çok sert, metal sound'larıyla yeniden düzenlemeyi istedim. Ama aralara ezan sesi de koymak lazım; o da olmaz.

Nilüfer: Olur, olur. Ama minarede imamın bulunmadığı zaman olması lazım ezan vakti minarede yar ile öyle ata tuta bir muhabbete girmek yakışık almaz, gibime geliyor, ama yine de senin bileceğin bir iş.

Beğeni

Gökhan: Herkesi içine alan bir sound'u var bu albümün. Ama be-

**Yaşamam için
bir bahane bunu
yapman aslında.
Ama yaşamak da
çok zorlaştıkça bu
bahaneye de sinir
olmaya başlıyor
insan.**

ğeni konusunda ciddi problemler de var. İnsanlar bir şeyi beğenince "bi dakika" oluyorsun, niye beğendiler acaba! Bir takım açıklamalar oluyor tabii; ama hayatın gerçeği karşısında o açıklamalar hiçbir şey ifade etmiyor. Yani beğeni konusu hep problemli. Özellikle kendimize karşı.

Nilüfer: Ben, kendi şarkılarımıza başkasının gözüyle de bakabiliyorum. Sanki ben söylemiyordum gibi dinleyebiliyorum. Bu çok rahatlatıcı bir şey.

Gökhan: Bu albümdeki reçelli şarkı, daha önceki Reçel albümünün sağlaması oldu. Tabii Reçel ilkgözağrısı benim için. Aslında çok küçümseyerek yazdım ben o şarkıyı. Hadi Türk Sanat Müziği'ne benzeyen bir şarkı yazayım diye yazdım; fakat zaman geçtikçe görüyorum ki güzelmış.

Nilüfer: Şok güzel, şok şok güzel.

Gökhan: Bir insan ömründe bir şarkı günde en fazla beş dakikalık bir yer tutabilir. Günün birinde bir anı olarak kalır.

Nilüfer: Reçel'i ilk dinlediğimde, mavi kan kırmızısı vişne parçacıklarıyla dolu bembeyaz porselen bir tas hayal etmişim, ısıldıyordu ve sevdiğim karşımda duruyordu. Hangi sofraya koyarsan koy, o bembeyaz tasın içerisinde olduğu sürece çok güzel olacaktır ya ve kurduğun sofrayı kendin bil artık, hangi sofraysa o.

Gökhan: Bu şarkıları Nilüfer'in söylemesi aklımda taşların yerli yerine oturmasını sağladı.

Nilüfer: Gökhan'ın şarkılarının hastasıyım. Gökhan'ın yorumu da bu bendeki hastalığı arttırdı. Bir albüm çıkarmak fikri bu sözler, bu besteler nedeniyle benim kişiselliğimi aşan ve sadece sesimi, becerimi ortaya koymam gereken yeni bir ufuk açtı önümde.

Gökhan: Şarkılarımı bir kadının söylemesinin onları çok daha gerçek kılacağını hissediyordum, çalışmalarımızın başladığı anda haklı olduğumu iyice fark ettim.

Arkadaşlık var olan duyguların en değerlisidir. Ama paylaşarak çoğalan bir arkadaşlıktan söz ediyorum.

Yaşamak İçin Bir Bahane :Sanat

Nilüfer: Ben görev olarak görüyorum sanatı. Herhalde yapmam gerekiyor da yapıyorum; ama madem bunu yapıyorum en iyi şekilde yapmalıyım düşüncesiyle hareket ediyorum. Elimden ne gelirse yapıyorum. Yüreğimi kanlı, yaralı, façalı demeden canlı canlı koyuyorum ortaya. Bu açıdan korumasızım kendime karşı. Oyunculuk mesela, çok mutlu olduğum bir

alan. Başka biri olmak, dolaylı olarak birini ifade edebilmek benim için çok heyecan verici. Bir de çocukluğumdan beri sürdürdüğüm bir şey: yazmak. Valla bunu anlatamayacağım. Şarkı söylemeye gelince... Bağıra bağıra söylemek çok zevkli oluyor.

Gökhan: Yanlış anlamayın, ciddiye almadığımı sanmayın, ama ben bir oyun diye düşünüyorum sanatla uğraşmayı. Müzikle hastalıklı bir ilişkim var. Karikatür, müziğin yanında ufak bir ayrıntı olarak kalıyor. Karnımı doyurduğum bir iş karikatür, ama müzik öyle değil. Leman'da bir yazım yayınlanmıştı çalıştığım ilk yıllarda, bu işi sadece para için yapıyorum diye. Kendimi böyle tanımlıyorum ama bir de beni aşan şeyler var. Sanat her ne akıl hastalığıysa, yaptığın zaman keçiler biraz tuhaflaşıyor. Ben bunu böyle tanımlıyorum çünkü müzikle olan terazideki farkı bu. Saat üçü çeyrek geçiyor.

Nilüfer: Yaşamsal zorunluluklar konusunda belli bir matematiği var hayatın. Bu matematiği en basit denklemle çözmek zorundaysan o zaman hayata karşı biraz daha acımasız olabildiğin gibi kendine karşı da acımasız olabiliyorsun. Yaşamam için bir bahane bunu yapman aslında. Ama yaşamak da çok zorlaştıkça bu bahaneye de sinir olmaya başlıyor insan.

Gerçek Hayat

Nilüfer: Annem, ben çok küçük yaşlardayken, yedi sekiz yaşlarımdayken, düğme dikmesini öğretiyordu. Dikerken de bana şunu söylüyor: "Bak bir gün düğme dikmen gerekebilir, kendine dikeyor-

muşsun gibi düşünme, bu diktiğin kişi bir padişah da olabilir, bir dilencinin paltosunun düğmesi de olabilir; her iki düğmeyi de aynı sağlamlıkta dikmelisin"

Gökhan: Bizler kameranın önüne atlar gibi gerçekliğin önüne atlamaya çalışıyoruz. En sevmediğim şeylerden biri ama felsefe yaparsak, hayat ölümle biten acı bir gerçektir. Böyle betimleyebilirsin. Esasında durum bu. Konuşacağız, ifade edeceğiz, herkes harikalar yaratacak, birbirimizi beğeneceğiz vs. tersi durumlar ve gene vesaire.

Nilüfer: Ama Gökhan bana göre, bu anlattıkların tam da yaşam. Ne kalacağı ölüm! Ölümü seyerek ve ölümü güzel bekleyerek diyelim o zaman.

İd, Ego, Süper Ego

Gökhan: Hani Freud'dan bahsediyorlar ya. Naçizane o konuda bir tespitim var. İlk önce durumu özetlemek lazım.

Temel durum, id, ego, süper ego. İd, ite benziyor. Tamamen hayvani duy-

**Tamam insan
maymundan gelmiştir
ama maymun nerden
gelmiştir? Yani bütünün
bir parçası olarak
doğru ama...**

gular. Süper ego, süperden gelen bir vicdani, bir üstün durum. Ego, göreceli şartlar; o anda bulunduğu ortam, memleket, ananın babanın senin üzerindeki etkileri falan. Freud'un iddiası şu, diyor ki, süper ego yani vicdan enerjisini id'den alır. Onu beslediğiniz takdirde, işte nedir bu seks, drugs and rock'n roll'dur, bunu beslediğiniz zaman rahatlırsınız diyor. Durum gerçeğin bir parçası olarak doğru,

Şarap Denizi

Şarap denizinde gemim battı,
beni kurtaran namerttir.
Aşk baltası göğsüm yardı
Doktor! Doktor!...
Doktorları boş ver şimdi
İçmişim, içmişim, içmişim....
....yetmemiş...
Bir de bahçemi, bahçedeki ağaçları
Şarapla sular olmuşum...
Kiraz ağacında karpuz,
kavak ağacında güller açtı;
Bahçem sarhoş.

Söz: Gökhan Dabak

fakat tasavvufla birleştirdiğinde, işte Mesnevi'den yola çıkarak bir analiz yaptığında şöyle bir durum ortaya çıkıyor. Tamam insan maymundan gelmiştir ama maymun nerden gelmiştir? Yani bütünü bir parçası olarak doğru; genel olarak doğru değil. Tasavvufta diyor ki, evet bir süre için süper ego id'den beslenir. Fakat sizler geçiş durumundaki canlısınız. Hayvandan insana geçiş durumu. Bu bir süreliğine gider, onu bitirirsiniz, tamamen kontrolü ele alırsınız, o zaman hayvanlığın üstünde bir canlı durumuna gelirsiniz diyor. Böyle bir durum var, haritada böyle bir şey çıkıyor.

Nilüfer: Saflara özgü bir hissedişim vardır benim üzerinize afiyet, bazı malumatlarım oldu hayatla yaptığım hoşbeşler sırasında, artık

çok zor bir problemi çözdüğümü düşünüyorum, o da kısaca şu; yalanı silip at, kazı hatta kanata kanata içinden ve dürüstlükten şaşma, helal para kazan, hakkını savunamasan bile haksız savun, garibi koru, mazlumun ahını alma alana yaklaşma. Şiddetin, şehvetin, şefkatin dozunu kaçırma. Daha da var ama oraları artık sus yerleri.

Hayat Bir Film mi Yoksa

Gökhan: Benim en sevdiğim film Gladyatör.

Nilüfer: Benim sevdiğim bir sürü film var. Saymakla bitmez. Zıkkımın Kökü, Her Şeye Rağmen, Süt Kardeşler, Selvi Boylum Al Yazmalım'ı seviyorum; Adile Naşit'li bütün filmleri seviyorum. Anayurt Otel'i ise belki de daha sonra festivallere gitmeme neden olan filmlerdendir. Sen Gladyatör'ü niye seviyorsun Gökhan?

Gökhan: Bugüne kadar gördüğüm gerçeğe en yakın film. Okların sesleri falan. Birtakım basit şeyler var ki gerçekliğe dair. İşte bu filmde onlar var. Gerçekçilik tuhaf bir durum. Görüntü olarak bile gerçeğe şöyle yüzde yirmi yaklaşıyorsan birdenbire durum değişiyor. Bu filmde de benim için çok şey ifade eden şeyler görmüşüm ama, demek ki başkaları görmemiş, ben orda başka bir şey görmüşüm.

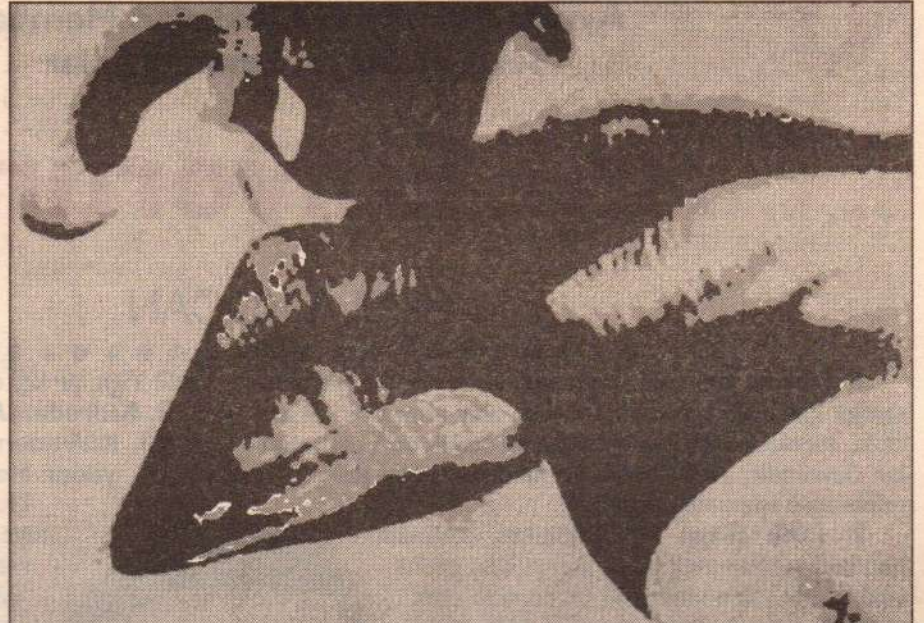
Nilüfer: Yok, o filmin ruhunda insanı harekete geçiren çok özel bir durum var.

Biz Bir Kişi Değiliz

Nilüfer: İnsan hırslarını bir yerde hallediyor. Ama benim şöyle bir hırsım var. Bir rolüm varsa en iyi şekilde oynayabilmek için o role çok asılırım ben. Piyano çalmak gerekiyorsa kursa giderim, dil öğrenmem gerekiyorsa öğrenirim, yani canla başla hazırlarım o rolü. Emek vermezsen lokma boğazına takılır çünkü zeytinin bile tadı değişir.

Gökhan: Benlik olarak, biz bir kişi değiliz. Direkt olarak her birimiz iki farklı kişinin birleşimi durumundayız. Devamlı böyle bir çatışmamız var ve ölene kadar da sürececek ve biri galip gelecek. Ama hakikaten de böyle bir durum var. Ayrıntılar, özellikle sanat, kavram olarak hayatın kreması. Olmaması hiçbir şey değiştirmez.

Nilüfer: Artık büyümüşüz galiba. Her zaman hayatımda hesapsız davrandım ve artık daha özgürleşmiş hissediyorum kendimi. Ne istersem onu yapabiliyorum. Hiçbir şey sıkıyor artık beni... H

*Bakire Kızlar
ve Ötekiler' in
yazarı Neşe Cehiz
bu kez erkeklerin
cinsel hayatlarını
deşifre eden
öyküler anlatıyor.*

Ayrıntı Adamları ve Kadınları Memba-ı
Sevgi ile Sunar, Sınar ve Sular

İfşa Ediyorum

SEBLA KOÇAN

1. Düşük Bel Hizalayıcılar: Kılık kıyafet işlemine saatler harcadığı halde, dışarı adım atar atmaz bir eli arkada, sürekli kontrol edenlerdir; ki düşük belli pantolon bir devrimdir. Artık onlar komple tek kolla idare edebilecek işlevselliğe eriştiler!

2. Etek Boyu Hizalayıcılar: Kadınlar ben bildim bileli etek boyu kıvrır. Ben de kıvırdım. Ne yalan söyliyim çok uzundu etek, ayağıma dolaşıyordu, içime sıkıntı geliyordu!

3. Pazar Fantezistleri: Eğer anne zoruyla pazara giden kız evladiysanız, elma satan kimi pazarcılar "Elmalara bak ellmalara!" veya "Oohh sert sert, sulu sulu, bi tut bak aaaaa!" tadında sapkın fantezilerine alet olabilirsiniz. Bu yüzden pazara çıkmak mecburiyse pazarcı amcalar ve oğullarıyla fazla yüz göz olmayınız. Mümkünse böyle sapıkların elmalarının kurtlu olduğu söylentisini sinsice yayınız ki satış yapamasın eş-şoleşekler! Çanta içinde tuğla taşımak, laf atımı sırasında seri bir şekilde sapık esnafın kafasına vurmak suretiyle işinize yarayabilir.

4. Yatağa Atlayarak Ağlamak: Kadınlar ağlamak için önce yatağa kapanır, sonra "hıçkırıklara boğulur". Böylece ağlıyor olmanın bir çeşit mazeretini bildirirler, belki de davul gibi şişen gözkapakları ve kıpkırmızı olan burunla toplum içine çıkmak istemezler! (İyi fikirmiş lan?) Ama asla başroldeki kadın gibi ağlayamayız!

5. Kız Lisesi Sorunsalı: Kız liselerinde milan marka silgilerin tozlarını birleştirince oyun hamuru gibi olmasından faydalanıp, sperm yapıyoruz biz onları, çok da gülüyoduk buna! (Detay detay içine: "Yakbi" ve "Tutbi" isimli iki küçük sperme kıyıp, bozamiyoduk, nedenine-nasılina giremem, burası yeri değil!)

6. Defter Arası Orkid Yapmak: Hiçbir zaman "ped" denmeyen ve evrensel bir manada cereyan eden "Orkid" meselesinde son nokta, "ekmek arası döner" ya da "pılavüstü kuru" mantığından hareketle "defter arasında Orkid gizlemeye" kadar vardı. Tabi defteri otama hars diye atarken aradan fırlıyor, benim başıma geldi, rezil oldum, sonra da "Olsun, atraksiyon oldu, fena mı oldu" diye üzerinde pek durmadım!

7. Regl Olunca Sinire Kesmek: Regli zamanı sinire kesmek "adettendir". Niyesi yok. Öyledir! Anaerkil örf ve ananelerimiz böyle dedi. Hormonlar coşar, saçlar şekil almaz, (bir kadın için saçlarının şekil almaması demek, iç çamaşırının renk uyumsuzluğu kadar büyük ve geniş çapta düşünülmesi gereken bir sorunsaldır!) Canı sıkılır falan filan. Canı sıkılan kadın herkesin canını sıkır. En temizi, sinirlenen kişiyi hoş tutmak, gönlünü eğlemek, arada bir havalandırarak serin tutmak, nazik olmak, gerekli gereksiz espri yapmamak, soru sormamak...vb. falandır.

8. Kuaför Detayları: Tamam kimse röfle, gölge ve balyajın farklarını bilmek zorunda değil ama saçına binbir emekle attırdığın sarıların farkına varmazsa olmaz. Hele "meç mi yaptırdın" gibi eski dilde takılıyorsa alnından öp-

meli! Yiğit bir kişi o, o vakit!

9. Küfreden Adam Modeli: İğrenç!

10. Küfreden Kadın Modeli: Bazı kadınlara küfür yakışır. Hemen celallenmeyip durup dinleyelim!

11. Tayttttt! Herkes hayatında bir kere tayt giymiştir! En acayibi, etek altına ten rengi giyilenidir ki, "rüzgar havalandırdı" gibi durumlarda inceden bir heyecan dalgası yaratılsın! (Çok önemli not: "Turist kadın -puantiyeli tayt- selülit" gibi bir geometrik gerilim yaşadım Şirince'de, çok fena oldum, bunu da araya sıkıştırıyım!)

12. WC Detayları: Tuvalete girdiği anda yapacak bir şey bulamayan bir kadın gözü, bakacağı yegane yerin, yan klozette neler olduğunu bilmek için cilalı parkeler olduğunu bilir! Bu esnada yan klozette biri olduğunu anladıktan sonra, ses çıkarmamaya özen gösterir! Bu nedenle bağırsaklarını bozan, periyodik olarak kabızlık çeken de yine kadın neslidir!

13. Sarışın Olmak: "Kadınlar neden sarışındır? Ya da neden illa ki sarışın olmak isterler, ya da hayatlarının bir dönemi sarışın olmakla geçmiştir?" gibi sorularla gereksiz yere iştigal etmeyelim! Sarı olmak, uyurken bile seksi olmak demektir, gece hayatında parlamak, gündüz feneri gibi dikkatleri çekmek, makyaja bulanmak için bahane demektir!

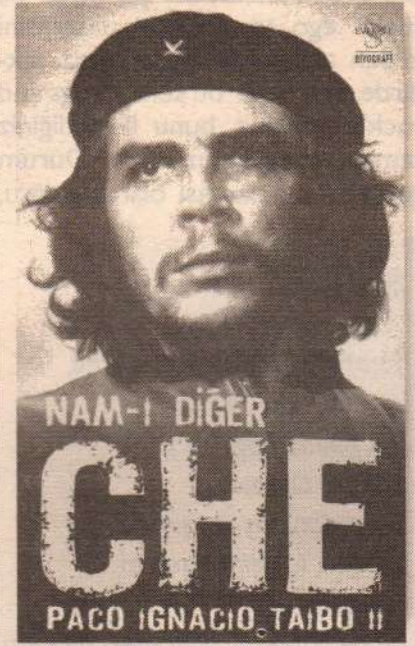
14. Çanta içinden aynaya bakmak: Yalnız sinsi sinsi çanta içinden aynaya bakmak değil, vitrine, durak reklamlarına, kaşık çatal arkalarına ve tüm siyah zeminlere bakmak bu alemin bir klasiği haline gelmiştir! Beklenmekte olan otobüs vakitleri, alış-verişte harcanan dakikalar, yolculuk esnası gibi tüm zaman aralıkları, saç baş düzeltmek için potansiyel birer aralıktır ve değerlendirilmek üzere harcanmalıdır.

15. Entel Kadın: Es geçilmemesi gereken maddelerle özetlemek gerekirse:

- Bir entellektüel kadın, saçındaki fazla sarıyı kahverengiye boyatır, ama bir haftaya kalmaz, dayanamayıp gene sarı attırır!
- Saçı kızıl olan entellektüel kadın, "-lojili bölümlerde" (antropoloji, sosyoloji, psikoloji, vb.) okur ya da okumak ister, mutlaka kısa paça pantolon giyer, uzun zaman saçlarını boyatmadığından kızıkları akar, turuncu olur!
- Kadın entellektüellerin "dipleri" çıkar!
- Erkek, entellektüel de olsa, kadın entele dibi düşecek bi tınyıyettedir!
- Kadın entel, çok güzel olduğu halde çirkinleşen kadın oyunculara gıpta eder, takdir eder ve kıskanır!
- Erkek entel ise, hem kadın entele hem aslen güzel olan kadın oyuncuya hastadır!
- Kadın entel özenmiyor gibi görünerek inceden detaya girer!
- Erkek entel, hakikaten özenmez!

16. Yılanlı Kadın: Tuğçe San idi o! H

EVEREST

Tarihçi disipliniyle yazarlık yeteneğini bir araya getiren Taibo II, bir efsaneyi ete kemiğe bürüyor

**SI COMMANDEANTE!
HASTA LA VICTORIA SIEMPRE**

"Nükteci zekâsı ve doğal utangaçlığı"yla Ernesto Che Guevara!

www.everestyayinlari.com

Cehennem Çocuğu! Örümcek!

MUSTAFA ZİYALAN

Ne yazık ki maskeli Gülgün Erdem "Dişi Kiling"te

İlkokuldayken Gülgün Erdem'e hastaydım. Güneş Sineması'nda gördüğüm "Dişi Kiling" filminin başrolünde o oynuyordu; yüzüne kezzap atılan bir kadının "Kiling" olup aleminden öç almasını anlatıyordu film. Gelgelelim, burada sözünü etmek istediğim fotoroman uyarlamaları değil, öç filmleri.

Bir film var, görelî onca zaman oldu, ama yaramazlık yaptığımda halâ rüyalarım girer: "Walking Tall". Filmde yarmaların yarması Joe Don

Kasabasını dövmeyen dizini döver: Walking Tall

Baker'ın oynadığı şerif koca kasabayı bir beyzbol sopasıyla hizaya getiriyor. Filmin yeniden yapımında profesyonel güreşçi Rock oynuyor. Artık rüyalarımın iyice çıkmaz diye gitmedim bu filme.

Bir de baktım, ortalığı ağırdan yine öç alma konulu filmler sarıyor.

"Man On Fire"da (hem de Denzel Washington'un oynadığı) eski bir ajan, yanına koruma olarak girdiği ailenin küçük kızı kaçırdığında suçluları bulup (neredeyse İncil'den fırlamış bir kahraman gibi) türlü biçimlerde (örneğin bir budama makasının da yardımıyla) yokediyor. "Punisher"da (yine eski ajan) adamın biri ailesini öldüren bir grup talihsizden öç alıyor. (Yoksa bütün gözü dönmüş intikamcılar hep eski ajan mı oluyor? Neden acaba?) "Kill

Kurban Boyramı: Punisher

Bill"de, evlendiği gün eşi ve karnındaki çocuğu öldürülen, kendisi komaya sokulan eski kiralık katil bir kadın kılıç kuşanıp ona yamuk yapan arkadaşlarından bu kez bedavaya bir bir öç alıyor.

Bütün bu filmler bana çok tanıdık geliyor. Clint Eastwood'un oynadığı Dirty Harry'yi, Charles Bronson'un oynadığı o intikamcı vatandaşı anımsatıyorlar. (Daha yenilerden "A Time To Kill", "Sleepers" gibi suçluyu öldürenin iftihara geçtiği filmleri say-

Kafaların vurulacağı ustura: Kill Bill

mıyorum bile.) Hele, kimi filmler iyice tanıdık geliyor. Örneğin "Kill Bill", Uzak Doğu sinemasının seyrederek büyüdüğü ürünlerini allayıp pullayıp Amerikalı izleyicilere kakılıyor. Bu filmde, alıntılamanın onca abartılı, onca kör kör parmağım gözüne olması dışında pek ilginç bir yan göremedim. (Postmodern yaklaşımlar daha ortada yokken böylesine alıntılama, gönderme değil, buz gibi tırtıklama denirdi). Hiç ip, kablo, makara kullanmadan, kova kova kan dökmekten tüylerimi diken diken etmeyi başarmış olan rahmetli Bruce Lee'nin filmleri nerde, bu nerde?

Bana tanıdık gelen başka bir şey

Clint ve en yakın dostu: Dirty Harry

de, bu filmlerde hep bir bölüm insana insan diye bakılmıyor oluşu. "Ya bizdensiniz ya da bize karşısınız" diyor ya Bön Başkan Bush, işte o hesap, bu filmlerde de ya iyisiniz, ya da kötü; daha da beteri, ya kahramanın yanındasınız, ya da karşısında, karşındaysanız da insan değilsiniz, türlü biçimlerde itlâf edilmeniz mübah.

Bu da bana şimdilerde Irak Savaşı'nda, daha önce de Vietnam Savaşı'nda yapılanları edilenleri anımsatıyor. (Haydi 2. Dünya Savaşı'nın lafını etmiyorum.) Vietnam Savaşı'nda Vietkonglu kulağından kolye yapan Amerikalı askerler vardı. Son yayınlanan resimlere göre de, Irak'ta da Iraklılara hiç insan gibi davranılmıyor. (Daha gözü dönmemiş ajanlar belki biraz da böyle böyle birer gözü dönmüş intikamcı olup çıkıyor, kim bilir?)

Belki bütün bunların bir nedeni

de günümüzün kötü insanların öyle kolay bulunamaması, yokedilememesi. Bir kez, kimse ne tam iyi, ne tam kötü. Kimin kime göre, neye göre, ne denli kötü olduğu öyle kolay kolay teraziye vurulamıyor; haydi nasılsa vurdunuz diyelim, bu kez de kötü adamlar öyle kolay kolay yakalanıp yok edilemiyor, daha da beteri, kendileri yok edilse düşünceleri ha deyince yok edilemiyor. Usama Bin Laden'i yakalayamadıkları gibi, yakalasalar da, adamın dile getirdiği duyguların, düşüncelerin sonunu kolay kolay görecekleri yok.

Madem öyle, işte böyle: Gelsin kötülerin kabak gibi belli olduğu, sonunda cezalarını bulduğu, böylelikle de dünyanın yeniden güllük gülistanlık hale geldiği ibret verici filmler! Aman ne rahatlık, ne ferahlık! Bu

Kötüleri bitirince ne yapacak? Death Wish

filmlerden kimilerinin kötü çizgi romanlardan uyarlanmış olması raslantı değil.

(Burada durup örneğin "Mystic River" filmini anabilirim. Çocuğunuz öldürülse ne yaparsınız? Filmin sonunda yanlış adam öldürülüyor, daha da önemlisi her ölümün sonuçları var. Sean Penn duygusal açıdan çok karmaşık sahneleri ağız açık bırakacak biçimde çözüyor. Clint Eastwood bu filmi yöneterek Kirli Harry filmlerini sanki affettiriyor. Ama çizgi roman uyarlamalarına döneyim...)

Örneğin Örümcek Adam (Spiderman) başlarında yer yer başka filmlerde öyle pek görünmeyen orta sınıf/işçi-emekçi mahallerinin belgelmesi gibiydi. Ama sonraki sahnelerinde filmi izleyenlerle ilişkisi gitgide gevşeyen bir resimli roman uyar-

Her ölümün bir bedeli var: Mystic River

lamasına, neredeyse bir çizgi filme dönüştü.

Gelelim Hellboy'a: Cehennem Çocuğu! O da bir çizgi roman uyarlaması. Bu kez, işin başında Nazilerin çağırıldığı, ama daha bebekken Ame-

rikalıların eline düşen bir zebani, boynuzları törpülenmiş, kıpkızıl bir

Çorap örme ustası: Spiderman

tosun olarak kötülerle savaşıyor. Yine o "kötü"lerle. Ama, bir kez savaştığı kötüler zaten insan değil. (Bir sahnede Hellboy "Aslanım seni daha demin öldürmemiş miydin?" diyor yaratıklardan birine.) İkincisi, Hellboy (zebaniliği dolayısıyla) kötüyü de içeriyor, arada kendisinin de kötü yanıyla hesaplaşmak, onu denetim altında tutmak zorunda. Üçüncüsü, Hellboy her önemli çizgi roman kahramanının yaptığı gibi, yitirilmiş bir çocukluğun peşinde.

Kuyruklu boynuzlu kırmızı biber: Hellboy

Dolayısıyla, bizim özlediğimiz bir çocukluğu ya da çocukluğun özlenecek yanlarını da kovalıyor: Önüne geleni tıkmıyor, şakalar yapıyor, koşuşturuyor, tepişiyor.

Benim en sevdiğim çizgi roman kahramanı, Silver Surfer. Başka bir gezegenden dünyaya sürgün edilmiş. Uzaktaki sevgilisini bir türlü unutamıyor. Dünyalılar onu anlamıyor. İçlenip ağladığı oluyor. Silver Surfer, delikanlılık döneminin özüne ilişkin bir imge sanki.

Gökte bir gözyaşı: Silver Surfer

Uzun lâfın kısası, bunca erkek öç alıcılığıyla, Irak Savaşı'yla, her şeyi kafa yapmışçasına unutup gitmeyle karşılaştırıldığında, gençliğimin anlaşılma-mışlığı da, uykusuz geceleri de, göz yaşları da buram buram gözümde tütüyor. "Dişi Kiling" de buram buram gözümde tütüyor, doğrusu ya. H

Her şey vatan için. Rap, rap, rap, rap.

Her şey vatan için. Tek tip elbise, soğukta bekletme, ıslatıp dövme, bekletmeden dövme. Her şey vatan için. Kış falakası, ayak falakası, bıyık yolma, saç yolma, bok çukuruna atma...

Gazeteci yazar Ertuğrul Mavioglu'yla yeni kitabı "Asılmayıp Beslenenler"i, 12 Eylül döneminin, cezaevlerindeki yaşananları ve "darbe gençliğini" konuştuk.

Nazi Dönemini Anlatan Bir Filmi Seyretmek Nostalji Gibi Geliyor

SİNAN SÜLÜN

Darbe öncesi nasıl bir süreç yaşıyordunuz?

- O dönem içerisinde şöyle bir tablo vardı; bir tarafta kendini var etme çabasında olan, ideolojik hegemonyasının gitgide güçlendiği ve toplum içerisinde çok fazla artan, ezilen kesimlerin sözcüleri ve temsilcileri ve onların örgütlenmeleri; diğer tarafta ise bunların önünü kesmeye çalışanlar. Bunlar Maraş, Çorum, Fatsa gibi katliamlarla bayağı çaba sarf ettiler ama zaman içerisinde bu sivil güçler - MHP, Ülkü Ocakları gibi örgütlenmeler - başarısız olunca yavaş yavaş devletin resmi güçleri devreye girmeyi başladı. Kontrgerilla faaliyetleri daha da arttı, bir süre sonra hiç baş edemez hale geldiklerinde, generaller emir komuta zinciri içerisinde Kenan Evren başta olmak üzere yönetime el koydu.

Yapılan mitingler, grevler, direnişler, çalışmalar, devrimcilerin büyük bir gücü olduğunu gösteriyor. Peki ne oldu da darbeye birlikte bu güç bir anda dağıldı?

- Darbenin geleceğini hemen bütün siyasal örgütler tespit ediyordu. Peki bu tespate rağmen niye ona denk düşen örgütlenme yapılamadığının sorusunun yanıtı; açıkçası nasıl bir şeyle karşı karşıya kalınacağına tahayyül edilememesiyle ilgilidir. Çünkü darbe denilince önümüzde bir 12 Mart örneği vardı. Muhtemelen herkes de diyordu ki; yeni darbe 12 Mart'ı aşan bir saldırıyı ifade edecek. Ama buna ilişkin kimse sağlıklı bir yorum ortaya çıkarmaya şansına sahip değildi. Çünkü görmüyorduk, göremezdik. Tarihçi gibi konuştuğumuzda herkesi mahkum etmek kolay ama o süreci yaşayan insanlar olarak konuştuğumuz zaman daha başka bir süreç tahlili yapmak zorundayız. Devrimcilerin 12 Eylül'le karşılaşması bir vosvogen sürücüsünün yolu kaplayan bir tırla karşı karşıya kalmasına benziyor. Çünkü darbe, bu toplumsal kalkışmanın çok çok üstünde bir güçle yapılmış bir saldırdır. İşin şansa bırakmayan bir saldırdır. Ama ona rağmen 12 Eylül'ün gerçek yüzünü

göstermek, toplumu yeniden harekete geçirmek için bütün çabaları sarf etmişlerdir. Öyle olmasaydı muhtemel ki dağlarda insanlar ölmezlerdi, şehirlerde insanlar kurşunlanmazlardı.

12 Eylül geldiğinde cezaevindeydiniz, cezaevlerinde 12 Eylül'ün etkisi nasıl oldu?

- İnanılmaz azgın bir saldırıyla karşılaştık. Daha önce koğuşa coplarla gelenler artık makineli tüfekleriyle gelmeye başladılar. Bizze sonsuz gün gözaltında tutacaklarını ve işkence yapacaklarını söylediler. Nitekim bazı arkadaşlarımız yan hücrelere alındılar ve tekrar sorgulandılar. Hatta o dönem arkadaşımız İrfan Çelik bu sorgulamaların sonsuz ve sınırsız olduğu inancına kapılarak kendi yaşamına son verdi. Gene o dönem kitaplarımızı aldılar, gözlerimizin önünde varillerin içinde yaktılar. Bir Nazi filminde yaşanan ne varsa bunların hepsinin kare kare kendi yaşantım içinde bulabiliyorum. Bana o yüzden

Nazi dönemini anlatan bir filmi seyretmek, bir nostalji gibi geliyor. Yani kendi yaşadığım şeyleri tekrardan yaşıyormuşum gibi hissetmeme yol açıyor. 12 Eylülcüler bence tüm bu uygulamaları bu Nazi toplumunun getirdiği iğrençliklerden aldıklarını düşünüyor.

Kitabı hazırlarken kendinizi kötü hissettiğiniz oldu mu?

- Tüm o süreci birebir yaşadığım için kitabı hazırlarken dışarıdan bir insana göre daha az etkilendim. Çünkü o acılarla yoğrulan süreç bizi biraz katılaştırdı. Fakat çalışmaya başladıktan sonra yaşananların benim hafızamın daha üstünde, daha ağır, daha travmatik olduğu gerçeğini gördüm. Örneğin Diyarbakır'da, Mamak'ta yaşananların birebir canlı tanıklarıyla konuşunca kafamdaki dar kalıplar kırılmaya başladı ve inanılmaz bir acı yüklemesiyle karşılaştım. Ve öyle bir duygusallaşıyorsunuz ki çalışmayı yapmaktaki amacınızı aşan bir kaymaya doğru yol aldı-

Selahattin Bulut - Diyarbakır Cezaevi

...Havalandırmanın ortasında bir kanalizasyon çukuru vardı. "Hepiniz o çukurun içine gireceksiniz" diyorlardı. Kapağı kaldırıp o çukurun içine giriyorduk. Sanki Diyarbakır'ın bütün bokları o çukurun içindeydi. Her tarafımız bok oluncaya kadar çukurun içinde bekler, sonra dışarı çıkar, havalandırmanın ortasında beklerdik. Herkes çukurun içine girip çıktıktan sonra gardiyan kontrol ederdi. Kimin üzerinde az bok bulursa onu fena halde döverdi. Yıkanmak yasaktı. O boklar üzerimizde kururdu. Bu nedenle, yataklarımız, çarşaflarımız, üstümüz başımız hep bok kokardı.

Ümit Efe - Metris Cezaevi

...Hamile kadınlar oluyordu koğuşlarda. Saldırıların öncesinde onları koridorlara çıkarmak istiyorduk. Bunu yapabilmek için bile çok dil döktüğümüzü bilirim. Bir hamile arkadaş elleri arkasından kelepçelenerek doğuma götürülmüş, orada da sorgulanmıştı. Hamile olmanız, çocuk olmanız, genç ya da yaşlı olmanız karşışacağınız uygulama açısından size herhangi bir ayrıcalık tanıımıyordu. Devlet işkence konusunda cinsiyet ayrımını pek dikkate almıyordu. Kadın-erkek eşitliği işkencede sağlanmıştı.

gınızı hissediyorsunuz. O nokta; bir sözlü tarih çalışması yerine bir romanesk çalışma üretmeye başlamak durumunda karşı karşıya kalıyorsunuz. Bu benim için tehlikelidir çünkü bu bir roman haline dönüşebilirdi ve o zaman gerçek olmazdı. Ben böyle bir şeye girmek istemedim ve ara verdim biraz, çalışmaya sonra devam ettim. **Verilere göre bir milyon devrimci o dönem çok ağır işkenceler görmüş...**

- Şimdi bir milyon insanın her birinin beşer tane akrabası olduğunu düşünürsek bu beş milyon insan eder. O günün Türkiye'sinin nüfusu kırk milyon civarında yani sokaktaki her sekiz kişiden biri işkencenin mağduru olmuş durumda. İşkenceye uğrayan bir milyon kişiden yaklaşık olarak yüz bini tutuklanmış. Gözaltına alınanlarla tutuklananlar arasındaki temel fark şu olmuş. Gözaltına alınanlar daha ziyade daha sempatican, taraftar. Tutuklananlar ise toplumu yönlendiren daha önde varsayılan insanlar. Bu insanları toptan öldürmedi cunta. Çünkü onlar "anarşiye, teröre, insanların ölümüne son vermek ve demokrasiyi getirmek" için darbe yapmışlar-

dı. Bu insanları katletmediği için siyasal olarak, insan olarak varlıklarını söndürmek ve yok etmek amaçlı bir çaba içine girdiler. Bunca işkencenin esas amacı budur.

Darbe sağcılarını nasıl etkiledi?

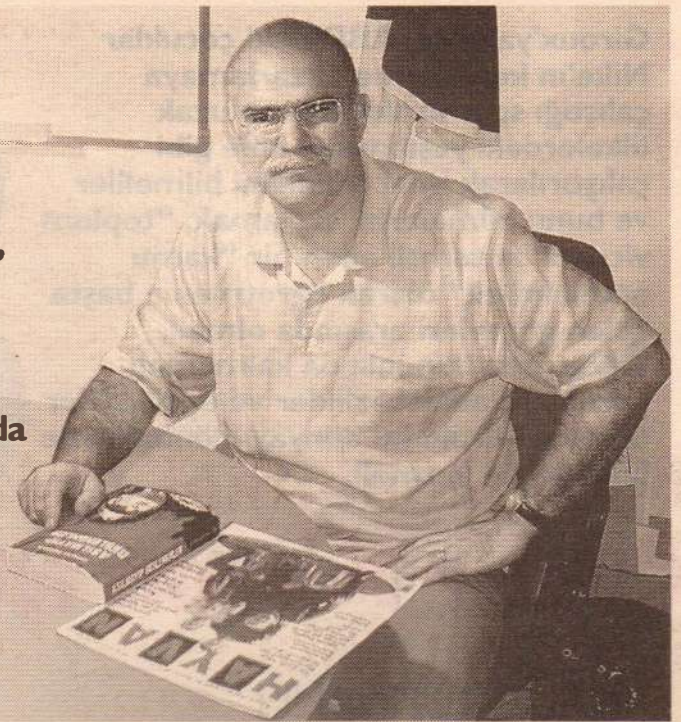
- 12 Eylül faşistler için de bir dumur noktasıdır. Türkiye'nin söylediği o ünlü söz "Fikrimiz iktidarda, biz hapisteyiz" lafı aslında durumu tamamen özetler gibidir. Onlar da onun şokunu yaşadılar aslında cezaevlerinde ve bayağı işkence gördüler. Ama bu bir süre böyle devam etti. Sonra cezaevi yönetimi faşistlerle birlikte hareket edip devrimcilerin üzerinde daha yoğun bir baskı kurdu.

Kitapta Sezai Sarioğlu, o dönemki politikalarından birinin de "karıştır barıştır" politikasıyla aynı koğuşa konulan devrimcilerle sağcılarının birlikte eğitim yapıp voleybol oynadıklarını anlatıyor.

- Bu soru şöyle de olabilir; o zamanki devrimcilerin bazıları nasıl itirafçı oldular, neden direnmediler, her isteğe boyun eğdiler? 12 Eylül saldırılarında iradesini güçlü bir şekilde ortaya koyamamış bir insan topluluğu da vardı. Bunların faşistlerle birlikte top da oynadıkları oldu, askeri eğitim yaptıkları da oldu. Ama kitapta bunları yargılamak gibi bir çaba içerisine girmedi. Çünkü bu o dönemki saldırıların somut gerçeklerinden bir tanesiydi. Sebep şu; hiçkimse dönün siyasal olarak egemen sınıfların karşısında dayak yedikten sonra egemen sınıfların yanında olmadı. Sadece öyleymiş görünür. Orada anlatılan insanlar şuurlarını belki de yitirmiş insanlardı. Nitekim daha sonra Sezai Sarioğlu'yla faşistler arasında kavga çıkınca Sezai Sarioğlu'nun yanında yer alıyorlar. Bazen böyle şeyler gerekiyor demek ki.

Böyle bir kitap için geç kalınmadı mı?

Bugünkü gençlik ne grev bilir, ne boykot bilir, ne mahalle dayanışması bilir, ne komşuluk bilir, ne aşk bilir ne sevgi bilir; hiçbir şey bilmezler. 12 Eylül sonrasında söylenenlerle yetinmişlerdir sadece.

- Beni bu kitabı yazmaya iten esas dürtü, anıları tazelemek, nostalji yapmak veya bakın biz ne kadar çok acı çektik gibi bir edebiyat yapmak değil. Esas amacım F tipi cezaevleri açıldıktan sonra bunun karşısında toplumun sessizliğinin gerçek nedenlerini çözümleme isteğinden kaynaklandı. Eğer 12 Mart'la hesaplansaydı 12 Eylül'ün bu kadar azgın bir saldırı süreci üretmesi mümkün olamazdı. Eğer 12 Eylül'le hesaplansaydı hiçkimse rahatlıkla F tipi cezaevlerini açıp berbat sırtışlarıyla bunlar modern cezaevleri diyeceklerdi. Ne oldu; F tipi cezaevleri açıldı, 19 Aralık katliamı gerçekleşti ama o tarihsel süreçten o kadar hızlı bir şekilde kopartıldı ki, sanki gökten zembille inmiş birtakım insanlar cezaevlerindeler ve bu insanlar inanılmaz derecede kötü insanlar. Devlette sizin adınıza bu insanları toplum dışına öyle bir itiyor ki siz bu insanları göremeyeceksiniz. Attılar insanları oraya çıldırtma seanslarıyla başa bıraktılar. Eğer bu süreci bu kadar rahat yaşatmasaydılar ben bu kitabı yazmazdım.

Celalettin Can'ı sorgulayan subaylardan birisi ona şöyle diyor; "Öyle bir kuşak yaratcağız ki, sizi tanımayacaklar bile. Onlarla hiç ilişkiniz olmayacak." O subay bu sözleri 1981 yılında söylüyor. Bugüne baktığımızda söylediklerinin doğru olduğu anlaşıyor.

- Ne yazık ki böyle. 12 Eylülcüler bu gençleri çarpık bir politikanın içerisinde şekillendirdi. Bu kuşağın hakikaten o dönemki kuşakla tamamen bağları kopmuş du-

rumda. Niye. Bunlar ne grev bilir, ne boykot bilir, ne mahalle dayanışması bilir, ne komşuluk bilir, ne aşk bilir ne sevgi bilir; hiçbir şey bilmezler. 12 Eylül sonrasında söylenenlerle yetinmişlerdir sadece. Sorsan birçoğuna şu yanıtı verir; yani o dönem o kadar kötü bir dönemdi ki ülkede anarşi hakimdi, teröristler herkesi öldürüyordu, kimse ders çalışmazdı, insanların birbirlerini sevmesine dahi izin vermezlerdi, ellerine sopayı geçirselerdi çiçekleri döverlerdi. Eğer böyle olsaydı gerçekten 16 Mart katliamından sonra bir ucumuz İstanbul Üniversitesi'nde bir ucumuz Sirkeci Meydanı'nda olmazdı. Biz daha ileri bir toplum özlemi içerisindeydik ve toplumu kucaklamıştık. Biz daha iyi bir toplumu savunuyorduk onlar gericiliği savunuyordu. Peki kimler kazandı; gericiliği savunanlar kazandı. Bunun sonucunda adaletsizliğe, eşitsizliğe karşı çıkmayan, ilerlemeyi başkasının sırtına basarak gerçekleştireceğini zanneden bir kuşak ortaya çıktı.

Televizyonda Kenan Evren'i Marmaris'te mutlu bir şekilde resim yaparken gördüğünüzde ne hissediyorsunuz?

- Kenan Evren, ressam filan değildir, yüzlerce, binlerce insanın katledilmesinden birinci dereceden sorumlu olan bir cunta şefidir. Onu orada görünce ben kendi ülkemizin içinde bulunduğu duruma acıyorum. Bunlar yaptıklarının hesabını vermedikleri için biz hepimiz yarınımızı üretmekten aciz konuma düştük. Ben esas olarak buna acıyorum. Geçmişiyile hesaplaşamayan bir ülkenin yarını olmaz çünkü. H

Erdal Turgut - Sağmalcılar Özel Tip Cezaevi

...Beni tecrite alırken yaptıklarını hiçbir zaman unutmadım. Herkesi soyuyor ve kış falakasına yatırıyorlardı. Ben de farklı bir şey beklemiyordum. Tecritin bulunduğu koridora götürdüler. Tecrit bayan koğuşlarının bulunduğu bölüme çok yakındı. Sesler rahatlıkla duyulabiliyordu ve bu koğuşlarda kadın polisler gardiyanlık yapıyordu. Askerler beni bu kadın polislerin önünde soyarak kış falakasına yatırdılar. Tuhaf olan, kadın polislerin oradan ayrılmak yerine yapılanları yakından ve dikkatle izlemesiydi.

Giroux'ya göre, ABD'deki çocuklar Nike'in kendilerine pazarlamaya çalıştığı spor ayakkabıların uzak ülkelerdeki yaşlılarının köle gibi çalıştırılarak imal edildiğini bilmeliler ve bunu bilmelerini sağlamak, "toplum vicdanı"nı temsil eden bir "kamu entelektüeli" olarak öğretmenin başta gelen görevleri arasında olmalı. Öğretmen bununla da kalmamalı, çocuklara adaletsizlikler ve eşitlikler üzerine kurulu bu dünyayı dönüştürme bilincini de vermeli.

Çanlar Kimin İçin Çalıyor

HALİL TURHANLI

Eleştirel pedagojinin önde gelen sözcülerinden **Henri Giroux** eğitimi, toplum sorunlarına duyarlı insanlar yetiştirmeyi amaçlayan etik ve politik bir pratik olarak tanımlıyor. **Paul Freir**'nin düşüncelerini **John Dewey**'in "demokratik toplum için eğitim" anlayışıyla kaynaştırıyor.

Giroux'ya göre kamu okulları adalet, eşitlik ve özgürlük kavramlarını işlemeli. Dünyaya karşı eleştirel bir bakış ve sorgulayıcı bir bilinç kazandırmalı. Ne ki, 1980'lerden itibaren eğitim alanına da uzanan neoliberal politikalar bu değerleri okullarda işlemek bir yana, onları toplumsal hayattan silmeye ve okulları demokratik kültür kurumları olmaktan çıkarmaya çalıştılar.

Neoliberaler kamu eğitiminde ısrarla reform gereğinden söz ederken aslında, üniversite öncesi parasız eğitimi bütünüyle ortadan kaldırmayı hedefliyorlar. Çünkü

onlar, eğitimi de kâr amaçlı herhangi bir ticari faaliyet olarak görüyorlar. Bir diğer deyişle, okul ve şirket arasında fark görmüyorlar. Özelleştirme ideolojisini eğitime doğru genişletmek için yürütülen kampanyanın ardında büyük şirketlerden maddi destek alan aşırı muhafazakar vakıflar var.

Dayanışma sözcüğünü telaffuz etmenin dahi budalalık sayıldığı 1980'lerde, serbest rekabet kamu okullarına girdi. Yarışmak, hem de ölümüne yarışmak ve her ne pahasına olursa olsun yarışı önde bitirmek en yüce amaç olarak benimsendi. Sosyal Darwincilik eğitime egemen oldu.

Başarmak. Neoliberaler için kutsal ve sihirli bir sözcük bu. Neoliberalerinin temsil ettiği radikal sağ, bazı öğrencilerin başarısızlıklarını açıklamada ise, **The Bell Curve**'ün (**Çan Eğrisi**'nin) başını çekti bir dizi sözümona bilimsel incelemede açıkca dile getirildiği üzere, en kaba biçimiyle ırkçılığa sığıyor. Afro-Amerikan ve Latino kökenli yoksul öğrencilerin başarısızlıkları genetik nedenlere bağlanıyor.

Neoliberalizmin yaydığı pazar ideolojisi okulları birer şirket, öğrencileri birer tüketici olarak görüyor. Öğretmenlere ise pazar ideolojisini taşıma misyonunu yüklüyor.

Neoliberaler devletin kamu eğitimi için para harcamasını istemiyorlar. Maddi sıkıntı çeken okullar **Coca-Cola**, **Nike** gibi şirketlerin yardımlarına muhtaç hale geliyorlar. Söz konusu şirketler okullara "müfredat paketleri" armağan ediyorlar. Bunun karşılığında da okul koridorlarındaki, sınıf duvarlarındaki öğrenci gazete ve resim-

lerinin yerlerini şirketlere ait reklam afişleri alıyor. Buraları reklam panolarına dönüştürüyor. Çocukları taşıyan okul otobüslerini Coca-Cola reklamları kaplıyor.

Giroux'ya göre şirketlerin eğitime el atmalarının en olumsuz sonuçlarından biri öğrencilerin "eleştirel yurttaşlar" (critical citizens) olarak gelişmelerinin engellenmesi. (Bütün marksistler ya da marksizmden etkilenen entelektüeller gibi, Giroux'nun da, eğitimde devletin rolüne verdiği önem ve devlet-yurttaş bağına yaptığı vurgu dolaşısıyla radikal olmadığını söyleyebiliriz.

Pazar ekonomisi kamu okullarını kültür siteleri olmaktan çıkarıyor. Nike, öğrenciler arasında anket düzenleyerek spor ayakkabılarını ne kadar sürede eskittiklerini soruyor. Bedava şampuan dağıtan **Clairol** pazarlamacıları bir hafta sonra yeniden okula gelerek bu kez şampuanın etkileri konusunda anket yapıyorlar.

Bu gelişmeler, Giroux'nun "kamu entelektüelleri" (public intellectuals) olarak tanımladığı öğretmenlerin rolünü de değiştiriyor. Okullar şirketleşirken öğretmenler de şirket çalışanları, şirket görevlileri oluveriyorlar.

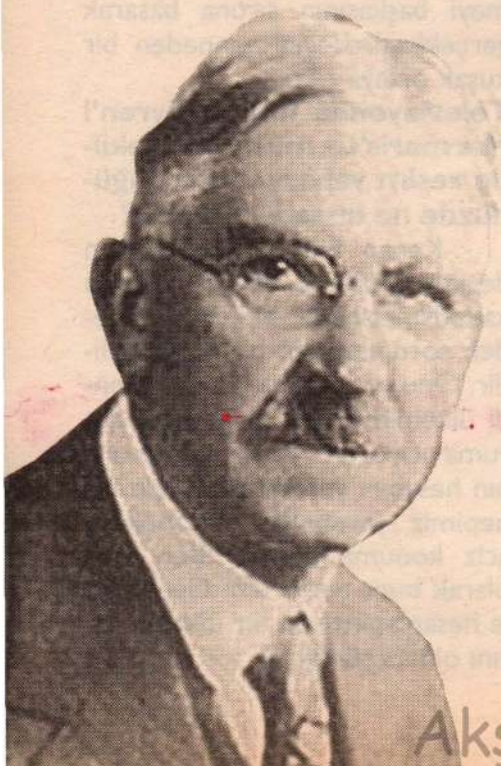
Giroux öğretmenleri, "kamu entelektüelleri" olarak tanımlarken öğrenmenliğin sıradan bir meslek olmadığını, öğretmenlerin "toplum vicdanı"nı temsil ettiklerini ifade ediyor.

Bir öğretmen öğrencilerine emek sömürsünden söz etmeli mi? Giroux bu soruya kesinlikle "evet" yanıtını veriyor. Giroux'ya göre, ABD'deki çocuklar Nike'in kendilerine pazarlamaya çalıştığı spor ayakkabıların uzak ülkelerdeki yaşlılarının köle gibi çalıştırılarak imal edildiğini bilmeliler ve bunu bilmelerini sağlamak, "toplum vicdanı"nı temsil eden bir "kamu entelektüeli" olarak öğretmenin başta gelen görevleri arasında olmalı. Öğretmen bununla da kalmamalı, çocuklara adaletsizlikler ve eşitlikler üzerine kurulu bu dünyayı dönüştürme bilincini de vermeli.

Henri Giroux ve **Stanley Aronowitz** birlikte yazdıkları **Education Still Under Siege** (Daimi Kuşatma Altındaki Eğitim) başlıklı çalışmalarında

öğretmenler için bir tanımlama daha yapıyorlar: Sınıftaki hiyerarşi ve otoriteye son verecek "dönüştürücü entelektüeller". Bu tanımlamayla, sorgulamayan, eleştirmeyen ve verili olanı derhal kabullenen gençler yetiştirmeyi hedefleyen hegemonik pedagojiye alternatif öneriyorlar.

Kamu eğitimin ticarileşmesine, okulların şirkete dönüştürülmesine karşı örgütlü bir mücadele vermenin ve bu mücadeleyi söz konusu şirketlerin her alanda yürüttükleri yırtıcı küreselleşmeye karşı sürdürülen direnişin bir parçası haline getirmekten başka yol bulunmuyor. H

Nejat Yavaşoğulları'nın dediği gibi, saçımızdaki tokayı fırlatıp, saçlarımızı omuzlarımızdan aşağıya bırakmanın zamanıdır aslında.

Özgürlük Emek İster

"Hayata başlarken şartları sen koymadın ki, sana sanal bir dünya sundular, uzat elini, hayat her gün yeniden başlar," diyor **Bulutsuzluk Özlemi**, **Özgürlük Emek İster** adlı şarkısında. Havaya söylemiyorlar sözlerini, boş atıp dolu tutmuyorlar yani. Hayatın ne başı var, ne de sonu aslında. Hayata nereden girersen oradan başlıyorsun yaşamaya. Doğduğun an başlangıç olarak kabul ediliyorsa da, yaşamın bir ucundan tutunuyorsun işte. Sana sunulmuş bir yaşama, önceden hazırlanmadan, tepetaklak giriyorsun. Üstelik **Bulutsuzluk Özlemi**'nin de dediği gibi sanal bir aleme, her şeyin bir yanılsamadan ibaret olduğu dünyaya atıyorsun adımı. Eğer bir de sanatın içersindeysen ve sanat piyasasının, gittikçe sanat değerini yok eden bir sanat anlayışını sunduğu ortamdaysan; görüntünün gerçeği yok etme aşamasına da gelmişsin demektir. İşte yanılsama da burada başlıyor zaten. Çekilen klipler, Pop Star yarışmaları, birbirinin aynısı tek tip kadın ve erkek modelleri, idol yaratma çabaları, bunun pazarının kurulması, Tarkanvari gençlerin ortada dolaşması... Asla sahici olmayan bir görüntünün esiriyiz hepimiz. Bulutsuzluk Özlemi'nin sözünü ettiği sanallık, bütün bunları da kapsıyor. Şarkının ismi de bu açıdan çok anlamlı. Evet, **Özgürlük Emek İster**.

Tam da bu çağda, daha da önemli kılıyor bu söz Bulutsuzluk Özlemi'ni. **Özgürlük** her ne kadar ütopyik bir kavram gibi gözükse de, insan

ruhunu bütün bağımlılıklardan arındırdığı zaman, belki bir nebze o çemberden kurtulabilir. **Nejat Yavaşoğulları**'nın dediği gibi, saçımızdaki tokayı fırlatıp, saçlarımızı omuzlarımızdan aşağıya bırakmanın zamanıdır aslında. Salt gündelik yaşamın içersinde değil, yaptığımız seçimlerde; dinlediğimiz müzikte, okuduğumuz kitapta, seyrettiğimiz filmlerde de saçımızı savurarak keyfini çıkarmalıyız hayatın. İşte yapacağımız se-

çimlerden biri de Bulutsuzluk Özlemi. Görüntünün cazibesine kapılmadan, bize sunulan sanal dünyanın dışında kalan seslere kulak vermek gerekiyor. Özellikle geçtiğimiz günlerde -Ada Müzik gibi alternatif bir müzik firmasından- çıkardıkları senfonik çalışmanın dinlenmesi gerekiyor. Geçtiğimiz yıl 1 Ağustos gününde İstanbul Açık Hava Tiyatrosu'nda şef **Orhan Şalliel** yönetimindeki orkestra ile verdikleri konserin canlı

kayıtları es geçilecek gibi değil. İlk albümden son albümlerine kadar çeşitli parçalardan seçmelerin olduğu bu çalışma, aynı zamanda Bulutsuzluk Özlemi'nin dünden bugüne kadarki yolculuğunu da özetliyor. Sert, hızlı, lirik ve muhalif tavrını bir kez daha hissediyoruz Bulutsuzluk Özlemi'nin. **Güneşimden Kaç, Sözlerimi Geri Alamam, Seni Görmem Lazım** birer başyapıt niteliğinde. Üstelik yaylıların, trompet, obua ve vurmali sazların elektro gitarlarla birleşmesi inanılmaz keyifli. **Sözlerimi Geri Alamam** adlı şarkıyı Nejat ile seslendiren tenor **Hakan Aysev**'in rock parçasını opera tarzında yorumlaması da hayli ilginç.

Rock'ın klasik müzikle dans etmesi elbette yeni değil. Dünyada da bunun birçok örneği var. Örneğin; **Malmsteen** gibi dünyaca ünlü bir gitar virtüözünün klasik müzik formlarından faydalanması, Türkiye'de de örneklerinin çıkmasına neden oldu. Tıpkı **Cem Köksal** gibi. İlk albümü **Seet Me Free!!** (Beni Serbest Bırak) ile Köksal gitardaki yetkinliğini, virtüözülüğünü kanıtıyor. Sıkı bir J. S.Bach hayranı olan Köksal'ın Bach'ı keşfetmesi müzikal bakışını farklı yönde geliştirmiş. Yine **Malmsteen**'a olan hayranlığı da hemen hissediliyor. Bu benzerlik ilk başta olumsuz bir etki yaratsa da, Köksal'ın başarısını gözlemlemiyor. Gitar çalmadaki ustalığı sarsıcı. Şarkılar kusursuz yorumlanmış. Özellikle **For Amadeus** adlı şarkı; klasik müziğin o eşsiz, berrak, su gibi akışını belleğimize resmederken, diğer yandan da bizi hüznün uçurumlarında gezdiriyor. Yine Violin Concerto No 1 In Ob - Minor adlı şarkı da insanı aynı madene götürüyor. Life ise Blode On Blod ve Winding Road gibi albümün en sıkı parçalarından. Dinlerken sizi çok bildik, belki de eski, küllenmiş aşklara, yabancı olmadığınız, ama unuttuğunuz, derinlerde bir yerde kanayan yaralara götürüyor. Hani biraz önce de sözünü ettiğim, görüntünün ger-

çekliği yok ettiği o durumdan kurtarıyor. Romantik bir virtüözün parçalanmasını, Barok dönemin masalsılığını yaşıtıyor. Akustik baladların yanı sıra, yer yer heavy metal ritimlerinin de rastlandığı Set Me Free!! hayallerin dikenleşmesine izin vermiyor. Beni öpüp iyileştiriyor. H

Aynı En Güzel Şarkı Sözü

Geçtiğimiz ay uzun süren sessizliğini bozarak **Yan Yana Fotoğraf Çektirelim** adlı albümünü çıkaran

Nazan Öncel, pop müzik içersinde önemsediyim birkaç isimden biri. Şarap tadında, bahar hüznündeki bu şarkıları nerdeyse bir aydır sürekli dinliyorum. Hani pop müzik nasıl olmalı sorusuna verilmiş en iyi cevap Yan Yana Fotoğraf Çektirelim. Hırçın, sert ve dobra bir kadın Nazan Öncel. Şarkıları da öyle; her ne kadar hüznün dozu yüksek de olsa fıkır fıkır, baştan çıkarıcı bir yanı da var bestelerinin. Lirikler de şiir tadında. Özellikle de; Beni Hatırla, Küçük Gemiler ve Hayat Güzelmiş oldukça sarsıcı.

Hayat Güzelmiş

Ne yürüdük sokaklarda yan yana
Ne dolaştık avare
Aynı yerde uyumadık uyanmadık
Hiçbir gün hiçbir kere
Olmadı
Olmadı
Hayat güzelmiş - miş
Çiçek açarmış - miş
Dünya dönmüş - miş
Kuşlar uçarmış falan filan
Ne güneşe uzandık yan yana
Ne yağmurda ıslandık
Bir vapura atlayıp bir sabah
Hiç gittik mi bir yere
Olmadı
Olmadı
Hayat güzelmiş - miş
Güneş doğarmış - miş
Yağmur yağarmış - miş
Utanmadan

Özlü Sözler

Ben gerçekten çok yönlü biriyim.
Bazı sabahlar prenses gibi, başka
bir gün de savaşı olarak uyanıyorum.
Özlem Tekin

İstanbul'dan bir sound çıkarmakla
meşgulüm. Taşı sıkıp, suyunu
çıkarmak delikanlılar.
Bizon Murat (Siya Siyabend)

Ben de Frida gibiyim.
Nazan Öncel

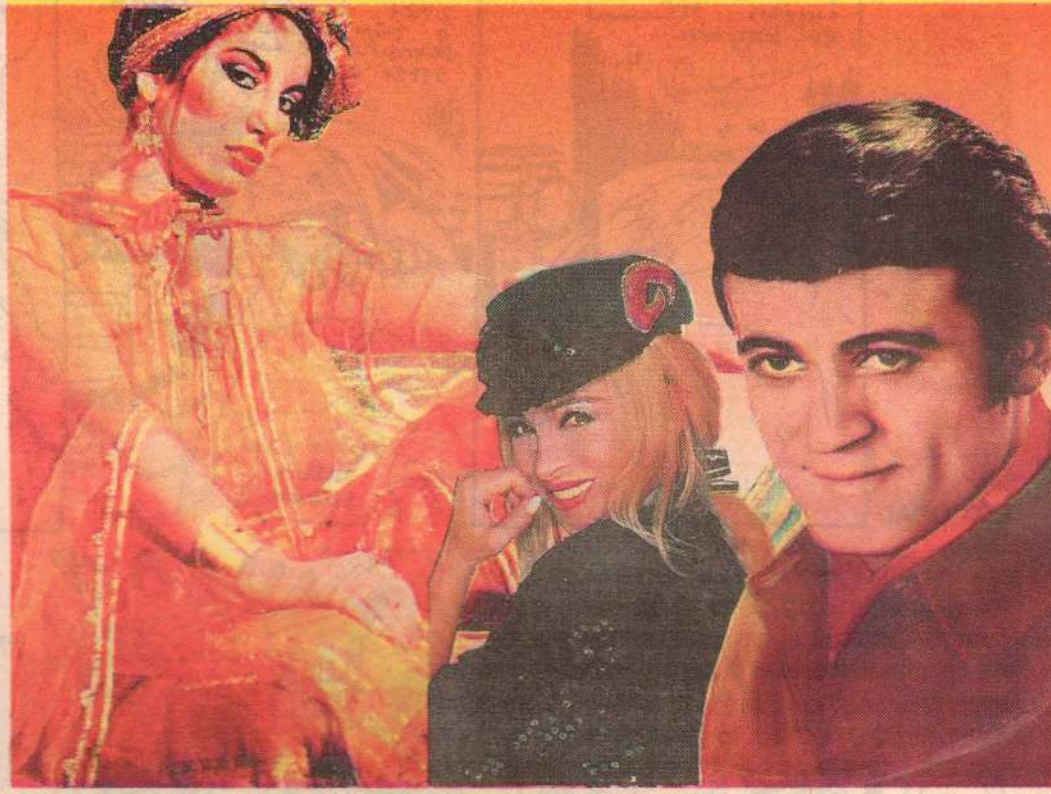

Hafif Türk Pop Tarihi: 70'ler

70'li yılların ilk günlerinde 'sürüp giden anarşik olaylar' kazanını herkes keyfince ve kendisine yarayacak bir şekilde kaynatmakta ve karıştırmaktaydı. 'Türk Silahlı Kuvvetleri'nin bu olaylar karşısında duyduğu rahatsızlık', her gün farklı kaynaklarca gündeme getiriliyor, korkuların hız kesmesi engelleniyordu. Bu gelişmelere, bir de "Konya bağımsız milletvekili Prof. Necmettin Erbakan ve on yedi arkadaşının, sağ cephe boşluğunu doldurmak amacıyla Milli Nizam Partisi'ni kurmaları" eklenince iş daha ürkütücü bir hale gelmişti. Sağda boşluk filan yoktu ve hiçbir zaman da olmamıştı. Ama bu yeni oluşumlar ve bunların çıkış sebebinin böyle ortaya konması, her şeyin giderek ısınacağını gösteriyordu. Büyük bir fırtına kopacağını söyleyenler haksız değildi.

kapatılmıştı. Sendikaya üye dahi olmayan **Halil Aksoy**'un sendikayı ele geçirme çabaları sonucunda oluşan bu durum, başta Muammer Yeşil olmak üzere çoğu insan tarafından kınandı. Muammer Yeşil; "Ar-İş, Ar-İş'e üye olan müzisyenlerindir" demekteydi ama iş isten geçmiş ve sendika kapatılmıştı.

İşin 'müzik' tarafı da farklılaşmaya başlayacak gibiydi. 70'lere, 60'ların sonuna damgasını vurmuş isimlerin hakimiyeti ile girilir. **Hümeysra, Fikret Kızılok, Cem Karaca, Barış Manço, Ajda Pekkan, Erkin Koray** gibi isimler, hakimiyetlerini, bir zaman sonra **Şenay, Melike Demirağ** gibi "Sosyalist" düşüncüyü ama açık ama kapalı bir

çok olmak üzere, müziğe bambaşka niyetlerle girişmemiş epeyce sayıda insan bu yöne yüzünü dönecek ve sahnelerin yanında; grev alanlarını, sendika toplantılarını, seçim mey-

potların kucağına doğru yuvarlanmaya başlayınca, Türk popu da bundan nasibini alır ve memlekete hakim olan '**karamsar hava**', '**gelecek korkusu**', dinlenen müziğin de değişmesine yol açar. 'Köyden kente göç'ün hızlı rüzgarı ile zaten bir süredir poptan uzaklaşan kulaklar, 70'lerin ikinci yarısında arabeske daha fazla teslim olmaya başlar.

TRT'nin Eurovision macerası, Türk popuna bir zaman için nefes aldırır ama yok oluşuna engel olmaz. Türk popu, hiç soluğunun çıkmayacağı birkaç yıllık uykuya daldıktan önce, **Zerrin Özer**'in "Gönül" ile ilk örneğini vereceği 'disco-dans' akımı ve **Selami Şahin**'in arabeskten çok da uzak sayılmayacak şarkıları ile bir nefes alma imkanı bulur ama sonradan bu da yetmez. O zamanlar, sabah akşam 'tüyleri diken diken olmayan', yerli yersiz ağlayan **Zerrin Özer** ve **Uslan Artık Deli Gönül**'ü ile, **Selami Şahin** ve etrafındaki kızlar (**Gülistan Okan, Meral Zeren** ve diğerleri...) 'pop' sevdalılarına ancak birkaç aylık bir rüya yaşatabilmişlerdir.

İşin gerisi 'itiraz'lı, 'beddua'lı, 'mahşer'li gelecektir. Zaten Çizmeli Ressam, her yanı kana, her vücudu elektrige boğmuş, hiç kimsenin sırtından sopasını eksik etmemişken, kimin başka şey dinleyecek hali kalırdı ki? H

POPÜLER ANŞİKEPİNDİ ŞİRİBOM'UN 'Ş'Sİ (YA DA ÇİRİPA'NIN 'Ç'Sİ): GÖKBEN

Türk popunun en kendine özgü şarkıcılarından **Gökben**, 25 Kasım 1951 İstanbul doğumlu. 60'lı yılların sonunda bir film ve fotoroman oyuncusu olarak işe başlamış olan **Gökben**, kısa bir süre sonra bundan vazgeçmiş ve **Yankılar Orkestrası**'nın solisti olarak şarkıcı olmaya karar vermiştir. Bu orkestra sonrası **Yurdaer Doğulu**'nun grubunda da çalışan **Gökben**, 70'li yılların hemen başında yalnız çalışmaya başlamıştır. Sanatçı bu sıralarda ilk plağını yapmış ve dönemin en önemli söz yazarlarından **Sezen Cumhuri Önal**'ın sözlerini yazdığı "**Sevdiğimi Bile Bilmeyecek**" adlı şarkı ile 'plaklı sanatçı' kervanına katılmıştır. Pek de ses getirmemiş olan bu plaktan sonra, **Gökben**, şansını "Züleyha" ile dener. Mükemmel bir düzenleme ile zımba gibi bir şarkı haline gelmiş olan "Züleyha" da ne yazık ki **Gökben**'e beklediği çıkışı getiremez. Bunun için, bir süre daha geçmesi ve sanatçının **Ali Kocatepe** ile tanışması gerekmektedir. Ali Kocatepe ile tanışma, **Gökben**'in hayatını tamamen değiştirir ve Ali Kocatepe'nin firması I Numara'dan arka arkaya çıkan 45'likler ile **Gökben** hem çok satar, hem de kendisine çizilen yeni yol gereği.

Türk popunun 'şen şakrak' şarkıcılarından biri haline gelir. Bu dönemi başlatan ilk plak olan "Derdim Var Dağlar Gibi" kısa bir sürede listelerin en üst sıralarına çıkar. Bir sonraki plak olan "Şiribim Şiribom" da epeyce büyük gürültü koparır. Bu şarkı, bugün bile, eleştirmenler tarafından, Türk popunun en 'kült' şarkılarından biri kabul edilir. "Çiripi Çiripa", "Aşkla Pazarlık Olmaz", "Akılsız Başa Fayda Yok" ve "Diri Dahdar" gibi çok satan, öte yandan da dinlendiği anda unutulmuş 'hafif' plaklar yapan şarkıcı, arabeskin yükseldiği 80'lerde, **Zerrin Özer**'in "Gönül" ünün yolundan giderek, eski şarkılara 'disco' havası vermek istemişse bile yeterli ilgiyi toplayamamış ve zamanın diğer şarkıcıları gibi arka plana çekilmiştir. Halen de çekildiği bu yerdedir.

Türk popunda, bunun ilk işareti de, "Türk ve Batı müziği sanatçıları'nı aynı isim altında toplayan ve memleketimizin en güçlü sendikası olan" **Ar-İş**'in mahkeme kanalı ile kapatılması oldu. Ar-İş ile, 'yalnız Türk müziği sanatçıları'nı kapsayan' diğer bir sendika olan **Ankara Müzik-İş** arasında, uzun bir süredir devam eden birleşme çabaları kayda değer bir sonuca ulaşamamış ve "1950'de kurulan Türkiye'nin en güçlü müzik sendikası olan Ar-İş", Ankara'daki sendikanın başvurusu üstüne mahkeme ve icra kararıyla

şekilde benimsemiş isimlerle paylaşmak durumunda kalır. Çünkü, memlekette artık **Bülent Ecevit** rüzgarları esmektedir. 'Karaoğlan-Mavi Gömlek-Beyaz Güvercin' üçgeni içinde gelişen 'Sosyal Demokrasi' hareketi, kısa bir zaman içerisinde Türk Popu içinde de karşılığını bulur. Artık "**mesajı olan şarkılar**" devrine girmişizdir. Başta **Timur Sel-**

danlarını şenlendirecektir. Ancak, Ecevit'in yükselişi durulur ve memleket hızla 12 Eylül'e, sonradan manzara resimleri karalayacak des-

Ayin ('On' olmayan) Emir'i

70'lerin Arda Kardeş'ine, Neşe Karaböcek'in (Allah'tan adını hatırlamıyor olduğumuz) oğluna, 'Küçük Kız' Ayça'ya ve diğer birkaç ufak tefeğe, 90'ların bir cevabıydı Emir. "Hatırlar mısınız o günleri, ne güzeldi, çocuk şarkıcılar bile vardı" ya da benzeri bir tatsız muhabbet sonrası karşımıza çıkarılmış bu çocuğun en büyük özelliği Teoman hayranı olmasıydı. Teoman'ın da destek verdiği "Kral Benim" albümünden sonra bir başka özelliğini daha kavrıdık: Çok bilmiş bir çocuktu, en az Teoman kadar hem de.

ergenlik öyküleri

Ergenlik Öyküleri'nin
bu ayki konuğu gazeteci
yazar sevgili
Güldal Kızıldemir.

Ayakkabılarım Habire Küçülüyor

Çok eski bir anı. Sözler yok, sadece görüntüler... Çok koyu kırmızı bir zemin üzerinde genç bir kadın... Çıplak. Birileri geliyor, tanımadığım birileri. Koyu kumral, gür, dalgalı saçlı genç kadının incecik bedenini havalandırıyorlar. Koşmalar...

Çatı katındaki yatak odamızdayız. Yaşlı bir kadın ılık süt içiyor... "Çabuk dik kafana. Hooop... Af-yet olsun!" Üstümüzü örtüp gidiyor. Kalkıp camın buğusunu siliyorum. Aşağıya bakıyorum. Sokak lambasının ışığında teyzemle babam konuşuyorlar. Camın buğusuna, bildiğim tek resmi çiziyorum: Dünya Adam. Bir de, bir sürü benek. Hepsinin adı: "Gözünü kapamış, uyumuş."

Evin her zamankinden farklı sesleri yavaş yavaş kesilip, ışıklar birer birer sönüyor. Abim elleri yastığın altında, uyuyor. Ayışığı, kumral, uzun saçlarını, beyaz yüzünü aydınlatıyor. Sabaha karşı çişim geldiğinde onu uyandırıyorum. Alt katta, tuvaletin kapısında uyuklayarak bekliyor beni: "Hadiii, hala bitmedi mi?" Alerjim nedeniyle bana yasaklanan hiçbir şeyi yemiyor. Gizli gizli ağzına minnacık bir çikolata parçası olsun atmıyor. İkram edildiğinde, "Teşekkür ederiz, bize yasak" diyor. Okula giderken servis arabasının arka camından, minibus bit kadar olup gözden kaybolana kadar el sallıyor bana. "Arkamdan ağlamazsan, dönünce sana

okulu anlatırım" diyor. Lale Şehsuvaroğlu'nun dişinin sallandığını, Atalay'ın derste kustüğünü filan, ben hep biliyorum. Her gün okuldan dönünce elini mideme koyup, öğlen o yokken neler yediğimi bir bir sayıyor. Gözyaşlarımı da yok edebiliyor. Köpeğimiz Dick hareketsiz kaldığı gün, ben ölmüş sanmışken ayağa kaldırdığımda, "Ben ölürsem beni de canlandırabilir misin?" diye soruyorum. "Senin ölmene izin vermem ki!" diyor.

"Ya gene de ölürsem?!"

"O zaman ben de ölürüm" diyor. "Ölene kadar ve öldükten sonra hiç ayrılmayacağız" diye söz veriyoruz birbirimize.

Zaman

Büyüyorum. Gözle görülür biçimde büyüyorum. İlk önce arkadaşlarımız anlıyor büyüdüğümüzü. Benim kız arkadaşlarım, onun yanında çok rahat değiller. Bazen seslerini alçaltıyorlar konuşurken. O anlıyor, o zaman, yanımdan yavaş yavaş uzaklaşıyor. Arkasından bakıyorum. Peşinden gitmek istiyorum. Onun arkadaşlarının da ben-den sakladıkları sırlar var. Onu bir yere çağırırken "Kardeşini getir-

me" diyorlarmış. O futboldan nefret ediyor. Ben oje sürmüyorum. Büyümek istemiyorum. Direniyorum. Bacaklarım, kollarım, kalbim, her yerim ağrıyor. Bütün bir yazı Camus'nün Yabancı'sını defalarca okuyarak, mutfakla balkon arasında geçiriyorum. Mutfak musluğuna eğilerek şeftali yiyorum, baskım balkon masasında uyuyorum. Büyümek bitmek bilmiyor. Ayakkabılarım habire küçülüyor.

Başkaları

MODS diye bir grup kuruyoruz. Herkesin alınmadığı bir tür çete bu. Kabul edilecek insanları biz seçiyoruz. Adımızı duymayan kalmıyor. İzmir'den, Ankara'dan, Samsun'dan gençler bize mektuplar yazıyor, bizle tanışmak için İstanbul'a gelenler var. Herkes bizle tanışmak, bize yakın olmak istiyor. Kim olduğumuzu merak ediyor. Biz kimiz? Abimin bir balerin sevgilisi var. Ben bir balete aşık oluyorum. Dördümüz birlikte geziyoruz.

Yolculuk

Boğaziçi Üniversitesi'ne yatılıyım. Hemen hemen her gün posta kutumda bir mektup biliyorum. Hindistan'dan, Nepal'den... Bakh-

tapur'da önünden minicik iki kız çocuğu yürüyormuş... Benim okumayı öğrendiğim küçüklük kitabım varmış ellerinde: Yazıları farklıymış ama eminmiş o olduğuna... Almış eline, bakmış. Resimleri tıpatıp aynıymış: Maymun Kedinin Maceraları... Bir gün şehre gelen bir sirk kumpanyasına sızıp onlarla uzaklaşan ve ailesini özleyip dönmek isteyen bir yaramaz yavru kedinin başından geçenler...

Ayrılık

Bir Ocak akşamı, alacakaranlıkta, Bebek'te, yatakhane'nin kapısında vedalaşıyoruz. Deliler gibi yağmur yağıyor. Dönmemek üzere uzaklara gidiyor. New York'a... Doğum gününe altı gün var. Bundan böyle doğduğumuz günlerde yalnızız... Oradan yolladığı ilk fotoğrafı çekmeceme saklıyorum. Boşalttığım her evde, bavuluma ilk onu koyuyorum.

Hatırlayış

New York'ta, uzun yıllar sonra, bir sabah kahve içerken, yıllar önce kırmızı zeminde yatan genç kadını soruyorum. Hatırlamama şaşıyor. "O kadar küçüktün ki..." diyor. "Üstünde pembe geceliğin, merdivenin parmaklıkları arasından aşağıya bakıyordun. O resmin hiç silinmedi gözlerimden!"

Dick'i canlandırdığı günü hatırlamıyor. Dick'ten "köpek" diye bahsediyor. Sarıydı sanıyor. H

İçimden
"benim için
gelsin, isterse
kalsın, hay hay
buyursun
gelsin, hay hay
temelli
kalsın..." diye
mırıldanmaya
başladım. Nazan Öncel henüz bu şarkıyı
yapmamış; kimin umurunda!

İç Dikiş

ALTAY ÖKTEM

altayoktem@yahoo.com

İhtiyarın Hatıra Defteri - 6

"Ya bunların hepsi beni mi buluyor" derler ya, ben bu cümleyi hiç kurmadım. Çünkü biliyorum, gerçekten de hepsi beni buluyor.

Yine üniversite yılları. Ortalık kış kıyamet. Kar yolları kapamış, sokağa çıktığın an bıyıkların buz tutuyor, basbayağı sarkıyor dudaklarından aşağı. Tabii benim de bıyığım var o zamanlar; devrimci bıyığı! 12 Eylül falan olmuş ama henüz umudumuzu yitirmemişiz. Ortalıkta Baudrillard yok henüz, simülasyonun farkında bile değiliz. Toplum da basbayağı toplum hâlâ; popüler kültürün tüketim nesnesi olan sanal kalabalık aşamasına gelmemiş daha.

12 Eylül'den sonraki uzun sessizlik dönemi bitmeye, tek tük de olsa öğrenci eylemleri görülme-ye başlanmış. Biz de patlatmışız tabii birkaç eylem; yani kampüs karışık.

O zamanlar ortalığı kasıp kavuran, neredeyse yaptığı her haberle ses getiren Nokta dergisinden bir muhabir gelmiş Edirne'ye. Öğrenci olaylarıyla ilgili bir haber yapacaktı. Yaka paça tutup yanıma getirdiler, "işte," dediler, "sana istediğin bilgileri verebilecek kişi burada!"

Değil bilgi vermek, ağzımı açıp bir tek kelime bile edemiyorum. Karşımdaki hatun gazeteciye falan benzemiyor; manken desen, yok öyle bir manken. Artist desen, gerçekten öyle artist görmedim. Ancak Pirelli takvimlerindeki top modeller yarışabilir onunla.

"Uzun uzun konuşmamız lazım," dedi. "Şöyle rahat edebileceğimiz bir yere gidelim... Evin yakın mı?"

Sadece konuşsamam iyi, kıpırdamıyorum bile. Sanki bıyığım değil, bütün vücudum buz tuttu. Dondum kaldım. Sonra

Isırma eylemi, insanın baş edemediği olaylarda ortaya koyduğu en ilkel tepkilerden biridir. Isırma hareketleri, şiddeti, ısırdığı yer ve dişlerin geçirilme şekli olarak çeşitli sınıflara ayrılır. En tehlikeliler bebekleri ya da çocukları, kimi zaman da sevgililerini ısırarak sevenlerdir. Bizler bunun masum bir sevgi gösterisi olduğunu düşünürüz, hatta kimi zaman onlar gibi sevgimizi gösteremediğimiz için kendimizi sorunlu olarak algılar, psikoloğa gitmekten kendimizi alamayız. Oysa gelişmiş duyu organları her zaman iyi değildir. Bebeklerinizi ve benliklerinizi uzak tutun bu kemirgenlerden...

Onur Yılmaz

Alice'in elinde jilet aynanın karşısında. Aynanın hafızasında güzelliklerden çok kan süzülüşleri. Evin içinde dingin bir sessizlik. Alice çıplak. Kalçası, .mı, bacakları ve göğüsleri kesilmeyi bekleyen kocaman et yığınları. Aynanın görünmeyen yüzü ilgi çekici. Elindeki jilet vücudunda gezinirken her şey ne kadar da huzurlu. Ve evin içini dolduran Alice'in baldırını kesen jiletin ete girişi sesi. Artık Alice'in boynundaki tek yük LSD ve Alice halüsinasyonlar diyarında. Aynadan bakınca görüyor arkasındaki kalabalığı, sandalyelere oturmuş bir grup orta yaşlı erkek. Alice veli toplantılarının en uzun konuşulan öğrencisi. Sağ eldeki jiletin nefesi sol bilekteki damarın ensesinde. Keskin, derin ve hızlı sol damarın bu dünyada en son hatırladıkları. Alice'e huzur veren kasıklarına çarpan başka kasıkların varlığı, çünkü Alice büyük kızların hayalindeki orospu.

Şule Er

Bu öyle bişi ki.. onun çektiği acıların aynısını yaşamak.. o benim olmasa da ona sadık kalmak.. yemek yerken aklıma gelirse boğulma tehlikesi geçirmek.. insanlara yanlışlıkla onun adıyla hitap etmek, rüyalarımda hep onu görmek.. o benim değilse bile, etrafındaki herkesi delice kıskanmak.. mektuplar yazıp, bir türlü verememek.. her gece onu düşünüp, ona anlatamamak, her şeyin kötü gideceğinden korkup çok ağlamak... sonunda korkunun gerçek olduğunu görmek; hatıralarının lekesinin kaldığı, duyguların telaşlılığı ve korkuların panik atağını yaşadığım, gölgeli beklentiler içinde kıvrandığım hal okyanusu...

Sanem Keçeci

Bedenimi acımasızca kemiren kaygılarımdan arınarak düşünmeye çalıştığım, dünyadaki küçük kaygılı milyarlarca komik insancıktan birisi olduğumu hissedirim ister istemez. Karnım tok olduğu için kendini ufak bir avuntuya kaptırdığım anlara benzer bu. Kendinizi dünyada kaygılanan milyarlarca komik insancıktan birisi gibi hissettiğinizde yüzünüzde az ve muzip bir gülümseme oluşabiliyorsa, henüz umut var demektir. Dozu biraz artırmak gerekecektir. Kendisine, hükmedebileceği daha uygun bir gökyüzü bulana dek buradakiyle idare edecek insan. O kadar kibirli buluyorum güneşi ve ona hiç güvenmiyorum. Onu görmeden önce uyumalıyız.

Tutku Tugyan

kalktık gittik tabii benim öğrenci evine. Ben saf saf eylemleri, öğrencilerin isteklerini falan anlatıyorum, o da kaydediyor teybe. Derken bir şeyler yedik, şarabımızı açtık... "Geç oldu," dedi. "Ben bu saatten sonra nereye gideceğim, kalayım burada!"

İçimden "benim için gelsin, isterse kalsın, hay hay buyursun gelsin, hay hay temelli kalsın..." diye mırıldanmaya başladım. Nazan Öncel henüz bu şarkıyı yapmamış; kimin umurunda!

Gecenin kalan kısmında öğrenci eylemlerinden hiç söz etmedik. İtalya'da basın yayın okumuş, Türkiye'de bütün büyük gazetelerde çalışmış, bir İtalyan'la evli, çocuğunu Roma'da bırakıp buralara gelmiş, hepsinden önemlisi de; otuz iki yaşında... Bendeki de ne göz diye şaşırdım tabii. Taş çatlasa benimle aynı

yaşta gösteriyor. Deniz Gezmiş'le dostluğundan falan söz edince biraz huylandım. Yapıyorum parmak hesabını; bana söylediği yaş bile yetmiyor Deniz Gezmiş'i tanımasına.

Sabah olup da bembeyaz karların üzerine güneşin ilk ışıkları düştüğünde benim rüyam da bitti. Lian giyindi, gitti. Telefon numaralarımızı verdik birbirimize. Bir hafta sonra İstanbul'da görüşmek üzere sözleştik.

Verdiği numaraları defalarca aradım. Yoktu öyle biri. Benimle yaptığı röportaj da yayınlanmadı Nokta'da. Dayanamadım, dergiyi aradım. Öyle bir muhabirleri yokmuş!

Peki neden gelmişti? Buyursun gelsin, isterse kalsın da; amacı neydi?

Aradan birkaç ay geçmişti ki, Nokta'nın kapağında gördüm bi-

zimkini. Kocaman fotoğrafının üstünde şöyle yazıyordu; "Babı-ali'den Bir Lian Mit Geçti!"

Sahiden benimle aynı yaştaymış. Kimliği, basın kartı, İtalya macerası; hepsi sahte, hepsi yalanmış. Ama dolandırmadığı gazete, çarpmadığı yüksek mevkili gazeteci kalmamış. Bütün o gazete yöneticileri, aynı benim gibi çarpılmış, "buyursun gelsin, isterse kalsın" demişler. O da buyurmuş tabii. Çalıp çırpıp kaybolmuş ortadan. En son, tanınmış bir tiyatro oyuncusunun evinde kalmış, kadının mücevherlerini çalarken suçüstü yakalanmış.

O gece Nokta'nın kapağını duvara astım, geçtim karşısına, sabaha kadar içtim. Kimsenin haberi yoktu ama, sadece Babı-ali'den değil, benim şu gariban öğrenci evimden de bir Lian Mit geçmişti! H

Bir dâhi olduğunu herkes kabul ediyor;
Amerika ile Japonya onu paylaşamıyor;
ve dünya ondan bir Nobel bekliyor.

HARUKİ Murakami

“İmkânsızın Şarkısı büyük bir sürpriz.
Herhangi bir edebî eser olarak kabul
edilemez, bize herhangi bir yeni yazarı
da müjdelemiyor; bu eser gerçek bir
dehayı gözler önüne seriyor.”

Chicago Tribune

“Bu sade ve hüznü aşk hikâyesi
Murakami’nin Japonya’da olduğu
kadar tüm dünyada da geniş bir
okuyucu kitlesi kazanmasını sağladı.”

The Los Angeles Times

“Aşkın imkânsızlığı ve şiddeti üzerine
yazılmış bu hüznü roman insanın
tüylerini ürpertiyor. Ama
Murakami’nin asıl başarısı hikâyenin
en umutsuz anlarında bile elden
bırakmadığı
muzip bakış açısında...”

The New Yorker

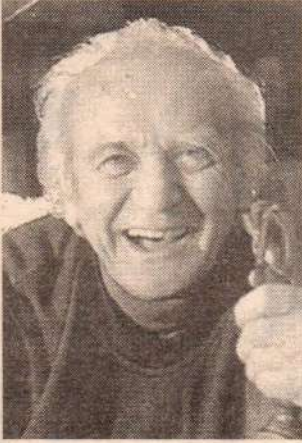
Nasıl oldu ise Muhittin'i I. Şube'de, yani siyasi poliste,
 Sansaryan Han'da sorguya çekerler
 ve ne işle uğraştığını sorarlar bugüne kadar.
 O, marangozluk, yağlıboyacılık vb. işleri sayıp döker.
 Sorgucular başka başka diye ısrar ederler, nedense savcılığını açıklamaz.
 Daha sonra üstüne varılınca: "Horoz dövüşlerinde yan hakemlik" yaptığını söyler.
 Polisler gülmekten iki kat olurlar.
 Sonra kendisine bir isim listesi gösterirler ve
 bunların içlerinden kimleri tanıdığını sorarlar.
 O, "Bunlar sanırım Kore'de şehit düşen Türk askerleridir." diye yanıtlar.
 Oysa komünistlerin adlarıdır listedekiler.

Horoz Dövüşlerinde Yan Hakem Muhittin Ağabey

ARİF DAMAR

Muhittin Gökçek.
 En yakınında olan çok kimse bile onun soyadının Gökçek olduğunu bilmezdi. **Muhittin Ağabey** olarak binilir, anılırdı. Bunun yanı sıra Bahriyeli Muhittin, Amca Muhittin de denirdi. Ben onu 1942'de Adliye Kahvesi'nde tanıdım. O sırada Hukuk Fakültesi öğrencisiydi.

Adliye Kahvesi Sultanahmet'e inen caddenin sağında aydınların, üniversite öğrencilerinin, komünistlerin oturduğu canlı bir mekandı. Muhittin Ağabey her gün orada otururdu. Her gelen dostuna çay ısmarlar, kahveye olan borcu inanılmaz toplamlara yükselirdi. Kahveci kaç kez onu uyarmıştı. Kendi parasını kendi vermek isteyenlere engel olmaması için. Muhittin Ağabey yine bildiğini okurdu. Hukuk Fakültesi'ni bitirinceye kadar orada derse hazırlanır, gazeteleri orada okurdu. Muhittin Gökçek'e herkes ondan yaşlı olanlar bile Muhittin Ağabey derdi. Çakır, çolak, topal tamlamaları gibi. Dostları, arkadaşları çok çeşitli çevrelerden insanlardı. Ressam **Nuri İyem**, şair **Rifat Il-**

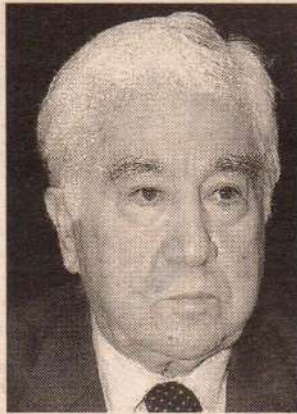
gaz, Siyami Ersek, Yaşar Kemal, Şevki Akşit genel olarak sol eğilimli çevreler içinde yaşamıştı. Siyami Ersek'e Mızrak Siyami derdi. Siyami Ersek Tıbbiye'de okurken başında kavak yelleri esen, çapkın, dalgacı biriymiş, Muhittin'in baskı ve zorlamasıyla Tıbbiye'yi bitirmiş. Muhittin'in hiçbir ar-

zusunu, isteğini yerine getirmezlik etmezdi. Az kalsın en yakınlarının arasında olan Aziz Nesin'i unutuyordum. "**Markopasha**" dergisi çıkarken rahmetli Nesin'in yanında, yardımcısıydı. Bu konuya sonra değineceğim.

Muhittin'e Bahriyeli denmesi, **Nazım Hikmet** gibi Deniz Harp Okulu'nda okumuş, sonra ihraç edilmesinden. Amca denmesi ise orda okurken öğretmenlere Amca demesinden ötürüdür. O hocasına her gün bir birinci sigarası aldırır mış, almazsa o hocayı kız kardeşine kur yapmasını herkese ilan edeceğini belirtmesinden. O hocasının ölen bir arkadaşının ardından: "Ruhi tayyibi cennetialada tayanar etsin." Deniz Harp Okulu'ndan ihracının nedeni ise geminin güvertesinde talim yapılırken bir komut üzerine kendini denize atması olduğunu söylerdi.

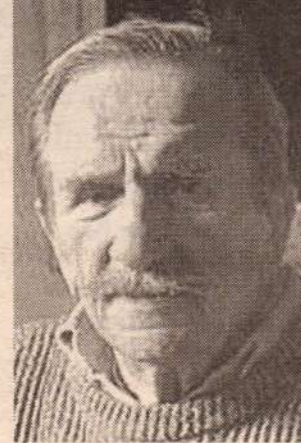

1944'de ben Ankara'ya göçtüm. Önce bir süre Şevki Akşit'lerde, bir süre **Köylü İbrahim (Erdem)**'le Cebeci'de bir gecekonduda, sonraları 1947 Temmuz'un 14'üne kadar o zamanki adı **Hergele Meydanı** olan **Aşiret Han**'da yaşadım. Ama tek başıma değil. Birçok arkadaşımız ordan geldi geçti. Önce tek odaydık sonra bir oda daha tuttuk. Orada kimler mi kaldı: **Kemal**

Sadık Göğceli yani **Yaşar Kemal, İhsan (Yelfe) Hasırcı, Patrıyot Hayati, Cahit Güçlü**, arkeolog **Nezih Fıratlı** ilk aklıma gelenler. Aşiret Han'da komün hayatı yaşıyorduk. Benim gibi işi olan çalışan da vardı, işsiz, öğrenci olan da. Ankara'da yaşanabilir bir düzen sağladıktan sonra Muhittin Ağabey'i

Ankara'ya çağırdık, savcılık stajını yapması için. Geldi. Yıl 1946 olmalı. Göğceli Yaşar Kemal de bizimle idi. Göğceli gelirken derlediği tekerlemeleri de birlikte getirmişti. Dil Kurumu'na başvurdu. Yaşar'a 'bunların transkripsiyonunu yap öyle geçir' demişler. Bu sözcüğü ilk kez duyuyor, öğreniyorduk. Yaşar'la Muhittin Ağabey istenileni yaptılar. Göğceli'nin eline oldukça büyük bir para geçti. Bugün gibi ak-

lımdadır. Göğceli'ye yeni bir ayakkabı almak için çarşıya çıktık. Bir dükkanda çok güzel bir ayakkabı gördük, fiyatı 45 lira. Ben pahalı buldum. Başka bir yere bakmak için çıktık yolda Yaşar Kemal, "Arif" dedi "Acaba 40 liraya vermez mi?" O ayakkabıyı pek sevdiğini, beğendiğini anladım. Döndük ve 45 liraya o ayakkabıyı aldık. Yaşar Kemal'le ilgili anılarımı ilerde anlatmak üzere Muhittin Ağabey'e dönüyorum.

1946'da çalıştığım Ticari İşletmeler yöneticisi **Osman Memik Bey** beni kendi isteğimle Kars'a, Kars Süt İşletmesi'ne görevli olarak gönderdi. Çift maaş alacaktım. Serde romantizm de vardı. Sevdığım kızı, nişanlımı bırakır, uzaklara gidersem sevdamız daha büyüyecek, derinleşecek diye düşünüyordum. Oysa hiç de öyle olmadı. Bu ayrılıkta onu, **Günel Davran**'ı ebediyen yitirdim. Günel, bensiz de yaşayabileceğini algılamış. Ankara'da arkadaşım **Doğan Aksoy**'un evinde bir a n l a m d a devrimci nikahımızı da kıymıştık. Kimler var-

di: Yaşar Kemal, Şevki Akşit, Enver Gökçe, Ruhi Su, Nilüfer, Selma Kurdakul, Solmaz Aksoy (General Muzaffer Tuğsavul'un kızı), Muhittin Ağabey şu anda anımsadıklarım. Nilüfer'in kızkardeşi, sonra Mahmut Dikerdem'le evlenip ayrılan Jale'yi çağır-mamıştık. Bütün beni tanıyan, seven ço-ğunluğu Dil ve Ta-rih'te öğrenci olan yüzlerce arkadaşı ça-ğırılmazdık. Evet, ben Kars'ta bulunurken Muhittin Ağabey Kastomonu'nun Taşköprü ilçesine savcı olarak atanır. Taşköprü kay-makamı Kastomonu'dan gelecek otobüs şoförüne savcıyı almadan gelme diye emir verir. Otobüs di-yelim akşam saat 5'te kalkacak, savcı ortada yok. Yolcular bağırıp çağırmaya başlarlar, yaygara çıkar, saat 6'ya doğru yolcular şoförün yakasına yapışır otobüsü kaldırma-sı için neredeyse patlayacakken, Muhittin otobüsün üstünde yükle-rin arasından başını uzatır ve şofö-re hareket etmesini söyler. Doğal olarak herkes çok şaşırır, şoför

binbir ricayla onu aşağıya indirir ve yanına oturtur. Muhittin kendisinin orada çok rahat olduğunu söyle-meden edemez. Muhittin Ağa-bey'in savcılık mace-rası uzun sürmez. Adliye Vekilliği'ne bir dilekçeyle kendisine zabıt katipliği filan gi-bi bir memuriyet ve-rilmesini ister. Nede-ni şudur: O yıllarda yol parası diye her köylüden yılda 6 lira vergi alınıyordu. Vermeyenler, vere-meyenleri savcının tutuklayıp bir ay ya-hapis ile cezalandırması ya da yol yapımında birkaç ay çalıştırması zorunludur. Muhittin bu yasa-yı uygulamaktan kaçınır. Kaymakam, yargıç sıkıştırırlar. Muhittin bu ver-giyi kendi cebinden ödemeye baş-lar. Ama o kadar çok köylü vardır ki veremeyen, başa çıkamaz. İşte Cumhuriyet tarihinde ilk ve isteği de yerine getirilmeyince istifa edip İstanbul'a döner. O sırada Aziz Nesin'le Sabahattin Ali'nin çı-kardığı Markopaşa dergisinde çalış-ır. Aziz Nesin'in sanılan birçok laf, örneğin "Ne sağcıyız ne solcu

futbolcuyuz futbolcu" Muhittin'indir. Muhittin Ağabey Sakallı Celal gibi şifahi adamdı. Tek bir sa-tır yazı yazmamıştır. Ama çok oku-yan, çok kültürlü bir insandı.

Nasıl oldu ise Muhittin'i I. Şu-be'de, yani siyasi po-liste, Sansaryan Han'da sorguya çe-kerler ve ne işle uğ-raştığını sorarlar bu-güne kadar. O, ma-rangozluk, yağlıbo-yacılık vb. işleri sayıp döker. Sorgucular başka başka diye ısrar ederler, nedense savcılığını açıklamaz. Daha sonra üstüne varılınca: "Horoz dövüşlerinde yan hakemlik" yaptığını söyler. Polisler gülmekten iki kat olurlar. Son-ra kendisine bir isim listesi göste-rirler ve bunların içlerinden kimle-ri tanıdığını sorarlar. O, "Bunlar sanırım Kore'de şehit düşen Türk askerleridir." diye yanıt-lar. Oysa komünistlerin adlarıdır listedekiler.

Muhittin'in Ankara'da bulunduğu sıralarda Dil ve Tarih'te okuyan iki kızkardeş Leyla ve Selma Özbay da

vardır. Selma yanlış bir evlilik yapar Konya'da öğretmenken. Ayrılır ve İstanbul'a gelir. Leyla Özbay Sel-ma'ya genç olduğunu yeni bir evli-lik yapmasının iyi ola-cağını söyler. Selma, ben Muhittin Ağa-bey'den başkasıyla ke-sinlikle evlenmem diye dayatır. Bu konu arka-daşlar arasında duyulur. Şevki Akşit hemen devreye girer ve Mu-hittin'e Selma ile ev-lenmesi için baskı ya-par. Muhittin işsizdir. Ablasının yanında ya-şamakta, evlenmeyi aklının ucundan bile geçirmemek-tedir. Şevki'ye, "Yahu sen deli misin, ben nasıl evlenirim. Bı-rak Allah'a" filan diye sa-vuşturmaya ister. Durumunu Selma da biliyordur. O ille de Muhittin'le evlenecektir. Şevki inatçıdır. Yaka-sını bırakmaz Muhittin Ağabey'in. Ve mutlu son gerçekleşir. Şimdi Selma'nın Ferhat Gökçek adında babası gibi yakışıklı, yüksek ögre-nimli aslan bir oğlu vardır. Onlar babalarını biz Ağabey'imizi bir on yıl önce sonsuzluğa uğurladık. Gö-mütüne yıldızlar yağıyor. H

bir ara garson kılığında soyunma odasına girmeyi başardım!

çaycı tan cemal

ruı costa çay içelim der, harareti bastırır hem.

- FATİH HOCA DEMLEMİŞTİ Bİ GÜN

ÇAYI HALA UNUTMAMI

RUI COSTA

diop da bağırır huoop! benimkisi açık olsun.

PAPE BOUBA DIOP

inamoto'nun cebi çalar ama tepki vermez hiç.

JUNICHI INAMOTO

zewlakow, açsana lan telefonu der.

- BAK HALA DUYUYO!

candela: belki arayan annendir inamoto!

VINCENT CANDELA

ngobe abi konuşulanlara kıs kıs güler.

DUMISANI NGOBES

sessizliği bozan balaban olur.

- ÇAYLAR NERDE KALDI VA?!

ROSKO BALABAN

dışarda seyirci çaycıya tezahürat yapmaya başlar.

SHIZUOKA Stadium Ecopa (50.000)

conceição, çaycının 40 bin kişiye nasıl çay yetiştireceğinin hesabını yapar içinden.

-TANESİNDEN

1 YÜZ KAZANSA ÇARP ONU KIRK BİNLE ODO ÇOK ZEKİCEL..

SERGIO CONCEIÇÃO

jeremies saçlarını düzeltir, ben sonra konuşcam der.

- SONRA KONUJAM DEDİM YA!

Jeremie Jenkinson

takım arkadaşı bierofka bozulur bu duruma.

- MADEM KONUJMUJAN SAÇLARINI NE DÜZELTİJON?

Daniel Bierofka

desailly araya girer ve çayların gelmesini sağlar.

MARCEL DESAILLY

hüüüp!... hüüüüp!... hüüüüp!... hüüüüp!

çay keyifleri yerine getirir.

INCHEON

mjallby bi isveç türküsü okumaya başlar.

JOHAN MJALLBY

martinez, kosta rika'da bıraktığı sevgilisini hatırlar.

AH ESMEYALDA AH SENİ DE ALDIRACAM YANIMA

GILBERTO MARTINEZ

kawaguchi çoşar, birer çay daha söyler.

YOSHIKATSU KAWAGUCHI

hakemin acı çılgık gibi çalan düdüğü sesini ilk duyan fadiga olur.

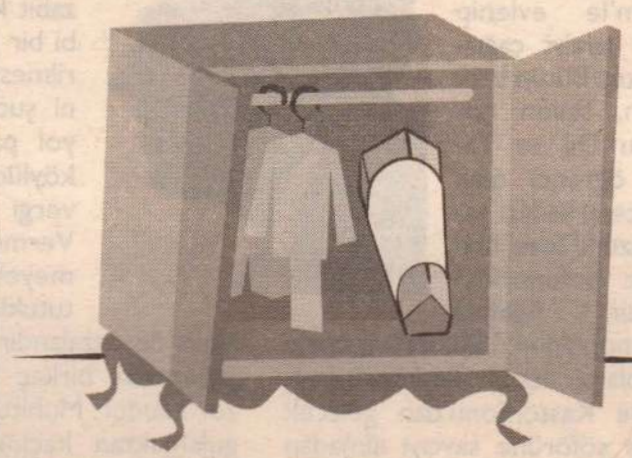
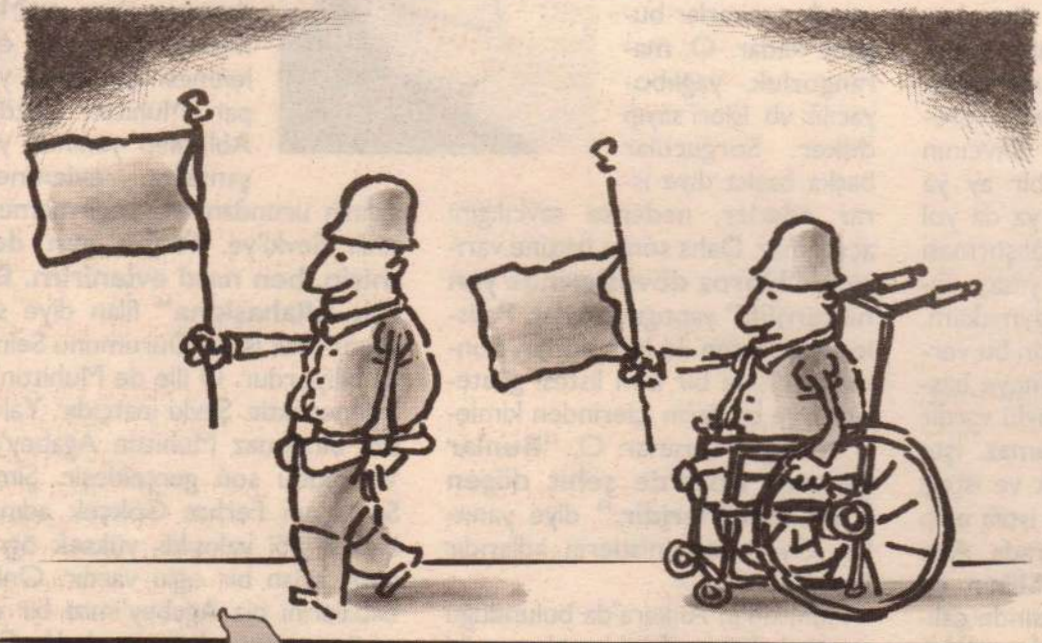
O SES!

çaylarından son bi yudum alırlar ve sessizce sahaya çıkarlar.

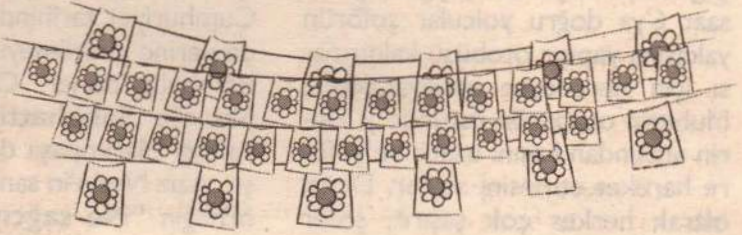
AİLE ÇAY BAHÇESİ Levent Gönenc

Bir milletin, belli bir topluluğun veya bir kuruluşun simgesi olarak kullanılan, renk ve biçimle özelleştirilmiş, genellikle dikdörtgen biçiminde kumaş.

Bayraktan elbise yapmak yasaktır. Yaşarken bayrak giyemezsiniz. Ölünce belki....

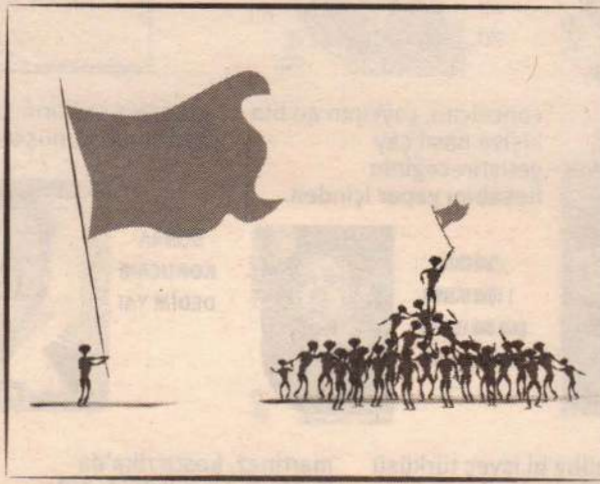
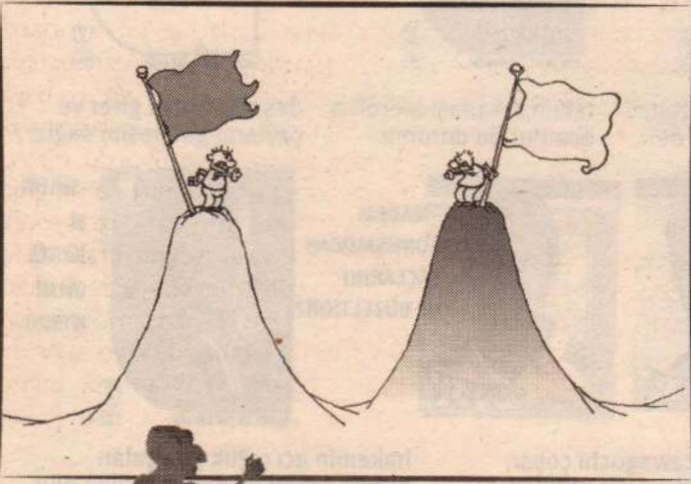
Yaşam hiç bitmeyecek bir bayrak yarışdır; bir önceki kuşaktan aldığınızı bir sonraki kuşağa aktarırsınız...

İnsanoğlu bulduğu yere bayrak dikmeye bayılır, aya bile...

Seçim zamanı dağ-taş parti bayraklarıyla dolar.

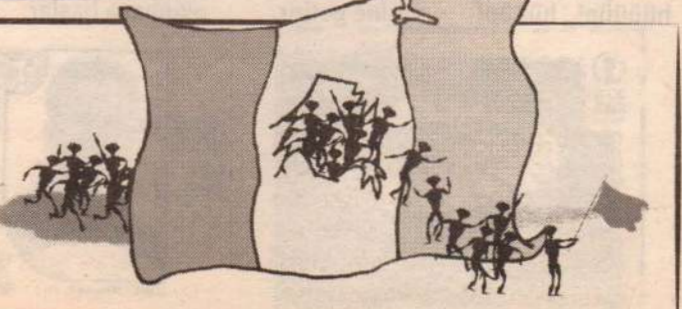

Savaş meydanında bayrağı düşürmek olmaz; bu yenilgiyi kabul etmek anlamına gelir.

Sahip olduğumuz her beden, Fethedilmiş bir kaledir, Eski sevdalardan alınan Intikam adına...

1989 yılında Orta ve Doğu Avrupa'daki otoriter/totaliter rejimler bir biri ardına çökerken, Romanya'da da ilk diktatör Çavuşevski'yu bir gecede alaşağı etmişti. İşte size o günlere ait etkileyici bir görüntü: Muhalefet güçleri ellerine geçirdikleri bayraklardaki komünist sembollerini yırtmış, sokaklar ortası delik bayraklarla dolmuş...

Halk Hikayeleri

ALP BUĞDAYCI

Başlangıç - Sese can verenlerin hikâyelerini söylemek isterim. İnsan bilirse ses can demektir; sesi bilmek, anlamak, insana bir başka can verir, derler.

Uyanış - Öksürerek çapaklarını ayıklayan ses, azgın boğaların mızrağı böğürlerine yediklerindeki bağırsıkları gibi fırlayacak mikrofonlardan. Dokusu kıkırdaktan yapılmış olup açık bir kutuya benzeyen gırtlaktan geçerek ve damlardaki antenlere değerek gündelik hayata asit yağmurları gibi püskürecek. Yanardağların volkanları gibi patlayacak tepelerden, yakacak yeryüzünü. Kapıp sürüklediği canlıları kıpkızıl alevlerin arasında yok edecek. Birazdan ses şehri tamamen kaplayacak, ses ve sis şehri kuşatacak. Verici istasyonlarından yayılan ses bütün cemiyeti saygı duruşundaki yaslı bir siren gibi hazırola bekletecek.

Yüksek gerilim hatlarından inişe geçmeden önce, binbir hikâye barındıran mahzun eviçlerine, rüyalarını parmaklarındaki alyanslarla kerhanelerde sigara içerek arayan heriflere, berber dükkânlarının eril gevezeliklerine dalecek. Okul servislerinin gamsız kahkahalarına değdikten sonra şehrin bilinir-bilinmez lağımalarında tarifsiz bir buhar gibi kaybolacak. Söylenen her söz, hırıldayan her nefes, şapırdatılan her dudak, hatasıyla sevabıyla yekûn halinde çanaklardan kainata dökülecek ve yeryüzü bir sesler cennemine dönecek. Güneş ışıklarını bir yorgan gibi sabahçı kahvelerinde pinekleyen emeklilerle gariban taşra çocuklarına örterken tüpgaz hoparlöründe hayâlî bir şarkı çınlayacak:

“Günaydın saygıdeğmez açlar, günaydın sevimsiz gri şehir; tırnımımm.” Gün yavaşça doğdu işte kalabalık şehirlerin üstüne. İnsanlar sokaklara dökülecek, vapurlara trenlere koşturacak, kahredici mesaiye yetişmek için iştecekler. Uykulu suratlar da var, verimliliği esas alan profesyoneller de. Günlük dedikodularla, âdi zevklerle yamulmuşlar. Ucuz alışkanlıklara kalkışmışlar. Yani vasatın mutluluğuna ermişler.

Çünkü gece muhakkak TELEVİZ izlemişler.

Canlı Yayın - Gün yeni yeni ışıırken tok, gür ve demli bir erkek sesi, incesaz taksimının ardından HALK HİKÂYELERİ diyecek ve kıssadan hisse hikâyeleri başlayacak. Kalın-Ses her sabah aynı saatte bir hikâye anlatacak. Şafak sökmeden tarlasına giden köylü duyacak mesele bu sesi ve şevkle çapalayacak toprağı. Sağlıklı beyazkentli; mutsuz, umutsuz ve ruhsuz birey, hatıratındaki siyah-beyaz bant yayın tadını bulacak bu bükümlü tonlamalarda; ve enerjik tavuklar gibi ofisine giderken, metroda, çokbilmiş ve anlayışlı, uygar bir ifade takınacak.

Tok-Ses bili-

Gözlerin açıkken rüya gör. Yolunu şaşırtmak isteyecekler. Şekerler armağan edecekler. Padişah sofraları kuracaklar.

yor ki soluk alırken akciğerler havayı uzun süre tutamaz. Engele rastlayan hava da sesle beraber titrer. Nefesi yorulmadan dışarı salılabilmek iyi solumak demektir. Söz bile soluk verirken söylenir. Boğaz yolu damak perdesiyle sınırlandırıldığı için sesi zorlamaktan kaçınınız. Ve soluk verirken gitgide artan bir şiddetle ses çıkarınız. Sesin şiddetini çoğaltıp azaltmak faydalı. Gürlüğü ne olursa olsun sesiniz titreyebilir. Demek kısasoluklar vererek gür sesler çıkarılmalı.

Dede - Hikâyenin burasında ekolu sesle canlandırılan Dede söz aldı: “Dikkatli yürüseydin yol sana hakikatin sır perdesini aralayacaktı. Aradığın her ne idiye yolda bulacaktın. Var git şimdi. Ufkunu geniş tut. Gözlerin açıkken rüya gör. Yolunu şaşırtmak isteyecekler. Şekerler armağan edecekler. Padişah sofraları kuracaklar. Rengârenk kumaşlar serecekler önüne. Yağız atlar çe-

kecekler altına. Aldanma. Sadece yürü. Ananın atanın sözü kutludur amma gene de bildiğin yoldan şaşma. Üstelik böyle aval aval gezinmeye devam edersen bu desturları verecek bir başka ak sakallı nûr yüzlü dede de bulamayabilirsin. Elde asâ ayakta çarıkla yollara düşmüşsen pürdikkat ol. Deniz ufkundaki bu top sesleri nerden geliyor anla. Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şen miymiş gerçekten? Anla bunları sevgili kanki. Alo?”

Aman allahım, dedenin sesiyle mikrofon bile hazdan zangır zangır titriyormuş: “Kimse kendi sesini duyamaz. Kulaklar sağırdır ruhun çılgına. Dile can veren kelimeler bilinemez, sesler ve kelimeler seçilemez. Kalpteki damarın

Rengârenk kumaşlar serecekler önüne. Yağız atlar çekecekler altına. Aldanma. Sadece yürü.

atar-ses’ini duymak zor iş. Ses tellerinin aralıklarında boğulmak da var. Usul usul ve sabırla hecelenmeli ki duyulabilsin harfler. Bağırarak iyi değil. Nasır tutar ses. Ve bir NEFES, NEFES diye yakarırısın. Bedenindeki can-ses’e kulak veren yol alır ancak. Doğru soluk al ki uyansın cinlerle şeytanlar. Ve cıvıldak peri kızları karnatlarını fink fink çıparak arşa çıkarınsın seni. Omuzbaşlarına da oturtunsınlar. İşte o vakit kuşun bakışıyla görebileceksin arzı.”

Seher vakti radyodan ak ve berak akan ses pürüzsüzümü: “Ses bantları resimli dervişane yazıları andırır. İki göz ve burun gibi. Döner bantlar ağır ağır ve gece gündüz. Zikreder gibi döner. Ağır ve vakur. Ömürlerini sesin huylarına yatırmış insanlar var. Sesinin vurgununu yiyen iflah olmaz bir daha. Dalga dalga yayılan ses seslerin sahibine bedbaht yollar açar. İhaneti affetmez esirgeyerek vareden ses. Beyaz bir duman örterse dil aralığını, dönüp bir kez daha

yokla ruhunda ne var ne yoksa, senden geriye ne kalmışsa.”

Aynı Hikaye - Yoksa sabah akşam kıssadan hisse hikâyeleri: Büyüklüklerinin sözünü dinle; felâketle karşılaşmak istemiyorsan görme, duyma, bilme. Az git uz git ama arpa boyu yoldan sapma. Hudut dışına falan taşma. Asla. Çocuklarını okut, öğret ve nihayet yurda yararlı bir insan et. Postnişin sahibi televiz dedelerinin nasihat ve teklifleri. Ahali nasıl da iştahla dinliyor bu canlı yayın hikâyelerini.

Perfore ses bantlarına kaydolmayıp dilden dile gezenti hikâyeler de var. Horlanmışların, hayatı zerrelere kadar anlamaktan mustariplerin, çember dışındaki lanetlenmişlerin, itilmişlerin, durdukları yerden memnunsuz, özünden geçmeye, sarhoşluğun şehvetine aç canların hikâyeleri. Ve hep bekleyecekler. Birileri gelsin, seslerini taşıyabilir cihazlara kaydet-sin, radyolarda hikâyelerini yayınlasın ve Zombi-Yurttaş'lar bunları da bilip ibretler çıkarınsınlar.

Son Umut - Basık tavanlı stüdyoların tepesine asılı ses yumakları radyo yalnızlarını seviyordu. Yalnızlar radyoyu öpüp başlarına koyuyorlardı. Radyo koridorları dudakları uçuklatacak kadar çok ve korkutucu hayâletle doluydu. Yayın odalarındaki yalnızlık adamı deli ediyordu. Mikrofon belki son bir umuttu ama gidecek yeri kalmamışları istasyonlar hiçbir yere vasil eylemiyordu. Çıkış yolunu göstermeyen dalga frekans boyları sadece duymasını bilene işittiriyorlardı. Seslerin kör ve sağır duvarlara çarpıp yankılanarak bumerang gibi geri döndüğü cihanda kim kime ne söyleseydi acaba?

Tok - Ses, ağzıyla mikrofon arasındaki mesafeyi son kez ayarladı. Hayli canlı yayın fırlamalığı yaptı. Fakat antenlerdeki magazin tınlarından varlığı yükseltecek nesne çıkmadı. Ses varlığın eviydi. Canlı yayın ancak HAYIR demek başarılıydı göze alınabilirdi. İşte o zaman yirmi dört saat yayın. H

Tren gara girdiğinde buluşmalar olur, kucaklaşmalar olur; uzun zaman birbirini göremeyenleri bir araya getiririz. Bazen de ayırırız. Bu tür olaylar daha çok asker uğurlamalarında görülür. Büyük kalabalıklar gelir, askeri uğurlarlar, çok şenlikli olur.

Rüyalarımız Bile Demiryolları Üzerine

ZEYNEP MENGİ

Adınızı ve mesleğinizi öğrenebilir miyiz?

- Mithat Ercan, 15 yıldır T.C.D.D'de makinistim.

Makinist olmayı neden seçtiniz?

- Makinistliği sevdiğimden dolayı değil. Babam da demiryolcuydu ve işsizdim, bu işi buldum.

Nasıl makinist oldunuz?

- Birçok aşaması var. Yardımcı makinist olarak gireriz. Her makinenin kendine özel kursları var. Bu kurslara gidip en az 6-7 yıl sonra makinist olma ünvanına sahip olabiliyoruz. Makinelerin teknik özellikleri farklı olduğu için bunlarla da ilgili ara kurslarımız olur.

Hava koşulları sizi nasıl etkiliyor?

- Seyir anındayken hava koşulları bizi etkilemez. Demiryollarının bir avantajıdır bu. Biz makinistler olarak bölgeyi çok iyi tanıdığımızdan dolayı sinyallerimizin yerini çok iyi bildiğimizden dolayı hava koşulları, sis, kar, yağmur... Biz sadece sinyalleri takip ederiz. Bir de hava koşulları yüzünden olan toprak kayması, taş düşmesi gibi olayların dışında hava koşulları bize çok da zarar vermez. Hava koşullarından dolayı trenin, makinenin özelliğinden dolayı rahatsızlıklar çıkabilir. Donma sorunu olur, yeterince ısıtamayabiliriz.

Raylar konusunda şikayetiniz oldu mu?

- Biz buna altyapı diyoruz. Ray, tek başına tren yolunun altyapısını oluşturmuyor. Küçük malzemesi var, taşları var vs. Bu konuda demiryol-

larının birçok yetersizliği var. Yıllardan beri demiryollarına altyapı yapılmadı. Eldekilerle yetiniliyor ve yenisi eklenmiyor, olanı tamirle ayakta tutmaya gidiliyor. Bu yüzden yollar yetersiz ve kazaya yatkın yerlerimiz var. Avrupa standartlarının çok çok altında bir altyapıya sahibiz. Raylarımız ve diğer malzemelerimiz yetersiz.

Yolcularla ilişkileriniz nasıl? Ziyarete gelenler oluyor mu?

- Bazı trenlerde son dönemlerdeki personel ilişkilerinden dolayı makinistlere tren şefi görevi de yaptırılıyor. Bu görevi yaptığınız zaman otomotikmen halkla ilişkiler de sizde ister istemez yolcudaki her türlü aksaklık bize yansıyor. Tabii ki diyalog içerisine giriyoruz yolcularla. Zorluk da çekiyoruz. Asli görevimiz olmadığı halde bir görev üstlendik. Onun dışında yolcularla olan diyalog en çok makineye karşı olan ilgi, nasıl gidiyorsunuz, nasıl duruyorsunuz yani yolcunun merakına yönelik.

Seferleriniz sırasında ilginç olaylarla karşılaştınız mı?

- Sincan'da bir vatandaşımız izinsiz olarak yataklı trenin camından içeri giriyor, amaç hırsızlık. Kondüktör arkadaşlar bunu farkediyorlar. Boğuşma oluyor. Bir de adam camdan girerken ayaklarını kesmiş, yaralanmış. Aşırı kan kaybı olduğuna ve hastahaneye yetiştirilmesi gerektiği yönünde bilgi verdiler. 1,5 saatlik yolu 1 saate indirerek o vatandaş ambulansa yetiştirmiştik. Taş atılmasıyla yaralanan yolcularımız da

Avrupa standartlarının çok çok altında bir altyapıya sahibiz. Raylarımız ve diğer malzemelerimiz yetersiz.

oluyor. Bu durumda en yakın istasyona yetiştirmeye çalışıyoruz ya da ambulans çağırıyoruz. İnsanların kalp tutması oluyor, şekeri oluyor, bu tür rahatsızlıklarda ilk istasyonda müdahale edip yardımcı oluyoruz. Banliyö trenlerinde de hırsızlık, kapkaç çok oluyor. Biri kabindeki insanları komple kontrol altına alarak üzerlerindeki değerli eşyaları alıyor, çantalarını kaçırıyor. Bir keresinde de Eskişehir'de bir taksiye çarptık. Dört gencecik insan oracıkta vefat etmişti. Unutamazsınız, her geçide geldiğinizde aklınıza gelir. Rahatsızlık duyan, intihar eden insanlar da oluyor. Bunlar da mesleğin zor yanları.

Yemek işini nasıl hallediyorsunuz?

- Tamamen yanımızda taşıdığımız çantalarla. Arkamızda isterse dört tane yemekli vagon olsun, önde iki makinist var, şunlara da iki tabak yemek götürelim mantığı yoktur kesinlikle. Kendi ekmeğimizi, peynirimizi, çayımızı, şekerimizi yanımıza alıyoruz. Makinelerde ocak da vardır. Bütün ihtiyacımızı kendimiz karşılarız. Hem seyirde oluruz hem de yemeğimizi yeriz.

Aileniz işinizi nasıl karşılıyor?

- Başlangıç için bayağı zor oldu. İster istemez adapte oluyorlar. Ben de avantajlı sayılırım. Eşim bir makinist kızı. Onun için pek yabancı değil. Çantamı ha-

zırlar, çatalından kaşığından, tuzundan hiçbir şey eksik olmamak koşuluyla sefertasını hazırlar.

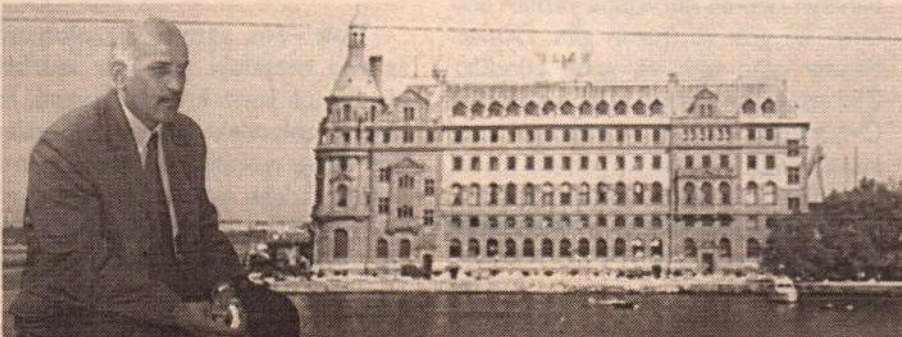
Tatile çıkmak istediğinizde de-

Her makinistin başına gelir; Adam Kesmek!

Makinistlerin en sık karşılaştığı olayların başında intiharlar geliyor. Her makinistin başına en az birkaç defa gelen bu olayı makinistler "adam kesmek" sözüyle tabir ediyorlar. "Hayda aş-Gebze arasında istiklak sınırı diye bir şey kalmamış. Herhangi bir koruma yok. Her çalı dibinden bir insan çıkıyor" diyen makinistler, bu durumun yaşamlarında "doğallık" kazandığını belirtiyorlar. "Araba değil ki bu" diyorlar. "Fren sıkınca 600-700 metreden önce durmaz. Perondan atlıyor adam, bir bakıyorsun girmiş altına. Bilmem kime borcu var, sevdiğini alıyor, çocuğunu alıyor, yatıyor raylara."

Makinistler, kendilerini, "su içmek üzere olan ürkek bir kuşa" benzetiyorlar. Nasıl ki kuş bir damla almadan önce on kez etrafına bakar, makinistler de öyle. "Nereden, kim çıkacak diye etrafa bakınmaktan bazen hangi durakta durduğumuzu unutuyoruz" diyorlar.

Koskoca tren bu, çarptı mı paramparça ediyor. Ancak makinistler çarptıkları kişinin kimlik tespiti yapmak, kaç kilometrede çarptığını, nerede çarptığını, hemen polise bildirmek zorundalar... Sonra da, hiçbir şey olmamış gibi yola devam etmek! Ardından karakollar, ifadeler, mahkemeler... Peki, şu "adam kesmeyi" bu kadar "doğal" bir olay olarak gören makinistlerin psikolojisi nasıl? Gülerken, "Bu psikolojik durumla biz eylemlerde her şeyi yaparız, ona göre" diyorlar.

miryollarını mı kullanıyorsunuz?

- Daha önce yılda iki kere kullanabildiğimiz ücretsiz seyahat hakkımız vardı. Son 3-4 yılda bu hakkımız kaldırıldı. Yılda iki hakkım olduğu halde 10 yıllık süre içerisinde bir defa kullandım. O da yine demiryollarımızın kampı olan bir tatile gittiğimde kullandım. Ben bir demiryolcu olarak bir yere gitmek istediğimde önce demiryollarını kullanmak isterim kendi kuruluşum olmasından dolayı. Şu durumda İzmir'e gideceksem veya demiryollarına ters bir yere gideceksem ne yazık ki pek de çekici gelmiyor. Çünkü kendi kullandığım trende, görevli olduğum trende ücret vererek gideceğim eskiden ücretsiz olduğu halde. Avrupa da dahil personele ücret alan yok bizim dışımızda. Bu hak kaldırıldıktan sonra demiryollarının da çekiciliği kalmadı.

Haydarpaşa hiç rüyalarınıza girdi mi?

- Makinistlik ve demiryolculuk öyle bir şey ki ikinci bir çevremiz yok. Demiryollarında geçiyor bütün hayatımız. Sohbetlerimiz hep demiryolları üzerine oluyor. Bir önceki seferlerimizde neler olduğunu anlatıyoruz birbirimize. Ev ve demiryolları... Bu yüzden rüyalarımız da demiryolları üzerine.

Tren sesinden fenalık geldi mi?

- Daha önce dizel çalışırdık. Dizelde ses çok daha fazladır. Belki farkında olmuyoruz ama bu bizde çok feci bir kulak ve baş ağrısına neden oluyor. Telsiz ve telefonla görüşmekte zorlanıyoruz. Elektiriklide ses daha az. Bu sefer de elektiriğin verdiği yan etkiler var.

Çocukken lokomotiflerle oynar mıydınız?

- Babam demiryolcu olduğu için genelde istasyonlarda, lojmanlarda, demiryollarına yakın yerlerde yaşadım. Tabii ki makinelerle oynama durumlarımız olurdu.

Bayan makinistler var mı?

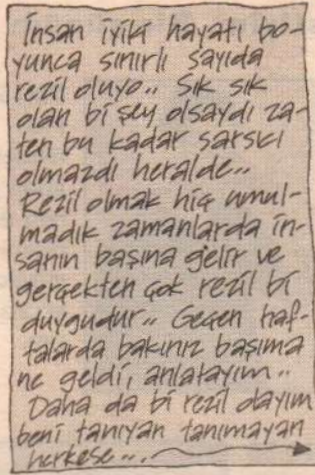
- Bir tane vardı. Kısa süre görev yaptı. Türkiye'deki koşullar bir bayan maki-nist için pek de uygun değil. Çalışma saatleri yoğun. Mesela, Eskişehir'e git-tik, bir odamız var, yatıyoruz. Bayan arkadaş olunca ayrı bir yer ayarlamak gerekiyor. Banyo, tuvalet hep erkeğe göre dizayn edilmiş. Zorluk çıkıyor. Uzun süre direndi, çalıştı ama bir süre sonra pes etti.

Tren hareket ettiğinde, sizin için el sallayarak koşan birilerinin olmasını ister miydiniz?

- Hiç düşünmedim bunu ama güzel bir duygu olsa gerek. Ama ayrılık değilse bu. Tren gara girdiğinde buluşmalar olur, kucaklaşmalar olur, uzun zaman birbirini göremeyenleri bir araya getiririz. Bazen de ayırırız. Bu tür olaylar daha çok asker uğurlamalarında görülür. Büyük kalabalıklar gelir, askeri uğurlarlar, çok şenliklik olur. H

CENGELLI IGNE

Esen Demirci

Bir G ü n ü n H i k a y e s i

Adım Murat Yıldırım. Sinema makinistiyim. Bir günüm şöyle geçiyor.

08:00 Herkes gibi zar zor kalkarım. Kulağım motor sesine alışık olduğundan çalar saat, cep telefonu alarmı vb. şeyleri duymam. Kendim kalkamazsam annem silkeler.

08:10 İnsanların arasına karışmadan önce uzun uzun yüzümü yıkarım. Kafamdaünkü filmin sesleri uçuşur hâlâ.

08:15 Her medeni insan gibi ben de dişimi güzelce fırçalarım.

08:30 Ailemle kahvaltı etmeyi severim. 11'de işbaşı yaptığımдан bir saat vakit ayırabilirim kahvaltıya.

10:03 Durak hemen evin karşısındadır. Ankara'nın merkezi bir yeri olan Esat'ta oturduğumdan...

10:05 Şak diye gelir Kavaklıdere otobüsü. Tam bilet 900 bin.

10:30 Bir senedir çalıştığım Kavaklıdere Sineması'na varırım. Şöyle afişlerin önünde bir fotoğraf çekilelim.

11:00 İşte ikinci evim makine dairesinin girişi. Anahtarı bendedir, ben istemedikçe kimse giremez içeri. Belki de bu yüzden bu işi yapıyorum. Uysal değilimdir, bana bir şey dikte edilmesinden hoşlanmam.

11:05 Makinenin başındayım. Aslında kurpiyer olmak istiyordum. Bu yüzden turizm-otelcilik okudum ama barmen oldum. On sene çeşitli barlarda çalıştım. Nişanlanınca gece hayatıma son verip, daha düzenli bir işe gireyim dedim. Sevkan'a sevgilerimi gönderiyorum.

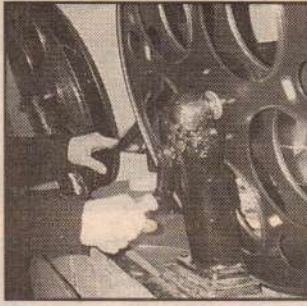
11:15 Neyse işimize dönelim. İlk seansın başlamasına on beş dakika var. Bobinleri makineye takarım. Bobinlerin içindeki filmler yedi parça halinde gelir, biz birleştiririz. Buna çok dikkat etmek gerekir, ters yapıştırırsanız film baş aşağı oynar. "Dönüş Yok" filmi geldiğinde çok heyecanlanmıştım. Film bir yerinde baş aşağı oynamaya başladı, acaba ben mi ters yapıştırdım diye düşündüm, meğer yönetmen ters çekmiş filmi.

11:30 İlk seans başladı. Bir filmi günde beş kereden haftada otuz beş kere seyrediyorum. Aktörlerle ah-bap gibi oldum. Jack Nicholson'ın Aşkta Her Şey Mümkün filmi oynuyor şimdi. Özlemişim Jack'i.

13:15 Filmin bittiğinde bobini tersine çeviririm, yeni gösterim için. İyi kol kası yaptım bu işte.

13:30 Yeni seans için ses ayarı yapıyorum. Dolby dijital denilen makinenin özü budur. Sesi yedinci kademeye kadar açabiliriz. Dışarıdan gelen birinin burada duyduğu pek çok sesi ben işitmem. Kulağım gürültüye karşı duyarsızlaştı.

14:00 Müdür arıyor. Fuayede çalması gereken fragman müziğini takmayı unutmuşuz. Olur böyle ufak tefek dalgınlıklar, mühim değil. Asıl film koptuğu zaman görün şamatayı. Yapıştırıp yeniden sara-kadar en az dört dakika geçer. İnsanlar burada ne kadar hızlı bir onarım yaptığınızı bilmediklerinden müdüriyete şikayet ederler.

14:30 İşte bu işi bana dört dakikada yapmayı öğreten Hasan Usta'da geldi. Yanında dört ay çalıştım, ondan sonra kendim yapmaya başladım bu işi. Kural budur, usta bir makinistin yanında çalışılarak öğrenilir bu iş.

16:30 Son seansı başlattıktan sonra bir yorgunluk çayı içerim. Elimdeki bardık barmenlik döneminin alışkanlığından.

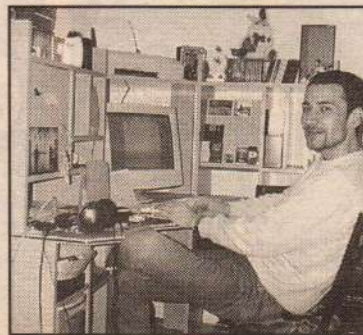

21:00 Akşam yemeğimi kendim hazırlarım.

22:00 Televizyona bakıp meyve yerim biraz. Seyrettiğim kanalda film başlarsa, eve iş getirmiş gibi hissederim kendimi, hemen değiştiririm kanalı.

23:00 Ve en sevdiğim uğraşın, bilgisayarın başına geçerim. Günde on saat bilgisayar başında dursam bile hiç sıkılmam, etkilenmem. Evlenince makinistlikle geçinememsem tasarımı işine girmeyi düşünüyorum.

02:00 Genelde geç yatarım. Kafamda yüzlerce film sahnesi, usul usul uykuya dalarım.

Haz: EMRAH SERBES

dütdüt'ten Sıkı-Sıkı olsa da durumlar sıkışık bizim kızlar her zaman şık

Merhaba kızlar nasılsınız? Şık mısınız?

Size bu ay da süper bi reçete hazırladım.
Umarım beğenirsiniz.

DÜRNEV KIRAÇ

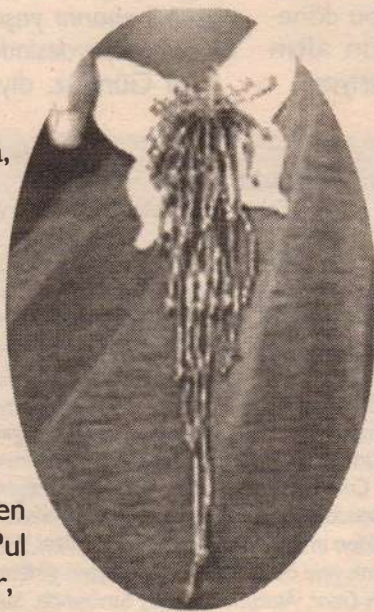
İnci minci kim birinci oolaaacak?

Kemerlere takılan uzun zincirleri bilmeyen yoktur herhalde. Hani şu yandan sarkanlar. Amaan bula bula bunu mu buldun, o zincirlerden herkes takıyor deme. (Senin ağzını yırtarım, deermişim) Yoksa yazının devamını okuyunca utanabilirsin. Şimdi güzelim, bu ay o zincirlerden yapıcaz. Ama inciyle. Evet evet inci. Hem çok şık, hem çok spor, hem çok tarz, hem de çok değişik olacak. Off daha ne diyim ben sana ya... Neyse bi boncukçudan 2-3 sıra inci al. Bir de elastik misina ile uçları için (yani incileri pantolona tutturmak için) iki anahtar. Misinayı inci zincirin ne kadar sarkmasını istiyorsan ona göre ölçüp kes. Sonra ondan daha kısa bi parça kes. En son ondan da kısa bir parça kes. Meges incileri misinaya diz. İki ucunu anahtarlara sıkıca bağla. Şimdi kısa misinalara da incileri diz ve onları da anahtarlara bağla. Eğer doğru yaptıysan elinde alt alta duran gülen ağız gibi üç sıra inci zincirin olması gerekir. Yok eğer yapmadıysan bilemiycem artık... Güzel oldu di mi kız? Kota, eteğe, pantolona acayip yakışıyor. Kızlar çatır çatır çatılycak görünce. Bi de inci çok moda olucak, görürsün bak, söylediydi dersin...

Kelebek etkisi

Kelebekler çok moda. Saça, başa, çantaya, yakaya, ayakkabıya... Bulmak çok kolay. Hatta tuhafiyecilerde kumaştan kesilmiş renk renk kelebekler satılıyor. Sen üstüne ne istersen işleyebiliyorsun. Pul olur, düğme olur, renkli payet olur...

Sonra kelebeği alıp istediğin yere takıyorsun (sakın aklına başka bi şey gelmesin). Minik firkete tokalara bile kolayca takılıyor. Saçını arkadan topuz yapıp sadece bi tarafına iki üç

tane taktın mı, havandan geçilmez valla... Yakana da takabilirsin, parmak arası terliklerinin bantlarına da. Çok hoş duruyo... Ayriyetten fazla bi yerde bulunmadığı için de görenlerde hayranlık yaratıyo, merakla izleniyo. Ona göre yani... Uç uç kelebek, annen sana terlik pabuç alacak...

Tak ve çık

Broş çok moda olacak...

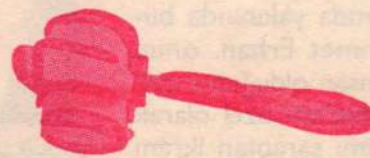
Elbiselere, tişörtlere, şapkalarla takılacak. Ama şimdi sana söyleyeceğim şeyi bu yazıyı okumayan kimse yapamayacak. Hi hi

hi! Yarım kollu tişörtü olmayan yoktur heralde. Olmayanlar da alsın bi zahmet. Neyse, şimdi yarım kollu tişörtü broşla çok güzel yeni bir modele sokacağız. Öncelikle bi broş lazım sana. Çiçek şeklinde olabilir. Ananenden kalma bile olabilir. Hem öyle daha egzantrik oluyo. Broşu al. Tişörtün koluyla yakasını birleştir. Ve broşu üstten geçir. Gördün mü n'olduğunu? Hem yaka dekoltesi oldu, hem model değişti, hem modaya uyduk broş taktık değil mi? Bu kıyağımı unutma... Altına tak bi kot, doğru manitanın yanına. Artık havanı ona mı atarsın, yan masadaki kızlara mı bilemem. Bildiğim tek şey harbiden çok güzel olduğun...

Kime gidiyoor

Abi, kaliteli ve markalı ürünleri çok ucuza bulabileceğin bi yer biliyorum. Yolu

tarif etmeme de gerek yok. Çünkü burası bi site. Açık artırma sitesi. Ne ararsan var. Ama bizi sevindiren bölümü giysi ve aksesuarlar. Mesela şortlar, terlikler, çantalar, saatler, takılar... İnanılmaz fiyata ve

son moda markalı güneş gözlükleri. Hayır, mevsimi geldi o yüzden söylüyorum. Bir de şarkı vardı di mi böyle; mevsimi geldi susadım aşka, benimle bir bütün oluver şimdi... Öff, kafa gitti yine. Bu arada farkındaysan daha adresi vermedim, öyle kolay kolay vermem. Kanırtıcam biraz... Ehh, işte böyle... Yaaa başka yerde acayip fiyatlarla satılan bi şey, orda yarı fiyatının da altında. Gözlerime inanmadım. Herkes istediği ürüne teklif veriyö. En yüksek veren malı götürüyo. Ama merak etme fiyatlar öyle uçmuyo. Bi de genelde giysi ve aksesuarlarda hemen al seçeneği var. Yani artırmaya girmeden kapıyosun işi... www.gittigidiyor.com.tr (Ohh sonunda)... Yine vermezdim ama. Yabancıya gitmesin dedim. Hadi hemen gir, ne istiyorsan al. Yaz da geldi... Çeşit çeşit tak takıştır, sür sürüştür. Davetlerin en aranılan siması ol.

23 yaşındayım, bekarım, duygusalım, bi de kırılanım!

Bu ay da bana ayrılan sayfanın sonuna gelirken bi dövme önerisi vermeden edemedim. Bu da özel, bu da geçen ayki gibi zekice ve bu da taptaze. Fragile işareti. Hani mukavva kutuların üstündekinden. Nakliyeciyeye aman doğru taşı, yoksa kırılır demek için. Bu dövme yaptırdın mı, gerisi hikaye kalır güzelim. İstersen büyük yaptır, istersen küçük. Bugüne kadar bütün bildiklerini unut. Çünkü bence küçüğü makbul. Hele popoya yaptırdın mı, aman diyorum, fena yakarsın ortalığı. Bildiğin gibi değil yani. Hatunlar manyak kiskanacak seni. Kimsede yok, sende var güzelim. Bizim farkımız da bu yani. O kadar olsun değil mi? Arkandan "Heyt beee, analar neler doğuruyo" dediklerini duyar gibiyim. Bi de şöyle bi şarkı vardı di mi; Kofi Annan benim için doğurmuş canım... H

Bir dahaki Hayvan'a kadar mutlaka gidin, yapın, giyin.

Dütdüt'ten sevgiler. Görüş, istek ve eleştirileriniz için

dutdut1@hotmail.com

Cahit Külebi, Amerika şiirinde
“Bir çocuk ağlarsa dağ başında/
Gözyaşında Amerika akar/Vurdularsa birini,
kanı şorladıysa/Bilin ki o kurşunlarda
Amerika var/... Ama biz yine de direneceğiz/
Sonuncumuza kadar” diyordu.
Ah, keşke bundan sonrası için zaman,
Külebi’yi ve bizleri yanılsa!..

Sen Türkiye(m)sin Sen Cahit Külebi’sin

İHSAN TEVFIK

21.Yüzyılın İlk Dört Yılı

Cahit Külebi, 1943'te yazdığı Yirminci Yüzyılın İlk Yarısı adlı şiirinde: “Yirminci yüzyıl insanları/Asıp kestiler/Kesip biçtiler/Tepeler gibi ölü yığıp/Deryalar gibi kan içtiler/Çocukları ağlattılar/Kadınların ırzına geçtiler/Yirminci yüzyıl, insanların/Ağlamanın da kimler ağlasın” demişti. Herhalde Külebi bugün sağ olup da aynı şiiri yazmış olsaydı şiirine ‘Irak’ta, Ebu Gureyb’ta insanlığın üzerine işediler’ biçiminde bir içerik ögesi daha katmak durumunda kalacaktı.

Külebi, bu şiirden 36 yıl sonra 1979’da yazdığı Yirminci Yüzyılın İkinci Yarısı adlı şiirini vurucu tekrarlarla bitirir: “Korku korku korku/Ölüm ölüm ölüm/Duman duman duman” Fazla söze ne hâcet? Siz 21. yüzyılın ilk 4 yılını daha farklı mı görüyorsunuz Külebi’den. Dünya, insanlık “yanıyor yanıyor yanıyor” diyorum Külebi biçimiyle. 20. ve 21. yüzyılın başaktörü yine sahne- de. Külebi, Amerika şiirinde “Bir çocuk ağlarsa dağ başında/Gözyaşında Amerika akar/Vurdularsa birini, kanı şorladıysa/Bilin ki o kurşunlarda Amerika var/...Ama biz yine de direneceğiz/Sonuncumuza kadar” diyordu. Bakın ey insanlar, ötelere değil sınır komşunuza, bakın kendi içinize kimin kanı kimin kanına harç edilmiş yıllarca ve ne adına? “İnsan yüreğiydik, usturalarla sırım çekiyorlardı/Delikanlıydık asıyorlardı, tutuşan sarkaçlardık” Ah, keşke bundan sonrası için zaman, Külebi’yi ve bizleri yanılsa!..

Sen Türkiye’sin Ayağa Kalk

C.Külebi, “Sen Türkiye’sin ulu bir ırmak/Yoksul ve çalimli, aktıkça çoğalan” diye sesleniyor ötelere. Nasıl bir yurtseverlikle ‘Anadolu’sunun sesini bize duyurduysa, karşı durmayı da öğretenlerden biri ol-

du. Cumhuriyet devriminin heyecanını hep içinde taşıdı ve sonuna dek sadık kaldı. Ne yapsa ne etse yurtsever bir çerçeve içinde oldu. Kendi söylemiyle “çok çalışarak çevresinin şerrinden” korundu.

Oktay Akbal’ın kendisiyle yaptığı söyleşide şöyle diyor: “Çok değerli bir öğretmen olan karım ise, benim bu durumum ve tutumlarım nedeniyle çok ezildi. İkimiz de köpek gibi çalıştık. Ama onurumuzu koruduk. Bana saldıranlar en küçük bir kusurumu bilseler neler yapmazlar? Zaman, deniz gibi pislikleri kıyıya atıyor. Herkes görüyor.”

Sonraki Kuşaklar Bakış

C. Külebi, **Hilmi Yavuz**’u, **Yaşar Miraç**’ı, **Ahmet Erhan**’ı beğenirdi. Daha başka beğendikleri de vardı tabii. **Suut Kemal Yetkin** ve **Nurullah Ataç** gibi ustaların tanınmamış şair ve yazarları tanıtmayı, yeni değerleri onaylamayı sadece eleştirmenliğin gereği saydıkları için yaptıklarını söyler. Yine Akbal’ın sorduğu ‘kısırcağıç’la ilgili soru üzerine 30-40 yıl önceki şairlerin (C. Sıtkı, O. Veli, O. Rifat, B. Rahmi) kısırcağıç olmadıklarını belirtir ve sıkı dostluklarından her fırsatta söz eder. Ve ne zaman güzel bir şiir görse sevgisini, beğenisini açıkça yazarak belirttiğini ekler.

Ankara yıllarında yakınında bulunmuş olan Ahmet Erhan, onun dost canlısı bir insan olduğunu, evine gelenlere Tokat’tan özel olarak getirttiği ev yapımı şaraptan ikram ettiğini ve mısır cipsini çok sevdiğini keyifle anlatıyor.

A. Erhan, sıkı bir dostluk kurduğu ustadan bence “Yangın” kitabını devralıyor -en azından temalar ve o günkü hava yönüyle- ve Külebi’nin ‘Alacakaranlık’ı onda güncel ve taze bir duyarlılıkla ‘Alacakaran-

lıktaki Ülke’ye dönüşüyor. ‘Sen Türkiye’sin’ diyen ustanın ardından “Türkiye Ayağa Kalk” diyor ve Türkiye adının dillerden düşürüldüğü dönemlerde yurtseverlik bayrağını ozanca, abi-kardeşçe birlikte göndere çekiyorlar.

Nahit Hanım: Hepimizin Sevgilisi

Şiirinin temelinde ‘halk’ı, ‘doğa’yı ve kadınları gören Külebi, 40’lı yıllardaki Ankara sanat ortamını çok verimli olarak nitelendiriyor. O zamanlar **H. Vedat Fıratlı**’nın eşi olan Nahit Hanım’ın evindeki toplantılara katılanlar arasında; Ataç, Eyüboğlu, Cumalı, C. Sıtkı, O. Veli, M. Cevdet, S. Kemal Yetkin, Tanpınar, Dıranas gibi isimleri sayarak diyor ki: “Nahit Hanım, hepimizin ‘anne’si, ‘dert ortağı’ ve ‘sevgili’si idi.” Nahit Hanım’ın bu toplantılarla Türk edebiyatına büyük katkılar sağladığına inanıyor Külebi ve bu dönemi, ‘edebiyat hayatımızın altın devri’ sözleriyle değerlendiriyor.

‘Sevimli Eşkiya’ Ve Kitaplarında Yer Almayan Bir Şiiri

Ali Gündüz adlı dostu, Ülkü’de(Mayıs 1947) Külebi’yi anlatıyor. Ortak arkadaşları Altan Sunar, Külebi’ye ‘Sevimli Eşkiya’ dermiş. (Gene de öyledir.) ‘Külebi, bize şarap içirdi ama şiirlerinden söz bile açtırmak istemedi.’ diyor, A. Gündüz. Külebi’nin utanıp nazlandığını anlatıyor. Her şeye rağmen Altan Sunar bir kağıt çıkarıyor ve oradan ‘Pembe Mendilli Kıza’ adlı Külebi’nin hiçbir kitabında yer almayan şiiri okuyor. İki kıtadan ibaret şiir şöyle:

Seni, geceyi ve bulutları seviyorum/İçerisinde yüzdüğüm bu hayâlet âleminde/Avâreyim yeşil bir deniz altı şehrinde/Ve her gece sabahlara kadar geziyorum/Her evin titrek ve derin penceresinde/Her gece sarhoş ve meçhul gölgem dolaşılıyor Sevdâ! İnce yüzün baharını yaşıyor/Biliyorum bir evin rüyalı perdesinde.

Ali Gündüz, diyor ki: C.Külebi,

Cahit Külebi

(1917, Zile-Tokat - 20 Haziran 1997, Ankara)

1917’de Tokat’ın Zile ilçesine bağlı Çetkek Köyü’nde doğdu. Sivas Lisesi’nden sonra İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Türk Dili ve Ed. Bölümü’nü bitirdi. Kısa bir süre öğretmenlik yaptıktan sonra Milli Eğitim Müfettişliği görevinde bulundu. İsviçre’de kültür ateşeliği de yapan şair, 1951’den ölünceye kadar Türk Dil Kurumu üyeliği yaptı. Kurumun en uzun süreli genel yazmanlığını da Külebi yürüttü. Kendi deyişle bu görevi “Tannın bir lütfu” sayar.

Cumhuriyetle birlikte değişen ve gelişen edebiyatımızda Külebi, içinden çıktığı toplumu, Anadolu’yu içtenlikle ve yalınlıkla yansıtan bir şair olarak tanınmıştır. “Belleğimizde akıp giden ırmak” dediği Türkçe ile güzel şiirler yazmıştır. Geleneksel şiirden de faydalanarak yeni bir bireşimle sıcak, içten şiirlere imza atmıştır.

Adamın Biri, Rüzgâr, Yeşeren Otlar, Atatürk Kurtuluş Savaşında, Süt, Türk Mavisi, Yangın, Güz Türküleri adlı şiir kitapları daha sonra Adam Yayınları tarafından topluca basılmıştır. Külebi’ye 1955’te Türk Dil Kurumu Edebiyat Ödülü ve 1981’de Yeditepe Şiir Armağanı verilmiştir. B. Necatigil, Külebi’de ‘Aydın bir saz şairi içtenliği’ bulur. “Yurt köşelerinin manzara insan ve gerçeklerini, modern bir biçim ve yeni bir romantizmle yaşatış, anılarla güçlü, içten bir duyarlılık; başlıca özellikleridir”

Cahit Külebi, 20 Haziran 1997’de Ankara’da ölmüştür.

bu şiirini sevmiyor olmalı; yoksa kitabına niçin almasın? Gündüz, Külebi'nin ilk niyetinde dursa, kitabının adını "Adamın Biri" değil de "Memleketimiz" koyacağını belirtiyor. Şu yorumuna katılmamak mümkün değil: Cahit, neyi anlatmak istese memleketi anlatıyor.

Orhan Veli'ye Göre Cahit Külebi

Külebi: "80 yaşına geldim. Benim için Orhan'ın yazdığı 5 yazı beni en iyi değerlendiren yazılardır." diyor. (Cumhuriyet Kitap, 7 Kasım 96) Daha İstanbul şiirini yazdığında 20 yaşlarındadır ve bol bol mecaz, kafiye kullanmıştır. Kendi şiir anlayışına aykırı olmasına rağmen Küle-

Sen Türkiye'sin

Sen Türkiye'sin, ulu bir ırmak
Yoksul ve çalınmış, akakça çoğalan
Ya da küçük bir ışık; türk ve kimsesiz
Uzak dağ başlarında yapayalnız kalan.

Açsın sen, tokluk ne bilmezsin!
Çektiğin acanın emciği yine acı.
Haşhaşsın, petROLSÜN, yağmursun,
Öyle sorunlarsın ki, çözdükçe tükenmezsin.

Sen bir yanşsın, koşmayan atlarla.
Harmansın, düğensiz; teçsin, rüzgâr esmez.
Bir imge kuşusun sen, kanadın kink.
Bir ağaçsın ki, çiçek açar da yemiş vermez.

bi'nin kullandığı mecazları beğeniyor O. Veli. Eskilerin deyimiyle 'mecaz-ı urfî' yani halk mecazlarını kullandığını söylüyor Külebi'nin ve bunları doğal buluyor. Hikâye, şiirindeki teşbihlere değinirken şöyle söylüyor O. Veli: "Ben teşbihten hazzetmem. Niçin öyleyse bu kıtayı seviyorum. C. Külebi bu işi ustalıklı idare etmesini biliyor da ondan."

Şimdi O, Yeşeren Otlar Gibidir

Dizelerin dilimize gönlümüze hep geliyor usta ferah ol, haziranlar içinde, zerdalı ağaçları altında. H.Yavuz, Külebi'nin ölümünü bir 'haiku'yu uyarlayarak anlatmıştı: "Şair Cahit Külebi öldü/Şimdi o/Yeşeren otlar gibidir."

Cemal Süreya: 'Hiçbir şair, şiiri bitirmeyi Cahit Külebi gibi bilemez' diyor ya, öyleyse biz de onunla bitirelim: "Her akşam bulutlar/Bilmez telaşımı/Her akşam bulutlar/Belki de haziran/ Bulacak naaşımı/Belki de haziran/Bir gün geleceğim/Alıp şu başımı/Bir gün geleceğim." H

5 Ne 1 Ayhan

AYHAN BOZKURT

ayy_hanbozkurt@yahoo.com

En Sevdığınız 5 Sabetaycı

Sener Yalçın
1- Nazım Hikmet
2- Şefik Hüsnü
3- Abdi İpekçi
4- Halide Edip Adıvar
5- Hasan Tahsin

En Sevdığınız 5 Melek

Lale Müldür
1. Cebrail
2. Mikail
3. Azrail
4. Al Nuni (Entelek Melek)
5. İsrail

5 Espri Madeniniz

Fatih Solmaz
1- Türk Filmleri (Özellikle eskiler)
2- Masal Dünyası
3- Cinsellik ve Tabular
4- Salaklık
5- Tarih ve Şehir Efsaneleri
(Çaktırma 6 oldu galiba)

En Sevdığınız 5 İçki ve Meze

Haldun Boysan
1. Rakı - Balık
2. Rakı - Köfte
3. Rakı - Beyin Salata
4. Rakı - Çiğ Köfte
5. Rakı - Pilaki

Okurlara Önerdiğiniz 5 Yeni Film

Tunca Arslan
1- İnci Küpeli Kız
2- Hitler
3- Troya
4- Gece Gündüz
5- Düşler Tutkular ve Suçlar

En Sevdığınız 5 Çizgi Kahraman

Yiğit Özgür
1- Pembe Panther
2- Ren & Stimp
3- Vakur Barut
4- Kene
5- Monty Burns

En Sevdığınız 5 Besteci

Teoman
1- Paul McCartney-John Lennon
2- Mick Jagger-Keth Richards
3- Bon Vox-The Edge
4- Leonard Cohen
5- Bob Dylan

Vazgeçemediğiniz 5 Şey

Aptülila
1. Karikatür
2. Kızılkalalar Hamburger
3. Baraka
4. Rock
5. Rakı

En Beğendiniz 5 Karikatürist

Uğur Durak
1- Yiğit Özgür
2- Doğan Güneş
3- Turhan Selçuk
4- Emrah Ablak
5- Suat Gönül
(Türkiye'nin 1 numaralı çizgi romancısı)

En Sevdığınız 5 Müzik Grubu

Tan Cemal
1- Kraftwerk
2- Aphex Twin
3- Cypress Hill
4- MFÖ
5- Cartel

En Çok Güldüğünüz 5 Kelime

Esin Özbek
1- Varak (Varoş)
2- Fena Kafa (Karışık Kafa)
3- Anlatabiliyomuyum? (Anniyomüsün)
4- Gider yapıyorsun (Tuhaf, Su gibisin)
5- Çok güzelsin Azına Sıçıyım! (Evet)

En Çok Kullandığınız 5 Kelime

Umut Sankaya
1- Tamam
2- Bakarız
3- Himmmmmm
4- Naber
5- Maaş?

“Gelenek gelenek dedikleri bir züğürt tesellisidir. Gelenekle şair olursa leylekler imam olur. Dikkat edilmeli. Bütün büyük sanatçılar geleneği değiştirenlerdir,” diyen Cahit Külebi; yalın bir dille geleneği zorlamış ‘Kırk Kuşağı’ şairlerindendi. “Mehmet Ali’yi anası işe giderken doğurdu/Savaş bitiminden üç ay önce,” dizelerinde söz ettiği oğlu Ali Külebi babasını Emrah Serbes’e anlattı.

İç i Sevda Dolu Yolculuk

Doğum

Annem Süheyla Hanım tarih öğretmeni idi. Bana hamileyken son güne kadar işe gitmiş. Son gün doğum sancıları başlayınca okuldan izin almış, ben doğmuşum. Yıl 1945. O zaman Antalya’da kalıyorduk. Yanlış hatırlamıyorsam, ben doğduğum zaman babam süvari birliğinde askermiş. 2. Dünya savaşı sırasında üç yıl, bir kısmı da at üstünde olmak üzere askerlik yapmış. O yüzden atları çok severdi. 1946’nın sonuna kadar Antalya’da kaldık. Sonra babam Ankara’ya tayin oldu. 1960-63 yılları arasındaki İsviçre Kültür Ateşeliği görevi dışında hep Ankara’da olduk.

Cebeci Köprüsü

Cebeci’de cami yoktu-
şunda bir evimiz var-
dı. O evde on dört
yıl kiracı olarak
oturduk. 50’li

yıllarda Cebeci şimdiki gibi yoğun bir yerleşim yeri değildi, çok güzel bahçeler vardı. Aklımda kalan ilk anılar hep o çevreye dairdir. Cebeci’nin bizim ailemiz için büyük bir anlamı vardır. Örneğin benim bütün öğrenim hayatım Cebeci’de geçmiştir diyebilirim; ilk ve orta okulu orada okudum. Lisenin bir kısmını İsviçre’de okuduktan sonra Cebeci’de tamamladım. Babam 63’de İsviçre’deki görevinden dönünce Çankaya’da bir ev aldı. Satın aldığı tek gayrimenkul oydu. Ben o zaman Siyasal Bilgiler’e girmiştim, yine her gün Çankaya’dan Cebeci’ye geliyordum okula.

Bütün çocukluk ve gençlik anılarım oradadır.

Annem de ölünce 1993’de, babam iyice içine kapandı, dünyadan elini eteğini çekti. Yine eski dostları ziyaretine gelirdi. Şiirle ilgilenen gençler onu yalnız bırakmazdı ama en büyük desteğini yitirmişti.

Sonradan ticarete atıldım, birincil uğraşım iş hayatı oldu ama Cahit Külebi’nin oğlu olunca ister istemez edebiyatın içine giriyorsunuz zaten. Daha üç dört yaşındayken babamın müdür yardımcısı olduğu Ankara Devlet Konservatuarı’nın içine girmiştim. Bugünün birçok usta sanatçısının öğrencilik yaşamını izledim. Sanata, edebiyata karşı yakınlığım böyle başladı. Sonradan iki tane roman yazdım. Şimdi düşünüyorum, acaba Cahit Külebi’nin oğlu olmasaydım, edebiyata karşı

bu kadar ilgim olur muydu? Tam olarak bilmiyorum ama bu işler böyledir herhalde, genetik olarak olmasa bile, sosyal çevre koşullarıyla alakalıdır. Zaten edebiyat çevresiyle ilişkilerimi hiçbir zaman kaybetmedim. Hala babamın pek çok dostuyla ilişkim devam eder, onlara danışırım bazı şeyleri.

Futbol Sevgisi

Babam yoğun iş hayatına rağmen bize ilgi gösterirdi. Kardeşim Ahmet’le beni özellikle spora teşvik ederdi. Kendisi koyu Beşiktaş taraftarıydı, ben Fenerbahçeliydim. Üç büyük takım Ankara’ya gelince kesin olarak maça götürürdü bizi. Milli maçlara, atletizm müsabakalarına da giderdik.

Açıkcısı edebiyata doğrudan yönlendirmese de futbolla uğraşmamızı çok istedi. Kardeşim Ahmet futbol oynadı bir süre. Ben tekvandoya ilgi duydum. Kara kuşağa kadar ilerledim. Sonradan Tekvando Federasyonu Asbaşkanlığı da yaptım. Spora olan ilgimizde babamın özendiriciliği etkili olmuştur.

Maddi Sıkıntılar

Hem annemin hem de babamın devlet memuru olmalarından ötürü, özellikle öğretmenlik yaptıkları dönemde maddi olanaklarımız kısıtlıydı ama eğlence yerlerine de götürürlerdi bizi. Lunaparka, hayvanat bahçesine vb. Bu eğlencelerden mahrum kaldığımızı söyleyemem ama sonuçta, Türkiye’deki

devlet memurlarının aldığı maaş belli. Zaten o zaman evimiz de kiraydı, alınan maaşın büyük bir bölümü ev kirasına giderdi. Haliyle sıkıntı olurdu ve bu bize de yansırı. Babam 1955’te ‘Yeşeren Otlar’ şiir kitabıyla Türk Dil Kurumu ödülünü alınca, o zaman için ciddi miktarda bir para da verilmişti, bu paranın bizi biraz rahatlattığını hatırlıyorum.

Su Böreği Ve Dolma

Konservatuarda müdür yardımcısı olduğu için haftada iki gün nöbetçi olurdu. Evde olduğu zaman yoğun bir şekilde kitap okurdu. Ama anneme de yardım ederdi çoğu zaman, mutfağı severdi. Bir bakıma gereklilikti bu zaten. Çünkü annem de çalışıyordu. Onun yetişemediği yerde babam yapardı yemeği, yaptığını da iyi yapardı. En çok su böreği ve dolmayı severdi. Kahveyi de çayı da büyük bardakta ve şekersiz içerdi. Son zamanlarda daha çok nescafeye alışmıştı.

Annem derslerimizle daha çok ilgilenmiştir. Babam öğretmenliğinin yanında idari görevlere de sahip olduğundan, bize bu anlamda fazla vakit ayıramazdı. Bana en büyük katkısı liseye başlayacağım yıl olmuştur. Gideceğim lisede aruz veznine ilgisi olan bir öğretmenin olduğunu biliyordu. Onun öğrencisi olabileceğim olasılığı nedeniyle bana o yaz aruz veznini çok iyi öğretti.

Benim evden ayrılmam geç ol-

muştur biraz. 1980'de ayrıldım. Bu otuz beş yıldaki ilişkimizi özetlemek gerekirse; çocukken yönlendiriciydi, lise ve üniversite çağında biraz zorlayıcıydı, derslerimizi yapalım diye. İş hayatına atıldığımda şüpheliydi, acaba başarılı olabilecek miyim diye. Ama her aşamada destekleyici olduğunu söyleyebilirim.

İlk Ustam Oldu Benim Halk

27 Mayıs'ta hatırladığım kadarıyla tefteşteydi, coşkuluydu. Bence bir sanatçının en önemli özelliği duyarlılığıdır. Babamda da bu bir hayli fazlaydı. 70-80 döneminde, ben çok gezdiğim için pek beraber değildik ama, ülkedeki ölümlerden, gençlerin birbirini vurmasından ötürü çok üzgündü. Bu durum şiirlerine de yansımıştır.

Atatürkçülük yönü kuvvetliydi.

Türkiye'nin daha güçlü ve çağdaş bir yere ulaşmasını hep istemiştir. 80 sonrası kırılgan olduğu bir sürü konu vardı. Uzun yıllar emek verdiği Türk Dil Kurumu'nun tasfiye edilmesi bunlardan biridir. 84'de ben yurt dışındaydım, babam Erdal İnönü'nün çağrısı üzerine SHP'ye katılmış. Ben babamın mizacının siyasete uygun olduğunu düşünmüyordum açıkçası.

Babamın en büyük özelliği aklına geleni çekinmeden söylemesidir. Siyasette her şeyi söyleyemezsin, yeri geldi mi kendine saklarsın bazı şeyleri. Birtakım hesaplar yaparsın, sanatçı da bu hesaplara gelemmez. Nitekim babam da çok uzun süre uğraşmadı siyasetle.

Ahmet'in Ölümü

"Kamyonlar yine kavun taşır
Ama içimde şarkı bitti"

Ahmet benden iki yaş küçüktü. Aramızdaki ilişki iyiydi, evin içinde ya da dışında beraber oynardık hep. İsviçre'deyken uzun mesafe bi-

siklet gezileri yapardık. Türk göreneğinde abinin bir hakkı vardır kardeş üzerinde. O yüzden ufak tefek tartışmalarımızda ben Ahmet'i biraz ezdiysem pek ses çıkarmazdı babam. Ama aşırıya kaçarsam tepkisini koyardı tabi. Sonradan Ahmet akademik alanda kendini geliştirdi, yardımcı doçent oldu. 1990'da kırk üç yaşındayken kalp krizi geçirdi ve aramızdan ayrıldı. Bu ölüm babamı çok etkilemiştir. Birçok şeyle ilgisini kesti, siyaseti bıraktı, hatta edebiyata bile eskisi kadar ilgi göstermiyordu artık.

Hırçınlığı ve Dostları

Babam çok içten biriydi ve bu içtenliği zaman zaman hırçınlık boyutuna varıyordu. Kişilerin yanlışını anında yüzüne söylerdi; bir sözü beklettiğini, içine attığını görmedim. Acımasızdı da söylerken. Beni

çok ilgilendirmese de, bazı şeyleri söylerken dikkatli olmasını önerirdim naçizane. Biz tanıyorduk, yapısını biliyorduk, o yüzden kırılmıyorduk. Ama insanlar kırılabilirdi doğa olarak.

En yakın dostu, TDK Başkanı Prof. Dr. Gündüz Akıncı'ydı. Okuldan arkadaşları; Ekrem Üçyiğit, Orhan Dengiz ve Reşat Oğuz'la da ailecek ayda birkaç kez görüşülürdü. Edebiyat çevresindeki dostlarıyla sanırım daha çok iş yerinde görüşüyordu. Evimize gidip gelen pek çok dostu daha vardı tabi.

Sevda

"Bir mavi balon mudur bu yaz
İç i sevda dolu yolculuk,
Kurtar beni artık ey çocuk!
Dışleri papatyadan beyaz!"

Annemle okul arkadaşımışlar. İlk orada karşılaşmışlar. Annem de çok okuyan, kültürlü bir insandı, çok iyi anlaşırlardı o bakımdan. Edebiyata olan sevgisiyle babama destek de olmuştur. Evlilik içinde birbirlerini dengeleyen özellikleri vardı. Ufak tefek tartışmaları çok çabuk tatlıya bağlanırdı. Sonra işte, annem de ölünce 1993'de, babam iyice içine kapandı, dünyadan elini eteğini çekti. Yine eski dostları ziyaretine gelirdi. Şiirle ilgilenen gençler onu yalnız bırakmazdı ama en büyük desteğini yitirmişti. Bunun dışında torunlarını çok severdi. Artık yaşlanmıştı, onları maça götürmüyordu gerçi, yine de üç torununu görmek onu her zaman mutlu etmiştir. H

KURU'da KADER

KEMAL SİYAHHAN

Öteki Hayatlar'ın bu ayki konuğu, porno film oyuncusu Sevcan'ın ilginç hayatı. Babası namus cinayeti işledi... Cezaevinde babasına bakması için annesi pavyonda çalıştı. Sevcan hayatının tüm yönlerini anlattı.

Tirbuşon

Sevcan, biraz kendinden bahseder misin?

- 1984 Nizip doğumluyum. Ben doğduktan sonra annemle babamı ben üç yaşındayken İstanbul'a göç etmişler. Burada babam lokantalarda garsonluk komilik yapıyor-muş. Ben beş yaşındayken babam aynı iş yerinde çalışan garsonu öldürmüş ve cezaevine girmiş. Ben hatırlamıyorum ama annem an-lırdı.

Neden öldürmüş?

- O garson anneme sulanmış. Ayy anlatmazsam olmaz mı? **Anlatmazsan olur fakat ben sana verdiğim sözde duracağım. Yüzünün görünen yerlerini göstermeyeceğim. O yüzden rahat olabilirsin.**

- Bak söz ama. Beni sadece sen tanıyacaksın. Evet nerede kalmış-tık? İşte öyle yaa. Garson bir gün babam isteyken evimize gelmiş. Anneme tecavüz edecekken annem de ona karşılık vermemiş ama bayağı cebelleşmişler. Annem adamın yüzünü

gözünü cırmalamış. Ama adam tecavüz edememiş. Sonra adam an-neme bir şey yapamayacağını anla-mış, tehditler yağdırmış. "Kocana söylersen seni de kocanı da öldü-rürüm" demiş.

Hangi lokantada garsonmuş?

- Yook lokanta değil. Fazla para veriyorlar diye babam o zaman pavyonda komilik yapıyormuş. Ak-saray'da bir pavyonda çalışıyor-muş. Sonra tabi babam sabahleyin iş dönüşü eve gelmiş. Vurmuş ka-fayı yatmış. Ertesi günü uyanmış üstünü başını giyerken. İşe gitmek için bakmış evde; hani o şarap aç-a-cağı varya neydi onun adı.

Tirbuşon mu?

- Hah evet tirbuşon mudur ne zıkkımdır. Onu buluyor. Adam an-neme tecavüze yeltenirken evde düşürmüş. Annem de ne bilsin ora-ya bir yere koyuyor. Adamın dü-şürdüğünü bilmiyor. Babamın zan-nediyor. Meğer o gün akşam adam bir ara iş yerinden yok oluyor. Geri döndüğünde de o tirbuşon-mudur nedir. Babamdan istiyor... Babam adama kendi tirbuşonunu veriyor. Çünkü babamın tirbuşo-nu kendi üstünde ve adamın kay-bettiği tirbuşon bizim evde.

Adam ne cesaretle sizin eve geliyor? Annen de tanıyor mu adamı? Adam evinizi nereden biliyor?

- Şimdi o adam babam pavyon-da çalışmadan önce babamı tanı-yor, bize geliyor. Sonra babamın o işyerine girmesine önayak oluyor. Yani o adamın sayesinde babam işe giriyor. Oradan tanışıyorlar.

Sonra neler oluyor?

- Sonra işte anneme o tirbuşo-nun nereden geldiğini soruyor an-nem şaşırıyor, afallıyor "senin değil mi bu falan" diyor. Babam da o tir-buşonun o adamın olduğunu ve bu-rada ne gezdiğini sorunca annem ağlıyor. Babam biraz daha diretince annem her şeyi söylüyor. Bu sefer babam iş yerine gidiyor. Adamın

yüzüne bakıyor cırmık izlerini de görünce anneme ina-nıyor. Pavyonun mutfağına girip ekmek bıçağını alarak adamı delik deşik ediyor. Sonra hapise gi-riyor. İş başa düşünce annem çalış-maya başlıyor. Beni ilkokula kadar yani ilkokul sona kadar okutabildi. İlkokuldan mezun oldum. Bu sırada tabi annem lokantalarda bulaşıkçılık yapıyormuş. En son da Aksaray'da bir yerde kadınların garsonluk yap-tığı bir yerde çalıştı. Bir yandan ba-na bakıyor bir yandan da babama para gönderiyordu. Babam hapis-ten çıktıktan sonra annemin çalış-tığı yerleri öğrendi. "Sen buralarda orospuluk mu yaparak bana para gönderiyordun" dedi. Annemi bı-çakladı. Ondan dolayı yine hapise girdi. Yani aftan yararlanmıştı bu defa infazını da yaktı. Suçu iki misli oldu. Ondan önceki suçunun da di-ğer yarısı eklendi.

Annen öldü mü peki?

- Yok ama vücudunun her tara-fından yaralandı. Babam daha son-ra cezaevinde öldü.

Neden öldü?

Çatışma falan mı?

- Hayır gizli kalp varmış ondan öldü.

Annen şimdi nerede?

- Anadolu'da pavyo-nun birinde çalışıyor.

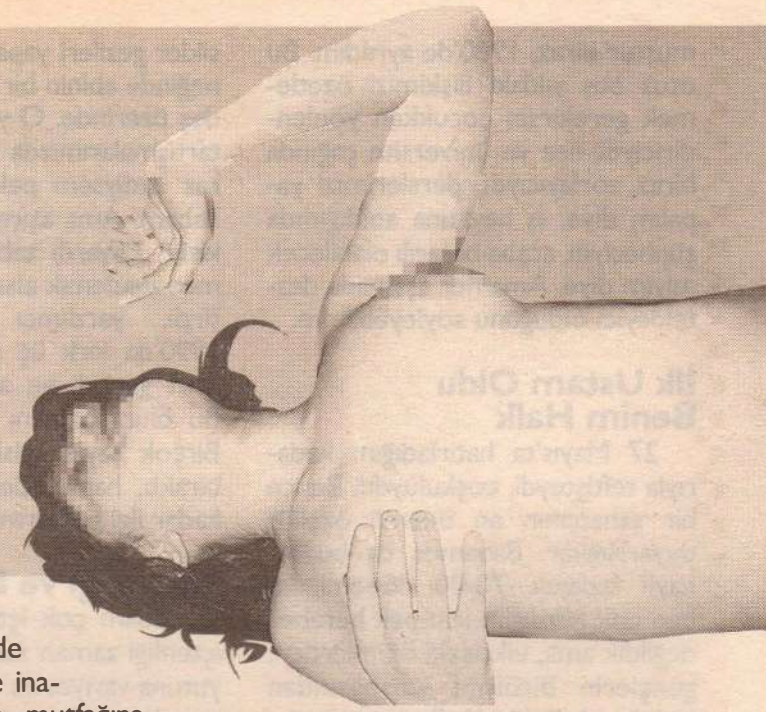
Sen ne yapıyorsun?

- Yollarda çarka çıkıyorum.

Çarka çıkmak ne demek?

-Yani otostop ya-pıyorum. Çeşitli gece kulüplerinde konso-masyon yapıyorum. Anlaşırsam, para kar-şılığı adamlarla yatıyo-rum.

Baban namus da-vasından cezaev-lerinde ölmüş. Oysa siz babana

inat mı bu işi yapıyorsunuz?

- Ne inadı abi. Bize doğru dü-rüst iş verdiler de biz mi çalışma-dık. Bu toplum bize orospu gözüy-le bakıyor. Bari orospuluk yapalım da bu işin parasını kazanalım.

Porno fotoromanlarda ve filmlerde oynadın...

- Hee ne olmuş?

Porno filmde oynarken hiç zorlandığın oldu mu?

- Yook ben hiç zorlanmadım. Erkek oyuncular zorlandı.

Nasıl zorlandılar yani?

- Kameraların karşısında çükle-ri kalkmadı.

Porno oyuncusu Sibel Kekilli normal bir filmde oynayınca şansı açıldı. Bir de ödül aldı.

- Hee duydum öyle bir kız var-mış. Almanya'daymış neymiş. Evet Almanya'daymış. Ulan be. İnsan Almanya gibi bir yerde olurda böy-le işler yapar mı be.

Niye yapmasın?

- Orada hiç çalışmasan bile devlet sana maaş bağlıyor-muş... İş ortamın var, çalışma ortamın var, her bi bokun püsürün var. İnsan o işi yap-ar mı?

Yani senin de bir işin olsa sen bu işi yap-maz mısın?

- Sibel Kekilli gibi gü-zel bir filmde oynayıp da ödül alsam.

Çok para kazansan ne yaparsın?

- Nerede abi bizde o şans. Elin başına dolarlar, eurolar yağarken bizim başımıza hıyar düşer, o da yerden seker kıcımıza girer. H

duruka@mynet.com

Eski Defterler

MUSTAFA ŞERİF ONARAN

Pertev Naili Boratav, 70 yıllık çalışma sonucu derlediği belgeliğinde; 2000'in üzerinde masal, 50 üzerinde öykü, değişik kaynaklardan derlenmiş âşık metinleri, değişik aşamalarda elyazılarını gösteren notlar, daktiloya çekilmiş metinler, kişisel belgeler, ses bantları, özgün fotoğraflar vardı. O'nun belgeliği başlı başına bir gömüdür.

Gerçek Nasrettin Hoca Fıkralarını Bulan Bir Halkbilimci: Pertev Naili Boratav

XIII. Yüzyılda Anadolu

XIII. yüzyılda nasıl bir Anadolu vardı? Osmanlı tarihinde cihat uğruna girilen seferler, o seferlere katılan padişahlar uzun uzun anlatılır da, çarşı-pazarda, günlük yaşama koşullarında, evlerinde, insan ilişkilerinin nasıl olduğu hiç bilinmez. Oysa bir çağı anlamak, hele kuruluş yıllarının Anadolu'sunda o dağınıklık, devlet olma bilinci içinde düzene koymak nasıl olacaktı?

Anadolu'nun o karmaşık döneminde dört büyük insanın bulunması bir rastlantı mıdır?

Orta Asya'dan, **Ahmet Yesevi**'den gelen tasavvuf zincirlerinin üç büyük halkası; **Hacı Bektaş Veli**, **Mevlana Celalettin Rumi**, **Yunus Emre** hep aynı çağın bilgeleridir. Bilge-ozan derecesine ulaşmak; kendisiyle giriştiği savaşında, hoşgörünün, barışın gizlerine varmayı gerektirir.

Gene aynı dönemde, yaşamayı yorumlamasını bilen bir başka bilge kişi daha vardı: **Nasrettin Hoca**.

Bu dört büyük insanın hoşgörülü gülümsemesi; birbirine düşman olan insanları dost olmaya yönlendirmiş, Anadolu birliğinin kurulmasına yaramıştır.

Her ne kadar Mevlana, eserlerini Farsça yazmışsa da, Türk kökenli olması, Anadolu'ya yerleşmesi, etkili bir çevre oluşturmaya, barış simgesi diye kabul edilmiştir.

Bu dört önemli kişi arasında biri var ki, eski Anadolu insanının ruh yapısını gülmece anlayışı içinde anlatan Nasrettin Hoca'dır. Her ne kadar güncel koşullar içinde üretilen Nasrettin Hoca fıkraları aslından uzaklaşmışsa da, O, bir simge olarak kabul edildiği için, belli bir geleneği sürdürmek anlamına gelir. Zaten sözlü kültür geleneğimize göre, dilden dile geçen fıkralar da asıl kimliğinden uzaklaşmaktadır.

Gene de Anadolu insanının zekasını, en olumsuz koşullara katlanırken bile, yüzünden gülümsemeyi eksik etmeyen, o sabırlı gücünü gösterir bu fıkralar.

Gerçek Nasrettin Hoca Fıkraları

Ne var ki gerçek Nasrettin Hoca fıkralarını merak ediyor insan. Günümüzden 700 yıl önce yaşamış bu bilge kişi neler söylemiş. O dönemlerdeki Anadolu insanını nasıl görmüş, günümüze de bütün dünyayı güldürerek nasıl etkiliyor?

Bunları bilmek, çağdaş insanı, günümüz toplumunu anlamayı kolaylaştırıyor ama, gerçek Nasrettin Hoca fıkraları nasıldı?

İşte o dönemde yazılan elyazması kitapları inceleyerek günümüze kazandıran bir büyük halkbilimi profesörü vardı: **Pertev Naili Boratav**. O olmasaydı bugün gerçek Nasrettin Hoca fıkralarını öğrenemezdik.

Gerçek Nasrettin Hoca fıkraları sonradan uydurulmuş değildir. XIII. yüzyıl Anadolu insanının ruh aynasıdır.

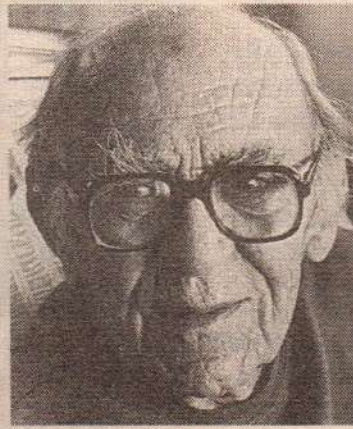
Ancak içlerinde açık-saçık fıkralar da olduğu için hazırladığı kitabın basılması sakıncalı bulunmuştur.

O zamanlar **Edebiyatçılar Derneği**'nin sorumlusuydum. Başkan Yardımcımız **Ali Cengizkan**'ın ileri görüşü, sakıncaları göze almasıyla, Pertev Naili Boratav'ın "Nasrettin Hoca Fıkraları" derneğimizin yayını olarak yayımlanır, düşünce özgürlüğünü sağlayan başarılı bir iş yapılacaktı.

Kuzeyden Güneye Paris

O yıl, 1996 Mart'ında, **Expo-lanque** toplantısı için Paris'e gitmiştim. Her ülkenin dilini değerlendirmeye özen gösteren bilimsel bir şölendi bu toplantı. Orada "**Bilim ve Sanat Dili Olarak Türkçe**" başlıklı bir konuşma yapmam istenmişti.

Expo-lanque toplantısı; Paris'in güneyinde, **Ivry**'de oturan Pertev Naili Boratav'ı görmemizi kolaylaştıran bir olanak sağlamıştı.

Adalet Ağa-oğlu, Can Yücel'in ikiz kardeşi **Canan Yücel Eronat**'la, kuzeyden güneye Paris'i geçerek yaptığımız keyifli bir yolculuk vardır. O yolculuğun öyküsü uzun sürer.

Pertev Naili Boratav 1907 doğumlu olduğuna göre, onu

evinde yokladığımız 1996 yılında 89 yaşındaydı. Bizi kapılardan karşılayan, nasıl ağırlayacağını bilemeyen, bu halkbilim alanının unutulmaz insanıyla güzel bir gün geçirdik. O günün anısı da ayrıca anlatılmaya değer.

Pertev Naili Boratav kırk yıl emek vermişti Nasrettin Hoca kitabını hazırlamak için. Dünyanın büyük kütüphanelerinden XIV, XV, XVI. yüzyıldaki elyazması kitapların fotokopilerini getirtmiş; saman yığnında iğne arar gibi, yıllarca bu fıkraları incelemiş, özgün Nasrettin Hoca fıkralarını derlemişti. Çalışmasının ara evrelerinde Nasrettin Hoca üzerine incelemeler yazarak, emek serüvenini görmemizi istemişti.

Bir edebiyat kazibilimcisi gibi, XIII. yüzyılda Anadolu'da yaşadığı var sayılan bu halk bilgesinin dünyaya bakmayı kolaylaştıran fıkralarının derlenmesi, önemli bir edebiyat olayıdır. Bu fıkralar yüzyıllar önceki Anadolu insanının yaşama biçimi üzerine ipuçları vermektedir. Bu fıkralar, en zor koşullara katlanmayı kolaylaştıran birer umut ışığı yaktırmaktadır.

Güncel koşullar içinde her insan kendine göre fıkralar uydurmuş, bu fıkraları Nasrettin Hoca'ya mal etmiş, böylece gerçek Nasrettin Hoca fıkralarının yozlaşmasına yol açmıştır.

Giderek Nasrettin Hoca belli bir kişi olmaktan çıkmış; şu çileli dünyaya gülerek katlanmayı kolaylaştıran bir simge haline gelmiştir.

Pertev Naili Boratav'ın hazırladığı

ğı gerçek Nasrettin Hoca fıkraları arasında sekiz on kadar açık-saçık fıkra olabilir. Anadolu insanının al-dırmayan, hoşgörülü doğası gereği böyle bir davranış içinde olduğunu bilmemiz gerekir.

Ivry'de Pertev Naili Boratav'la görüşürken, kitabı Edebiyatçılar Derneği'nin yayımlaması konusunda anlaşma sağlandı. Anlaşmanın ayrıntıları oğlu Korkut Boratav'la konuşularak gerekli çözüme varıldı.

Pertev Naili Boratav iki yıl sonra 1998'de 91 yaşında Paris'te öldü. Ölmeden çok önce, kitabının yayımlandığını görmek olanağını buldu. Gözü arkada kalmadı.

Belgelik

Pertev Naili Boratav bütün ömrünü halkbilim ile halk edebiyatının kazanılmasına adanmış bir bilim insanıdır.

Dilimizdeki söz değerlerini gösteren ortak eserler, sözlü geleneğin ürünü olan halk edebiyatı, Pertev Naili Boratav'ın çalışmalarıyla yazıya geçirildi.

Onun 70 yıllık çalışma sonucu derlediği belgeliğinde; 2000'in üzerinde masal, 50 üzerinde öykü, değişik kaynaklardan derlenmiş âşık metinleri, değişik aşamalarda elyazılarını gösteren notlar, daktiloya çekilmiş metinler, kişisel belgeler, ses bantları, özgün fotoğraflar vardı. Pertev Naili Boratav belgeliği başlı başına bir gömüdür.

Gönül Borcu

Günümüze gelirken yaşadığımız dünyayı daha anlamlı bulmanın arkasında, bir edebiyat kazibilimcisi olduğunu unutmamamız gerekir.

Türkçenin söz değerleri Anadolu insanının gizil gücünü gösteren bir önem taşır. Bize bunu öğreten Pertev Naili Boratav gibi bir bilim insanı olduğunu anımsamak, en azından ona duyduğumuz gönül borcunu bilmemizi gerektirir.

Eski insanların dünya anlayışı, yaşama biçimi; çağdaş insanı daha mutlu bir yarına hazırlayabilir. Kendi gerçeğimizi Nasrettin Hoca fıkralarında bulabiliriz. H

Sayım'ın Kitap Bavulu

SAYIM ÇINAR

Kültür Tarihi Affetmez
Hasan Bülent Kahraman
Agora Kitaplığı

Hasan Bülent Kahraman, popüler

kültüre, kitle kültürüne ve onların yazdırıcı etkisine karşı eleştirilerini yansıttığı Kitle Kültürü Kitlelerin Afyonu'ndan sonra, şimdi de kültür sorunsallarını ele aldığı Kültür Tarihi Affetmez başlıklı çalışmasıyla okurun karşısında... Kültür, ilk elde aklımıza gelenler değil. Kadının özgürlüğü de, cinsel tercihler de, eğitim de kültürün üstünde düşünülmesi gereken sorunları. Ona kapalı ve uzak kalmak, insanın kendisinden, benliğinden ve bilincinden vazgeçmesi demek. O yüzden, bu kitap, bir yanıla hemen hiç kafa yormadığımız, fakat doğrudan hayatımızı ilgilendiren olgulara değiniyor ve hayatlarımızın, kişiliğimizin bize rağmen, bizim irademiz dışında biçimlendirildiği bir dünyada, bu çarpık gidişin nasıl düzeltilebileceğinin ipuçlarını veriyor.

Da Vinci Şifresi'nin Kırılması
Nokta Yayınları

Leonardo da Vinci, Hz. İsa'nın gerçek kimliği hakkında

Vatikan'ın komplosunu ortaya çıkaran ve "Son Akşam Yemeği" adlı ünlü tablosunda bununla ilgili işaretler veren tek kişi miydi? Da Vinci Şifresi'ne ne kadar inanmamız gerekir? Da Vinci Şifresinin Kırılması, şifrelerin ardında yatan gerçek bilgileri anlamamıza yardımcı olmak, bu soruları cevaplamak üzere hazırlandı. Ama hazırlıklı olun. Eğer Sherlock Holmes ya da Indiana Jones gibi biriyseniz, bu inanılmaz yolculukta maceracı ruhunuzu büyük ölçüde doyurabileceksiniz. Ama bu kitapta, bizler hem kurguyla hem de gerçek tarihle ilgileniyoruz. Konu İsa'ya, Meryem'e ve Da Vinci Şifresi'ne geldiği zaman, sanal gerçeklikle tarihi gerçeklik arasındaki fark nedir?

Bakalım bulabilecek miyiz?

Dehşet Senaryosu
İstanbul'daki İntihar Saldırılarının İçyüzü
Şaban Arslan
Devrim Tosunoğlu

15-20 Kasım 2003 tarihlerinde İstanbul'un dört ayrı noktasında intihar saldırısı düzenlendi, teröristlerle birlikte 59 kişi öldü, 700'ün üzerinde insan da yaralandı. Olaylarla ilgili yapılan operasyonlarda gözaltına alınanlardan bazılarının ifadeleri, parça parça yayımlandı. Güncel Yayınları'ndan piyasaya çıkan 'Dehşet Senaryosu' adlı kitapta, İstanbul'daki intihar saldırılarıyla ilgili karanlıkta kalan bütün soruların yanıtları yer alıyor. Akşam Gazetesi'nden Şaban Arslan ve Devrim Tosunoğlu, polis yaptığı operasyonlarda gözaltına alınan sanıkların ifadelerinden yola çıkarak, saldırıların iç yüzünü bilinmeyen tüm yönlerini aydınlatıyor.

Şehrin Zulası
Ankara Kalesi
Derleyenler:
Güven Tunç
Figen Özbay
İletişim Yayınları

Tanpınar'ın söyleyişiyle, "bir iç kale, bütün ümitlerin kendisinde toplandığı son sığınak"tır. Ankara Kalesi, Ankara'da "şehir ruhu"nun kurtarılabileceği yerdir; şehrin zulasıdır... Güven Tunç ve Figen Özbay, kaderlerini kaleyle birlikte düşünen insanları, "Kalenin Bekçileri"ni anlattılar. Akın Atauz, kalenin -genellikle bilinenden çok daha uzun ve zengin olan- Ankara tarihi içindeki yerini ve gelişimini, iktisadi, sosyal ve etnografik boyutlarıyla, neredeyse başlıbaşına bir kitap ölçeğindeki makalesiyle ele alıyor. Asuman Türkün ve Zuhul Ulusoy, Ankara'nın modernleşme süreci içinde şehrin Kale'yle ve Kale'nin şehirle ilişkisinin seyrini, Kale mekânının dönüşümünü inceliyorlar. Necdet Teymur, Kale'yi "korumaya ve imar etmeye" dönük "projelendirme" çalışmalarına eleştirel yaklaşımını, bir "proje" formatında sunuyor. Mithat Sancar ve Gürsel Korat, "kendi kalelerini", Kale'yi nasıl bildiklerini, nasıl sevdiklerini anlatıyorlar. H

sayimc@superonline.com

Edebiyat Dünyasından Haberler

• **Balkanika ödülleri** bu yıl 22-23 Mayıs tarihleri arasında Yunanistan'da düzenlendi. Kurulduğu yıldan beri yedincisi gerçekleştirilen Balkanika'nın ev sahibi Selanik'te Kedros Yayınları oldu. Toplantı Selanik'te ilk kez açılan Seripta Kitap Fuarı'nda gerçekleştirildi. Toplam yedi jüri üyesinin temsil ettiği yayınevleri katıldı. Bunlar; Kedros (Yunanistan), Narodna Kniga (Sırbistan), Paralela 45 (Romanya), Biblioteka 48 (Bulgaristan), Kultura (Makedonya), Cabej (Arnavutluk) ve Yapı Kredi Yayınları'ndan (Türkiye) oluşuyor. Edebiyat tanımına giren her türün seçici kurula sunulduğu yarışma Balkan ülkeleri arasında düzenleniyor ve katılımcı yayınevi tarafından başvuruluyor. Ödüllü yedi eser arasından belirleyen jüri üyeleri bu yıl yazarımız Ayfer Tunç'un "Bir Maniniz Yoksa Anneler Size Gelecek" adlı kitabına verdi. Ayfer Tunç adına ödülünü Yapı Kredi Yayınları jüri üyesi Güven Turan aldı. Kurula Fransızca çevirisi sunulan kitap 6 dile çevrilerek, 6 Balkan ülkesinde yayınlanacak.

• **Reşat Çalıışlar**, yıllardır bahsedip durduğu romanını bu kez gerçekten bitirmek üzere. 2004 yılının sonlarına doğru yayınlanması beklenen roman, Reşat'ın kamuoyundaki imajını değiştirici bir rol oynayabilir. Reşat, hala yazılarından ve hakkında çıkan haberlerden çok, "Oral Çalıışlar ve

İpek Çalıışlar'ın oğlu" ya da "Oral Çalıışlar ve İpek Çalıışlar'ın dahi çocuğu" olarak biliniyor. Yani yaşamını küçük çaplı bir "şehir efsanesi" olarak sürdürüyor bir bakıma. Romanıyla birlikte birilerinin çocuğu olma konumundan sıyrılması belki mümkün olabilecek. Gene de "ünlü birilerinin çocuğu olma" sorunsalı, Reşat'ın hayatındaki en büyük sorunsal değil. Hatta kendine bazen "Keşke daha ünlü birilerinin, mesela Sezen Aksu'nun falan çocuğu olsaymışım, hem o zaman daha sık sushi yerdim" dediği de oluyor. Reşat, her egzoz kokusu duyduğunda çığınca bir sushi yeme arzusuna kapılıyor. Egzoz Reşat'a tuhaf bir şekilde sushiyi çağırıyor.

• **Denemeleri ve yazılarıyla** bir kitap, televizyon insanı olan Nebil Özgentürk'ün Bir Yudum İnsan'la başlayıp Yıllar ve Yüzler'e, ardından Unutulmayanlar'la devam edip Yeşilçam Yolu ile birlikte yepyeni kitabı Sessiz Gece Yazıları'ndan oluşan Bir Yudum İnsan Yolculukları serisi Alfa Yayınları'ndan yayınlandı. Ayrıca Levent Kırca'nın sorular yönelttiği, Atilla Dorsay'ın eleştirmen gözüyle metni kaleme alıp değerlendirdiği ve Yılmaz Erdoğan'ın Bir Yudum İnsan belgeselinin yıllar süren öyküsünü seslendirdiği CD de, beş kitaptan oluşan serinin içinde okurlara armağan olarak veriliyor.

TEK HAREKETLE
TEK KAMERAYLA TEK AÇIDAN SADE ZOOM PRODAKSİN SUNAR!...

2 Öykü
Birden

1 Öykü ; BİL Bakalım Ben Senin Neyinim?.. ESİN ÖZBEK 2004

söyle bakalım ben senin neyinim;

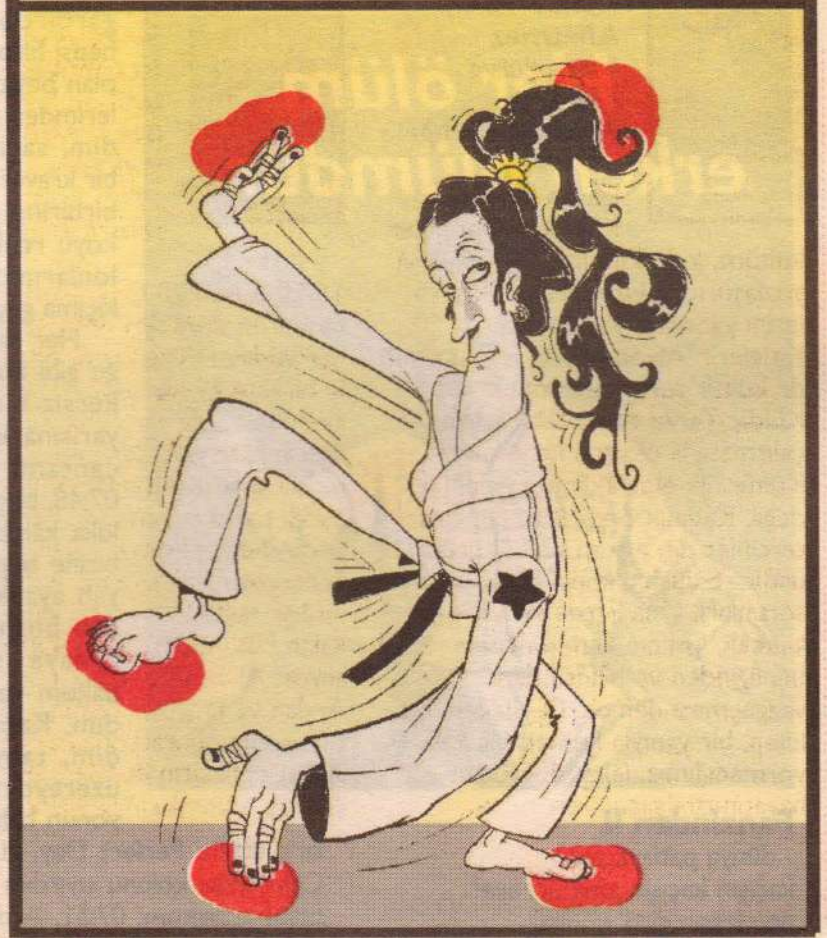
her türlü deliliğinin nedeni,
:))aklın değilim ki aklımdan ge-
çen hiç değilim,

her türlü
tatminsizliğinin
sebebi,
:))güzelliğinde
değilim,zira
zaman.....
hiç değilim,

tüm cevaplarının
sorusu,?...
:))aldığın nefes
değilim,
tüm soruların
sebebi,
:))canında değilim,

Ben senin tek harekette dokunduğum
KIRMIZINIM.....

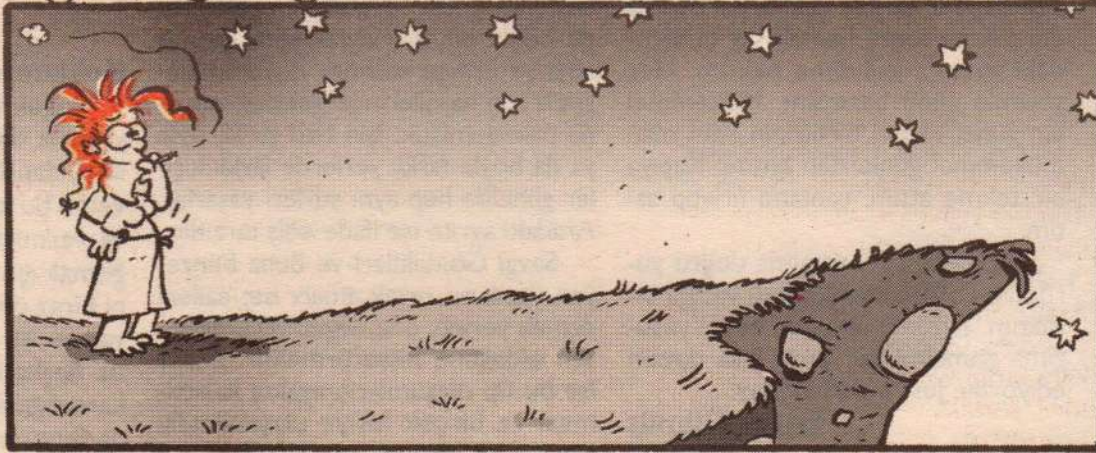
:))fekat kalbinde değilim,
(tanisiyomuyuz??..)

2 Öykü ; İN TİHAR ETME!! MEKTUBU :))

(Gündüzlerim
öleli çok oldu!)

Merak etme gece geldiğinde en az senin kadar rüya görüyorum ve

ve ertesi gün en çok senin rüyayı hatırladığın kadar hatırlıyorum bende
gündüzü.. Taammı?.. anıştık mı?.. Hadi byew :))

HAYVANARTBAHÇESİ

“Her ölüm erken ölümdür”

Fanzindan II

- dünya patlayacak!
kaçışın kaçışın ama nereye?
ne stepan gitti, unuttu
ne ester konuştu
genç çifte mutsuzluklar
daha beter olun!
ölmüş ve doğmamış
masumdur sadece
çünkü öyledir
değiştim kafka aynıyım
kendi yanaklarımdan öptüm
adım neydi unuttum

Y.Ö.
Ankara

Mükemmel Gün

07:30, gün ışımak üzere. Çok işlevli dijital saatim on iki kere biple-dikten sonra otomatik olarak radyo-yu çalıştırdı. Perfect Day, Lou Reed. Güne başlamak için harika bir şarkı. Yavaşça kalktım yataktan, banyoya gidip yüzümü yıkadım. Aynaya baktım, işte karşımdayım. Uyukulu; traş-sız yüzüm, çapaklı gözlerim ve dar-madağınık saçlarımla hepsi birbirinin aynı olan binlerce günden birine da-ha başlıyorum. Yüzümü bir kere da-ha yıkadım, kaliteli tıraş köpüğümün renkli tüpünü sallayıp gerektiğinden daha fazlasını sıkarak yüzüme yay-dım. Pahalı tıraş bıçağımla acısız ve keyifli bir tıraş yaşadım, tıpkı reklam-lardaki gibi. Ama bir şey eksikti, tıraş olduktan sonra eliyle yüzüme doku-nacak yarı çıplak bir sarışın. Yüze bi-raz losyon ve biraz jöleyle de saçları-mı hallettim, fazlaca parfüm sıktım, banyodaki işim bitmişti. İçeri gidip

gardırobu açtım hepsi birbirinin aynı olan beyaz gömlek-lerimden birini giy-dim, saçma sapan bir kravat taktım ve birbirine benzeyen koyu renkli panto-lonlarımdan birini kışıma geçirdim.

Her sabah oldu-ğu gibi koyu ve şe-kersiz bir kahveyi yarısına kadar içip çantamı aldım. 07:48, bugün iki da-kika kârdayım. Bir-birine benzeyen si-yah ayakkabılarımdan birini giydim, aynaya son kez baktım ve kapıday-dım. Kapiyı arala-dım, tam çıkmak üzereydim ki rad-yonun hala çaldığını

fark ettim. Perfect Day, güzel şarkı. Ceketimin kolunu sıyırdım ve pahalı saatime baktım: 07:51. Ardına kadar açık kapının önünde öylece kalakal-mıştım.

Dört dakikalık bir şarkı yirmi da-kikadır çalışıyordu. Şarkının son bölü-mü çalışıyordu, bitmesini bekledim. Ses yavaşça alçaldı ve derken yeni-den başladı. Birkaç dakika hareketsiz durduktan sonra hemen sağ tarafım-daki aynada kendime baktım. Her şeyimle güne hazırdım. Mükemmel bir güne. Hepsi birbirinin yanı olan mükemmel günlerden birine! Kapiya bir tekme attım, çantamı fırlatıp at-tım.

Hızlı adımlarla yataıma doğru yü-rüdüm ve kendimi yüzüstü yatağa bı-raktım. Yüzüm yumuşak, beyaz yastı-ğım gömülmüştü. Şarkı hala devam ediyordu. Just a perfect day...

Erdinç Gümüş
İstanbul

Çöldeki Özlem

Deniz kokusu getir bana
Deniz kokusu istiyorum...
Üzerinde cilalı sözler yazan
Parmak ambalajlı bir hediye yerine
Deniz kokusu istiyorum...

Gökhan Şeker
Ankara

Duyarlı Olanlara

Küçük Bir Sesleniş...

“Dört duvar arasındadır, yaşam”
derler ya bu doğru değildir aslında.
Bazen bilinçli olarak bazense öylesi-ne giren hep “BAŞKALARI” vardır

hayatımızda. Ve bu başkalarıyla gir-dikçe iletişime (eğer görmesini bili-yorsak tabi ki) yaşamın bize göstere-ceği öğretiler çoğalır gün geçtikçe.

Bundan iki hafta önceydi. Hiç ya-şanmışlığın, aşına yüzlerin olmadığı bir kentte, dostların en vazgeçilme-ziyle yaşarken geceyi...

Radyodan bir ses yükseldi. Süre karşı zaafım olduğundan açtım he-men sesini. Orada, o kara kutunun içerisinde bir adam acı acı bağırıyor-du. Biraz dinledikten sonra şiirlerin klasik söylemlerden oluştuğunu anla-mış, programın ismini duyduğum da ise (Islak Bakışlar) arabesk bir top-lum olduğumuza bir kez daha inan-mıştım. Buna rağmen dinliyordum programı. Çünkü ben de her insan gibi tezatlardan oluşan koca bir sen-tezim. Hem en yaralayıcı sözlerle eleştirir hem de frekansı değiştirmek gibi bir girişimde bulunmazdım.

Uzun bir süre sonra öyle bir şiir okuduk ki, adeta donup kalmıştım. Dört duvar arasında yaşarken geceyi dostumla, farketmeden bir başkası öylesine girivermişti hayatımıza. Şi-irinde ise Hafize ninenin dramını ve Safranbolu'da kurulan Sevgi Gönüllü-leri Derneği'ni anlatıyordu. Tek amaçları insanca yaşamak adına bir şeyler yapmak ve çoğu kişiye umut, paylaşım vb. gibi kavramların ölmedi-ğini göstermekti. Bu şiir sırasında ak-lıma yarım kalan hayallerim geldi. Biz de böyle bir iş için faaliyete geçmiş ama yeterince sesimizi duyuramadı-ğımız için hayallerimizi gelecek zama-na paketlemiştik. İşin özü şu ki, öyle ya da böyle farklı yerlerde farklı kişi-ler genelde hep aynı şeyleri yaşarlar. Aradaki ayırım ise ifade ediş tarzıdır.

Sevgi Gönüllüleri ve buna benze-yen yapıların ortak amacı ise; ezileni ezmek yerine, ona değer vererek in-san olduğunu hissettirmektir. Bizler ise bu tip oluşumların ayakta kalabil-mesi ve birçok kişiye ulaşabilmesi için destek vermek zorundayız.

Yani hiç tanımadığımız insanlar için yardım etmek duygusuyla yanıp tutuşmalı ve “BİZ” kavramının bilin-cine varmalıyız. Kısacası orada, o ka-ra kutunun içindeki acı acı bağırın adamın dizeleri sanki şaha kalkmadı da, parçalamıştı yüreğimi. Bir de bu-na mazinin yarım kalan deneyimleri eklenince aldım hemen elime kalemi-mi.

Eğer bu yazıyı okuyorsanız, nere-deyseniz, her kimseniz umarım bu derneğe yardım edersiniz. Benim için değil, kendiniz için değil, başkaları için değil, insancıl bir yaşam için, çir-keleşmemiş bir hayat için ve göre-

ceğimiz güzel günler için... (şimdiden herkese teşekkürler).

Sevgi Gönüllüleri Derneği'ne ulaşmak isteyenler: 0 370 712 46 41

Kerime Can
Afyon

Küresel Tekerleme

mutlu dünya sana sesleniyor,
mutlu dünya,
gayri safi milli hasıla
laf, prim, kur, borsa...
eyy avrupa, asya, amerika
bak işte afrika,
ışıl ışıl parlıyor güneşte
elmas, altın, safari
başlasın medeniyet seferi,
hadi çocuklar sefere
özgürlük her yerde adamım
özgürlük her yerde!
mutlu dünya sana sesleniyor,
mutlu dünya,
internet, yeni ekonomi, medya
billy the kids-pardon gates'
sıfırdan vurdu zirveyi
sen de durma!
işsizlik, açlık, proletarya
hepsi zirva adamım
hepsi zirva aldanma!
nikaragua ve küba
yol kazasıydı korkma zaten
nikaragua;
direksiyon biraz sağa kırılınca
oturdu raya, havana?

Erdinç Yücel
Tekirdağ

Koklanmış Gülün Davası

Soğuk kantin sahte ışıkları gece-yi daha da karartmıştı ve bu sahte-lik, bulanıklık, cansızlık ve tedirginlik verici bu karanlık; kente öyle bir ha-va vermişti ki, biraz olsun kafa da-ğıtmak için dışarı çıkan adam, kendi-ni biraz önce yaşadığından çok daha yaman bir buhranın içinde bulmuş-tu. Başka bir şey yapmalıydı, kentin karanlığında sindirilmekten başka ya-da duyarsızlaştırılmaktan...

Daha basit bir şeyler yapmalıydı, çünkü karmaşıklığı, dolaylığı ve “do-layısıyla” yapaylığı, sahteliği, samimi-yetsizliği anlayamıyordu, bu yüzden de sevmiyordu.

Anlamadığı şeyleri sevmezdi, ama bir türlü de kopamazdı onlar-dan, çünkü bu anlamadıklarının farklı bir çekiciliği vardı onun için. Tiksindirici bir çekicilikti bu, üzeri-ne düşünmek istediği, düşündükçe de kendinden nefret etmesine ne-den olan bir şey.

Başka bir şeyler yapmalıydı... Ya da ona yardım edecek birini bulma-lıydı. Bir an ay'a baktı, ay iddialı gö-

rünüyordu.

Sanki üzerine düşen her görevi yapabilecekmiş gibi, ama ona yardım edemiyordu, ışığını içine süzemiyordu işte, huzurla kaplayamıyordu içini.

Ay'dan da tiksindi. Sonra yıldızlara baktı, onlar sevimli görünmüştü gözüne. Onlar da yardım edemezlerdi. Ona ancak en azından ümit de vermezlerdi. Kendi hallerinde amaçsız dolanıyorlardı işte, gökyüzünün sonsuz... bi şeyliğinde(?)

Neyliğinde peki? Onu düşündü bir an. Kuşlar da huzurlu görünüyordu örneğin, bunun nedeni de bu "bi şeylik" miydi acaba ya da bulutlar da... Havaya arışıp uçmak istedi, gökyüzü tarafından içselleştirilmek.

Mustafa
Ankara

Penguen

uçuş var mı bu gece? penguenlerin gittiğine kartalların pençesinde sıkışmakla mı sürecek? yollanışımız geçmişten dalış mı yoksa batığa batırılıp kanat çarpmaya? çekince kafaları ne fark eder ki, hepsi rüya bir avuntudur yaşam varoluşun batağında kanadın varsa çırpınırsın yoksa zaten batacaksın mavinin sarhoşluğuna

kazanan kim mi olacak sevenim? değer verdiğin müddetçe sen kaçtığımız oranda benim, o avuntuyu içinde coşturan hızı yakala, acı versede uç penguenlerle birlikte çırpın havada, yeter ki yakala uç sevgilinin gittiğine.

Volkan
İstanbul

a'se'ye...

insan sevdiğini ne zaman hatırlar? bir kahve içimi yorgun akşamlarda mı? dingin bir sabahın gökkuşağı aydınlığında mı yoksa.

insan sevdiğini ne zaman hatırlar? bir sinemanın alt yazılı koltuklarına bırakılmış birkaç saat seyirlik sevdada mı? boğaza karşı içilen çayla kucaklaşan ince belli bardağın yarıçapında mı? bir kafenin sarışın garson kızının dekoltesine bırakılmış bir göz atımlık kaçamaklarda mı?

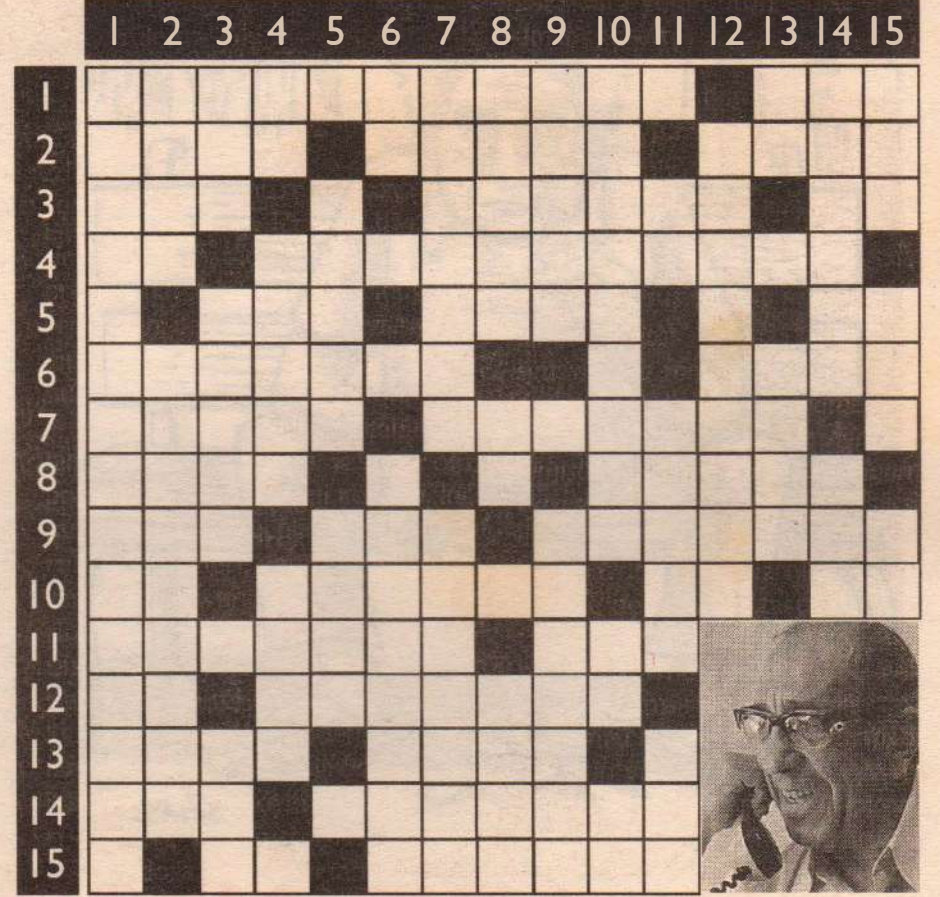
insan sevdiğini ne zaman hatırlar? sisli bir bulvarın karla kaplı kaldırımlarında elele sekerken sıçrayan çamurlarda mı? yoksa, dört duvar bir odanın dört duvarına fırlatılmış sevişmelerin çılgınlıklarında mı? bir provanın en orta yerinde göz göze gelmenin repliklerinde mi ya da ne bileyim tarifi imkansız duyguların kaleme dökülmüş elyazısını satırlarında mı?

insan sevdiğini ne zaman hatırlar?

Ali Değirmenci
İstanbul

Bulmaca Buldurmaca Paldır Kültür Doldurmaca

MEVLÜT GÜLVEREN

Soldan Sağa

1- 11 yıl önce Sivas'ta yakılarak katledilen, fotoğraftaki yazarımız. - Dahi.
2- Dalgın, meneviş. - Sonuç itibarıyla. - Çiftlik uşağı. 3- Kurbağa konuşması. - Bir gayret sözcüğü. 4- Kumarda yen anlamında. - Uçmaya hazırlanmak. 5- Acemi. - Suçlu. - Bir işte önde gelen. 6- Diskalifiye. - Sanatçı Suavi'nin söylem biçimi. 7- Nazım Hikmet'in "Beyaz gömlek düşmanı" diye betimlediği düşünür, devlet adamı. - Dinsever Afganistan örgütü. 8- Çok çalışkan öğrenci. - Şiddetli yağmur. 9) İngiltere'de bir soyluluk sanı. - Ar-goda İngiliz lirası. - Siyasal. 10- Kısaca Tunus. - Göksel. - Rahşan Ecevit'in Türk toplumuna bir armağanı. - Bir nota. 11- Diplomat atamalarında uygunluk yazısı. - Emniyet teşkilatının gözü kulağı. 12- Batı dillerinde numara kısaltması. - Araç, gereç. 13- Bir erkek ismi. - Soyadı Müldür olan şairimiz. 14- Ut sanatçısı. - Kırılacak derecede incede. 15- Dalga geçme, alaya alma. - Hat sanatçısı.

Yukarıdan Aşağıya

1- Bir Atıf Yılmaz filmi. 2- Zamanı gösterir. - Şimdiki adı Petersburg olan Rusya'nın bir şehri. 3- Anasoy. - Boya inceltici. - En çok satan şarkı. 4- Kuzu konuşması. - Güldürüşlü. - Gökyüzü. 5- Atama. - Sanatta işlenen konu. 6- Boy karşıtı. - İsrail katliamlarının yyoğunluğu ile ünlü Filistin kenti. 7- Şölen. - Görünüm, görünüş. 8- Sarma, kuşatma, çevirme. - Ayıp bir şey. - Seçkin. 9- Bir otomobil yarışı. - Canlı bir organizmanın oluşturduğu, ona özel bir renk veren kimyasal madde. 10- Geçtiğimiz ay yitirdiğimiz Ferudun Karakaya. - Çok sıkça kullandığımız bir ünlem. - Kalsiyumun simgesi. 11- En kısa zaman. - Salih önadlı şairimiz. - Ata. 12- "Hasretinden Prangalar Eskittim". 13- Üvey olmayan. - Kutlar soyadlı, rahmetli sinema adamımız. 14- Bir halk. - Bir nehir. 15- Eskrimde bir hareket. - Sivil toplum örgütleri. - Kiloamper.

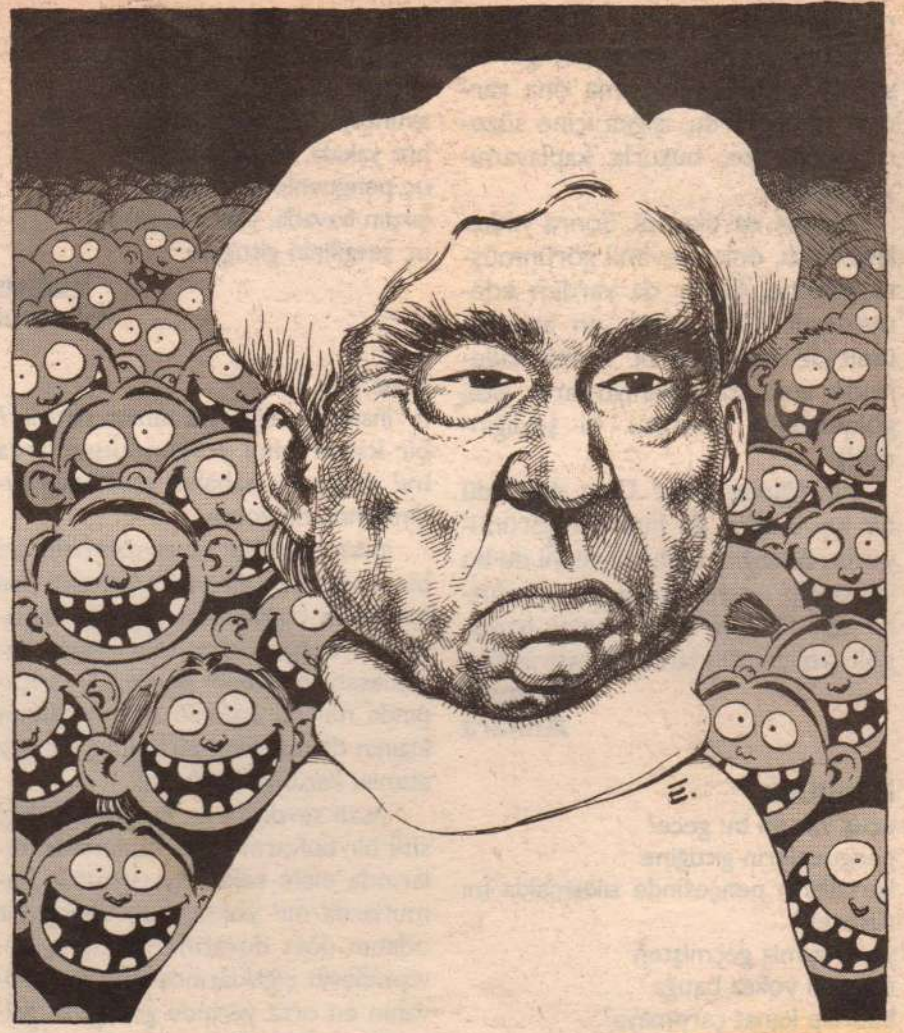

Hayvan'ın 1. ve 2. ciltleri çıktı da tükeniyor bile.
Yukarıda görmüş olduklarınız son iki cilt!
Ama aldığımız duyumlara göre seçkin kitabevlerinde,
seçkin bayilerde, seçkin olan her yerde kalmış birkaç tane.
Koşun! Alın onları!

Temmuz 2004 • Ayda Bir Yayınlanır • İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni: Metin Üstündağ • Yazı İşleri Müdürü: Hatice Üstündağ • Koordinatör: Ayhan Bozkurt
Haber Merkezi: Sinan Sülün, Yıldız Bilgin Bayazıt, Emrah Serbes, Seray Şahiner, Seydi Şahin, Zeynep Mengi, Lale Yekeler, Gül Akar • Grafik Tasarım: Serdar Karataş
Dizgi: Cemal Vanlı • Genel Müdür: Orhan Açar • Satış Müdürü: Cüneyt Aydın • Trafiker: Mustafa Danacı
Adres: İstiklal Cad. Turhol Han. No:373 Daire:7 Beyoğlu/İSTANBUL Tel: 0212 293 32 77 - 78 • Fax: 0212 293 32 79 Yayıncı: PAK Basın Yayın
ISSN 1303 - 944X • Baskı: Ilıcak Matbaası (0212 880 40 75) • Genel Dağıtım: DPP (0212 622 22 22)

Yurtiçi: 1 yıllık 35 Milyon / 6 aylık 20 Milyon Avrupa: 1 yıllık 25 Euro / 6 aylık 15 Euro ABD ve Uzakdoğu: 1 yıllık 50 Dolar / 6 aylık 30 Dolar / Abonelik için irtibat
Tel: 0212 293 32 77 / 3 hat Ali Haydar Akkaya Hesap No: PAK BASIN YAYIN LTD.ŞTİ adına TL: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi Hesap No: 1101003-2
EURO Hesap: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi Hesap No: 3006501-1 / DOLAR Hesap: Yapı Kredi Bankası Parmakkapı Şubesi Hesap No: 3006502-9

AZİZ NESİN

- Ölmek bir şey değil de
- Yalnız kalacak dünya

